TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 20 (280) TORONTO, Ontario, 1955 m. gegužės (May) mėn. 19 d. Kaina 10¢

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa
★
SAVAITRAŠTIS.
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Gimnazijos šauksmas

Niekas, turbūt, neabejoja Vasario 16 gimnazijos didžiule reikšme lietuvybei užsienyje išlaikyti ir net būsimai Neprikl. Lietuvai. Nesiimsiu aš čia smulkiau tai įrodinėti, užtenka tik priminti, kad niekur pasaulyje nėra ir negali būti taip lietuviškoje nuotaikoje auklėjamas mūsų jaunimas ir taip išmokinamas teisingai lietuviškai rašyti, kalbėti ir skaityti, kaip toje gimnazijoje. O tokie ne tik čia užsienyje greit bus labai reikalingi, bet ir Neprikl. Lietuvoje daug naudingesni, negu su tokiu pat išsilavinimu svetimas gimnazijas baigę. Maža to: Nepr. Lietuva turės Lietuva, tai bent būti jei ne su visa Maž. su Klaipėdos kraštu. Ten reikės lietuviškos dvasios ir politikos ažuolų. Negi valdysim tą kraštą iš D. Lietuvos nusiųstų valdininkų - policininkų pagalba? Kaip tik tą gimnaziją lanko daug Maž. Lietuvos lietuvių vaikų.

Tad, atrodo, Kanados lietuvių bendruomenė, kurios tikslas kaip tik yra lietuvybės palaikymas, turėtų visomis jėgomis tą gimnaziją remti.

Šiuo metu, kaip žinome, reikia Vasario 16 gimnazijai išpirkti patalpas, kad turėtų tinkamas sąlygas mokyti ir nereikėtų niekam už patalpas nuomos mokėti. Birželio mėn. pabaigoje baigiasi terminas gimnazijos rūmams išpirkti. Tam tikslui šaukėsi į lietuvišką visuomenę pagalbos Vokietijos Kr. V-ba ir gimnazijos vadovybė, skatino Kanados lietuvių bendruomenės kolonijas, Šalpos Fondo C. Komitetas padaryti rinkliavas. Bet mūsų kolonijos, išskyrus Hamiltoną, Torontą ir Londoną, to šauksmo bei skatinimo, atrodo, nei neišgirdo, jokių žygių pagelbėti išpirkti savai gimnazijai rūmus nedarė.

Nejaugi jos ir liks tam tikram lietuviškam reikalui kurčios, pasitenkindamos beveik vien šablonais virtusiu visokių minėjimų rengimu ir šiaip organizacine veikla?

Lietuviškos visuomenės skatinti aukoti gimnazijai daug netenka. Ji jos reikšmę supranta, jai aukoja, ją net pati savo iniciatyva, nesulaukusi bendruomenės pastangų, remia. Tai daug kartų įrodė tiek savo iniciatyva organizuodami Vasario 16 d. gimnazijai remti būrelius, tiek pati organizuodama komitetus daryti Vasario 16 gimnazijai remti vajus, pvz. JAV. Rekia tik, kad mūsų bendruomenės organai, kurių tikslas kaip tik yra organizuoti bi skatinti lietuviškam reikalui paramą, savo pareigas atliktų, o nebūtų stabdžiais. Sakau stabdžiais dėlto, kad visi laukia iš tų organų iniciatyvos, pareigos, o kol jos nėra, tol visas reikalas stovi vietoje su mažomis išimtimis, kada kai kurie sąmoningi lietuviai patriotai, pritrūkę kantrybės, imasi patys savo iniciatyva organizuoti jau minėtus būrelius arba komitetus, taigi atlikdami bendruomenės išrinktų organų pareigas ir juos apeidami.

Nedidelėse kolonijose rinkliavas suorganizuoti ir pranešti daug laiko nereikia. Tad reikia tikėti, kad jos dar imsis jas padaryti, kad kiekviena kolonija pagal savo pajėgumą prisidės prie išpirkimo savai gimnazijai patalpų, nes iš visų mūsų bendruomenės veiksmų lietuvybei išlaikyti, — savos gimnazijos, kurią lietuviai galėtų baigti, rėmimas yra pats realiausias tam tikslui veiksmas.

L. Tamošauskas.

Jo Eminencija Kardinolas J. C. McGuigan, švenčias 25 m. vyskupavimo sukaktį. Ta proga paskelbtas vajus surinkti 3 mil. dol. naujoms bažnyčioms statyti. Žiūr. straips. 5 psl.

Grįžta iš Rusijos

Vienuolis jėzuitas P. Leoni drauge su darbininku Ughetti grįžta Italijon iš Rusijos, kur išbuvo 14 metų. P. Leoni yra baigęs kolegiją "Russicum" Romoje tikslu apaštalauti Rusijoj. 1940 m. nuvyko Rusijon kaip karinis kapelionas ir 1943 m. grįžo Italijon. Užsienio reikalų ministerijos prašomas vėl išvyko Odesson, kur, priskirtas prie gener. konsulato rūpinosi katalikų dvasiniais reikalais. 1945 m. bal. 29 d. jis buvo ten suimtas ir nuteistas 10 m. sunkiesiems darbams. 1945 m. per vieną italų repatriantą jisai atsiuntė laišką savo ordino gen. vikarui, kuriame smulkiai aprašė sutiktas kliūtis savo veikloje Odessoje. Tos kliūtys ėjusios iš pravoslavų hierarchijos, kurią spaudė sovietų įstaigos. Iš Odessos P. Leoni buvęs išsiųstas į Vorkutą, kur radęs daugybę lietuvių, lenkų, ukrainiečių, vokiečių su kuriais bendradarbiavęs.

Mendes-France

— radikalų pirmininkas

Ilgametis Prancūzijos radikal-socialistų partijos pirmininkas Edouard Herriot, 83 m. amžiaus, per įvykusį partijos suvažiavimą nuo tų pareigų atsistatydino. Jo vieton išrinktas buvęs min. pirmininku P. Mendes-France. Tuo būdu partija yra pasukusi į kairę. Kalbama, kad Mendes-France siekias suartėti su socialistais ir komunistais.

Savaitės įvykiai

Keturi didieji grąžino Austrijai nepriklausomybę. Tai įvyko praėjusį sekmadienį — gegužės 15 d. Dar paskutinėmis dienomis buvo suabejota dėl keturių didžiųjų derybų sėkmingumo. Mat, rusai buvo parodę užsispyrimo ūkinėj srity — dėl Reicho vokiečių turto Austrijoj, bet paskutiniu momentu nusileido ir šiuo klausimu. Tuo būdu liko atvirės kelias pasirašyti sutarčiai, kuria Austrijai suteikiama nepriklausomybė neutraliteto kaina. Pirmasis atskrido Vienon J. F. Dulles ir čia pareiškė, esą niekur nejautęs tiek pasitenkinimo, kiek šiuo atveju, kai Austrijai grąžinama laisvė. Sekmadienį, kaip buvo numatyta, istorinis aktas buvo pasirašytas keturių didžiųjų užs. r. ministerių. Visam kraštui tai nepaprasto džiaugsmo diena. Austrijos bažnyčių varpai gaudė, skelbdami laisvės artėjimą. Miestų gatvėse pasipylė orkestrai, paradai, dainos, valsai... Po 17 metų kraštas vėl laisvas! Niekas tą dieną nekvaršino galvos dėl rūpesčių, kurie ateis kartu su laisve. 7-milijonai gyv. su ktvirtadaliu Ontario provincijos ploto juk turės savarankiškai išsiversti. Jau vien okupacinės kariuomenės su įvairiom įstaigom atitraukimas Austrijos pajamas sumažins apie 50 mil. dol. Žibalo versmės, geležies pramonė ir krašto grožis duoda betgi gerų perspektyvų Austrijos ūkiui.

Jugoslavų - sovietų derybos

Dar prieš Austrijos nepriklausomybės sutarties pasirašymą sovietai paskelbė siunčią šį mėn. delegaciją pas Tito. Žinia sujaudino vakariečius, juoba, kad delegaciją sudaro augščiausi Kremliaus pareigūnai — Chruščiovas, Bulganinas, Mikojanas ir kt. Netenka abejoti, kad sovietai bandys dar kartą grąžintii Tito į sovietinį bloką, iš kurio jis pasitraukė 1938 m. Tada stalininė politika apkaltiino jį nesilaikant tarptautinio komunizmo linijos. Po Stalino mirties Tito - Kremliaus santykiai buvo atšildyti, o dabar bandoma eiti dar toliau. Tito vyriausybė pareiškė, kad derybos vyksiančios lygybės pagrindu ir užtikrino JAV, jog tai neturėsią įtakos į draugiškus Jugoslavijos santykius su vakariečiais. Manoma, kad Tito dar negrįšiąs į sovietinį bloką, tačiau santykiai jo su Kremlium pagerėsią. Šiuo metu gi Kremlius norėtų, kad Tito pasuktų neutralumo vaga. Šia prasme Tito jau anksčiau yra palankiai pasisakęs lankymosi proga pas Indijos premjerą Nehru, kuris panašias idėjas skleidžia. O Kremliui šiuo metu neutralumas yra kabliukas, kuriuo siekia atkabinti eilę kraštų nuo vakariečių įtakos, ypač Š. Atlanto Sąjungos. Tai bandymas sudaryti neutraliųjų valstybių juostą, kurion įeitų — Austrija, Jugoslavija, Švedija ir R. Vokietija.

Karinis sovietų blokas

Neįstengę dar kartą suardyti vakariečių gynybos planų Vak. Europoj, sovietai ėmė lošti kitom kortom. Varšuvon sušaukė jie satelitinių kraštų atstovus ir pagal iš anksto Kremliaus paruoštą planą sudarė atsvarą Š. Atlanto Sąjungai — pasirašė sutartį, pagal kurią užpuolimo atveju veiks drauge visos 8 pasirašiusios valstybės imant ir Rytų Vokietiją. Jau dabar įsteigta bndra karinė vadovybė, kurios priešaky stovi marš. Konev Maskvoj. Raud. Kinijos atstovas PengTen-huai, karo ministeris ir vicepremjeras, dalyvavo konferencijoj kaip stebėtojas ir pareiškė, kad Raud. Kinija karo atveju Europoje stosianti sovietinio bloko pusėje ir kovosianti prieš užpuoliką. Šia sąjunga sovietai, atrodo, siekia naujo juridinio pagrindo palikti savo kariuomenę Centro Europoje, iš kurios Austrijos sutartį pasirašius turėtų pasitraukti. Naujas dalykas — tai sovietų neutralumo politika. Šia korta jie pradeda naują lošimą, kuris siekia jau eilę kraštų ir ypač viliojа Vokietiją. Pastarosios suvienijimas neutralumo kaina veikia viliojančiai. Nors kancl. Adenauerio laikosi kietai, tačiau jo koalicijoj ir ypač opozicijoj kyla stiprių balsų už pasukimą neutralumo linkme. Neseniai įvykę balsavimai Žem. Saksonijoj pasirodė tam palankūs, nors praėjusią savaitę įvykę rinkimai Rheinlande buvo kancl. Adenauerio pergalė: krikšč. demokratai gavo 51 atstovą iš šimto, t.y. absoliutinę daugumą.

Susitarė dėl P. Vietnamo

J. F. Dulles, lankydamasis Paryžiuje, susitarė su Prancūzijos min. pirm. E. Faure dėl bendros politikos P. Vietname, kur kertasi abiejų kraštų interesai. Susitarta, kad prancūzų globotinis imperatorius Bao Dai liks ir toliau valstybės galva — konstitucinis monarchas, bet gyvens Prancūzijoj. Min. pirm. Diem, kurį remia JAV, liks ir toliau savo pareigose, bet pertvarkys savo min. kabinetą platesniu pagrindu, suorganizuos rinkimus ir sustabdys antiprancūzišką propagandą. Diem tuojau pertvarkė savo vyriausybę ir ėmė ruošti rinkimus. Revoliucinis komitetas betgi tuo nepatenkintas ir reikalauja pašalinti Bao Dai. Sekmadienį įvyko jo inspiruotos demonstracijos Saigone. Beveik tuo pat metu komunistų kariniai daliniai iš Š. Vietnamo "išlaisvino" Haifongo uostą pagal Ženevos susitarimą. Prancūzų ir vietnamiečių daliniai pasitraukė ir atėję komunistai pradėjo terorizuoti gyventojus, suiminėti nepatikimuosius.

V. KRĖVĖS PREMIJA PASKIRTA J. AISČIUI

1955 m. gegužės 11 d. Montrealyje, Kanadoje, Vinco Krėvės vardo literatūrinės premijos jury komisija, sudaryta iš dr. H. Nagio — pirmininko (Lietuvių Akademinio Sambūrio atstovo), V. Jonyno — sekretoriaus (Lietuvių Akademinio Sambūrio atstovo ir narių: J. Žmuidzino (Lietuvių Rašytojų draugijos atstovo), J. Kardelio (Kanados Lituvių Bendruomenės atstovo) ir K. Veselkos (Lietuvių Akademinio Sambūrio atstovo) susirinkusi posėdžio ir apsvarsčiusi visas 1954 metais išleistas, dar nepremijuotas lietuvių grožinės literatūros knygas, nutarė, keturiais balsais, skirti Vinco Krėvės vardo literatūrinę premiją (500 dolerių) Jonui Aisčiui už literatūrinių atsiminimų knygą "Apie laiką ir žmones". Premijos įteikimo iškilmės įvyks š.m. gegužės mėn. 28 d., Montrealyje.

IR VĖL JALTA?

Neseniai paskelbtieji Jaltos trijų didžiųjų konferencijos dokumentai laisvajam pasauliui paliko slegiantį įspūdį. Iš jų buvo aiškiai matyti, kaip lengvai didieji politikai darė dideles klaidas. Todėl naujas keturių didžiųjų susitikimas, kuris gali lemti gyvybines pasaulio problemas, kėlia pasaulyje susirūpinimo. Laisvieji klausia ar ir vėl nebus parduota kieno nors laisvė, o pavergtieji žiūri ar nebus ilgiems metams užantspauduota velkamoji vergija? Kai susirenka Jungtinėse Tautose įvairių kraštų atstovai, netenka baimintis, kad pavergtųjų viltys būtų palaidotos, nes diskutuojama viešai ir laisvųjų tautų blokas yra pakankamai pajėgus atsispirti sovietų suktiems manevrams. Keturių didžiųjų konferencijos būna slaptos, operuojama įvairiomis nuolaidomis ir tuo būdu prasmunka dalykai, kurie išėję viešumon tokiom konferencijom garbės nedaro. Tokia bent buvo pastarojo karo ir pokario meto patirtis. Ir dabar, kai buvo paskelbta, kad prez. Eisenhoweris sutikęs su anglų - prancūzų siūlymu kviesti Maskvą keturių didžiųjų konferencijon, ne be pagrindo spauda rodo susirūpinimo. Tiesa, Kremlius dar nedavė oficialaus atsakymo dėl gauto siūlymo, tačiau Molotovas pranešė, kad Kremlius sutinka. Bulganinas jau anksčiau buvo išreiškęs palankumą tokiai konferencijai.

Vakariečiai yra pasiūlę, kad keturi didieji susitiktų liepos mėn. kurioj nors neutralioj Europos valstybėj pvz. Švedijoj. Pirmiausia esą turėtų susitikti užsienio reik. ministeriai ir paruošti konferencijai svarstytinus klausimus. Po to jau galėtų susitikti viršūnės: Eisenhoweris, Edenas, Faure, ir Bulganinas, kurių pagrindinis uždavinys būtų sumažinti įsisiubavusią įtampą ir tuo būdu artėti pri taikos.

Prez. Eisenhoweris, jausdamas nemalonų Jaltos palikimą, spaudos konferencijoj paminėjo, kad būsimasis keturių didžiųjų susitikimas tebėra tyrimo stadijoj ir kad jis nelaukias iš jos didelių atmainų. "Aš nemanau, kad per kelias valandas, dienas, ar savaites, pasaulis būtų apverstas augš tyn kojom" — pareiškė prezidentas. Visdėlto jo manymu, esą motyvų keisti ligšiolinį nusistatymą dėl keturių didžiųjų konferencijos, esą galima laukti iš jos kaiko ir gero.

Pasak prez. Eisenhowerio, konferencijoj būtų liečiami globalinio pobūdžio klausimai, Tolim. Rytų ir Europos saugumo problemos. Dar nesą paaiškėję ar JAV delegacijoj dalyvausią kongreso atstovai. Jei bus pasiekta formalaus susitarimo, esą būtų pageidautinas ir kongreso atstovų dalyvavimas.

Politiniai lietuvių išeivijos veiksniai jaučia, kad būsimoj keturių didžiųjų konferencijoj bus svarstomas Vokietijos suvienijimo klausimas, sienų problemos ir t.t. Ryšium su tuo jie sujudo tartis Paryžiuje. Reikia manyti, jie tarp savęs galės lengviau susitarti dėl galimų žygių nei keturi didieji dėl pasaulinių problemų. Tai svarbi proga ir vėl pajudinti pavergtųjų tautų likimą, jų tarpe ir Lietuvos. Sunku tikėtis, kad vakariečiai išpeštų iš sovietų nuolaidas pavergtiems kraštams, svarbu betgi budėti, kad ir sovietai neišspaustų iš vakariečių galutinio pavergtųjų "išlaisvinimo". Kaip rodo derybos dėl Austrijos, sovietai savo grobio įteisinti nepamiršta ir dargi išeivius siekia visokiais būdais susigrąžinti.

VLIKo SESIJOS IR AMERIKOJE

(telefonu iš Niujorko)

VLIKą sudarančių grupių atstovų pasitarimas, 1955. V. 14., išklausė JAV sudarytos VLIKo perkėlimo sąlygoms tirti komisijos pranešimą. Išklausęs komisijos pranešimo, VLIKą sudarančių grupių pasitarimas daugumos pritarimu nutarė: VLIKo sesijos šaukiamos posėdžių ir užjūrio kraštuose. Kiekviena VLIKą sudarančių grupių į tokių sesijų posėdžius deleguoja po tris atstovus. Galimai artimesniu laiku pirmoji užjūrio sesija šaukiama posėdžio JAV-se. Į VLIKo sesijų JAV posėdžius kviečiami svečiai: Lietuvos įgal. ministeris p. Žadeikis, ALT Vykd. Komiteto nariai, LLK nariai, ir asmenys, kuriuos VLIKas ras reikalinga kviesti.

VLIKą sudarančiųjų grupių atstovų pasitarimas 1955 m. gegužės 14 d. nutarė:

A. VLIKKą sudarančiųjų grupių centrų atstovų pasitarimas sutaria įpareigoti savo atstovus VLIKe artimiausiame VLIKo posėdyje pasiūlyti ir nutarti:

1. VLIKo sesijos šaukiamos posėdžių ir užjūrio kraštuose.

2. Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto ir Vykdomosios Tarybos nuostatų 4 punktą papildyti taip:

"Kai VLIKo sesija posėdžių šaukiama užjūrio kraštuose, kiek viena VLIKą sudaranti grupė į tos sesijos posėdžius deleguoja po tris atstovus".

3. VLIKo sesijas užjūrio kraštuose posėdžių šaukia VLIKo pirmininkas Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto ir V. Tarybos nuostatų nustatyta tvarka.

4. Galimai artimiausiu laiku pirmoji užjūrio sesija šaukiama posėdžių JAV.

5. VLIKo pirmininko kelionės išlaidos sumokamos paties VLIKo. Kitų atstovų išlaidas sumoka grupės.

C. Šis grupių pasitarimo nutarimas pranešamas:

1. VLIKą sudarančiųjų grupių centrų — savo atstovams VLIKe,

2. Pasitarimo prezidiumo — VLIKo pirmininkui, Lietuvos Įgaliotam Ministeriui p. P. Žadeikiui ir ALT Vykdomajam Komitetui.

ŠIEMET IMIGRACIJA MAŽESNĖ

Praėjusiais metais pr pirmuosius 3 mėnesius į Kanadą atvyko 28.223, šiemet 17.627 imigrantai. 80% ateivių atvyksta iš D. Britanijos, Vokietijos, Italijos, Olandijos ir JAV. Didžiausią ateivių grupę sudaro britai ir italai: 1954 m. britų buvo 4.356, italų — 4.418. Maždaug pusė š.m. ateivių nėra darbininkai, daugiausia tai žmonos, vaikai arba senesnio amžiaus nariai šeimų, kurios jau įsikūrusios Kanadoje. 9.194 ateivių iš 17.627 yra užsirašę kaip darbininkai; jų 31% dirbsią kaip ūkio darbininkai arba namu tarnai. Daugiausia ateivių pasiliko Ontario provincijoje — 9.338, Quebeco prov. — 3.259.

Nors imigracija šiemet sumažėjo, tačiau netrūksta npasitenkinimo balsų. Kaip žinoma, darbininkų unijos daro priekaištų dėl naujų darbininkų imigracijos siaučiant nedarbui. Protestantai rodo nepasitenkinimo dėl permažo britų ateivių skaičiaus. Antai anglikonų kunigas W. C. V. Martin iš St. John, N.B., Kanados oranžistų pirmininkas, kalbėdamas oranžistų bankete, pareiškė, esą Kanados vyriausybė savo imigracine politika mažinanti krašto "britiškąjį palikimą". Tai esanti "labiausiai apgailėtina imigracijos politika pasaulyje". "Statistika rodo, kad mes negauname britų, kurių reikia šiame krašte". Todėl vyriausybės politika esanti antiprotestantiška ir antikarališka. Tai esą rodo ir žodžio "royal" pašalinimas nuo pašto sunkvežimių ir vieton jo įdėjimas "Canadian Mail".

TIKYBINĖ KOVA ARGENTINOJ

Perono paskelbta kova tikybinėms institucijoms aštrėja. Buenos Aires suimta 17 katalikų akcijos vadų pasauliečių. Apie tai specialiu raštu pranešė Buenos Aires arkivyskupas Santiago L. Capello. Jis pats nuvyko į policijos būstinę, norėdamas išsiaiškinti reikalą su policijos vadu ir pasimatyti su suimtaisiais. Išlaukęs ten visa valandą, bet pasimatyti negalėjęs nei su policijos vadu, nei su suimtaisiais. Buvo paskelbęs pranešimą, kviečianti tikinčiuosius į katedrą maldai už suimtuosius, bet vėliau tai atšaukė. Katalikų delegacija, vadovaujama Dr. Basilio Serrano, buvusio kat. jaunimo pirmininko, lankėsi vidaus reikalų ministerijoj suimtųjų paleidimo reikalu.

Suimtųjų skaičius kunigų ir pasauliečių tarpe kaskart didėja. Tikybos mokymas iš viešųjų mokyklų pašalintas. Peronas, italų žurnalisto paklaustas apie susidariusią būklę, atsakė, nesą jokios kovos tarp valstybės ir Bažnyčios; tiktai grupė dvasininkų esanti nesantaikoj su Argentinos visuomene.

"Osservatore Romano", sekęs visą kovą nuo pradžios, pareiškė, kad tai esąs tikybos persekiojimas: "Tai nebėra kova prieš kunigus ar pasauliečius, kurie kaltinami kišimusi į politiką ir ėjimu į darbininkų unijas, valdomas peronistų. Tai smūgis katalikų apaštalavimui ir tiems, kuri drauge su Bažnyčia dirba religiniam ir moraliniam visuomenės atnaujinimui".

Peronas pravedė per parlamentą įstatymą, pagal kurį tikybinės organizacijos, vienuolijos turės mokėti mokesčius nuo š.m. sausio 1 dienos.

---

tija ir Prancūzija nusilenkė VEU tarybai, kuri iškilusius ginčytinus klausimus spręs balsų dauguma.

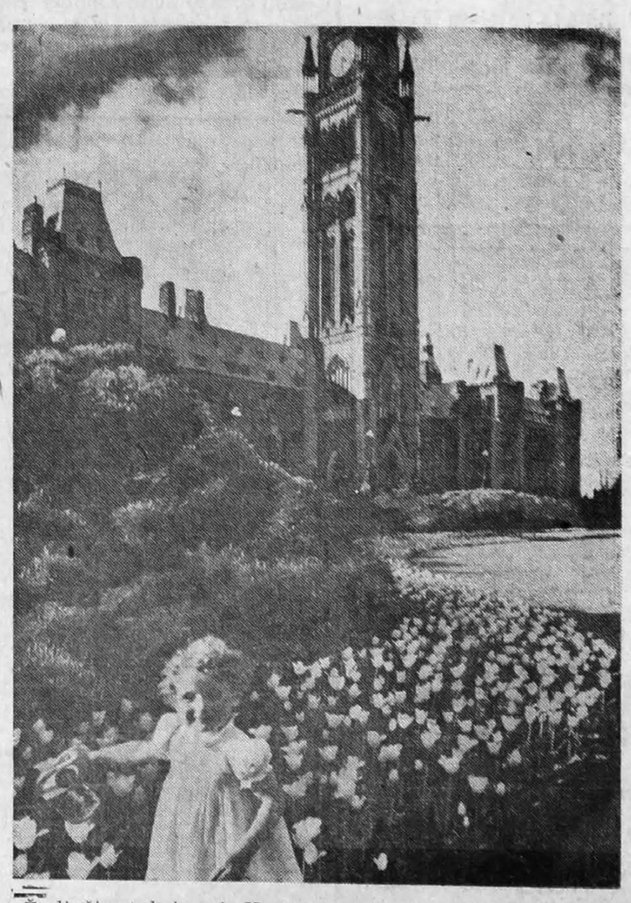

Žydinčios tulpės prie Kanados parlamento Otavoje. Jų yra apie 1.000.000; todėl Kanados sostinė yra vadinama "tulpių sostine" Amerikos žemyne.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Šapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumerata Kanadoje ir JAV metams $4.00, pusmečiui $2.50
Kitur: metams $4.50, pusmečiui $2.50
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada Telef.: EM. 3-4265

BIJO TIESOS

Ko Lietuvos pavergėjai labiausiai bijo, apie tai kalbėti duoda progos kovo 11 d. Kretingos ir Širvintų rajonuose nusileidę lenkų paleistieji balionėliai su buvusio žymaus Lenkijos saugumo pareigūno Josef Swiatlo brošiūromis. Tie balionėliai buvo siunčiami lenkams. Porą jų pasiekė Sovietų pavergtąją Lietuvą ir sukėlė didelį nerimą milicijoje, MVD ir Dosaaf narių tarpe.

Kretingos milicijai apie balionėlio nusileidimą pranešimą padarė vienas iš vietinių kultūros, propagandos ir švietimo pareigūnų.

Balionėlio nusileidimas Širvintų rajone išryškėjo kitomis aplinkybėmis. Pirmiausia čia pasklido gandai apie amerikiečių parašiutininkų nusileidimą. Pradėjus šitokiems gandams kursuoti, subruzdo milicija, pasitelkusi civilius kariuomenės talkininkus — Dosaaf narius. Ištisą savaitę, dienomis ir naktimis, buvo klampojama po laukus ir miškus. Galiausiai surado apirusį balionėlį su jau minėta Swiatło brošiūra, atskleidžiančia Lenkijos slaptosios policijos, kontroliuojamos Maskvos, metodus ir lenkų tautoje vykdomą terorą.

Širvintų rajono laukuose surados balionėlį, netrukus ore pradėjo skraidyti lėktuvai, pasiruošę balionėlių medžioklei. Lėktuvai nerimo kelias dienas. Kodėl kilo tas sujudimas? Atsakymas labai paprastas: Lietuvos pavergėjas nieko taip nebijo, kaip tiesos. Su minėtais balionėliais siųstos brošiūros kaip tik kalbėjo apie sovietinę tikrovę Lenkijoje, o Kremliui tatai nepatinka, nes jis tekalba apie Lenkijos savarankų tvarkymąsi.

Sovietai, nemėgdami tiesos žodžio apie jų veiksmus, patys kaip tik verčiasi beatodairišku melu. Apiplėštam ir suvargintam gyventojui komunistas, užuot kalbėjęs apie sukurtą pragarą, kalba apie suklestėjusį gyvenimą. Kremlius ir jo pasekėjai meluoja kiekviena proga, tačiau jie bijo, kai kiti pakalba apie jų melą. Maskva bijo tiesos. Dėl to okupanto užmačias vykdantiems sovietiniams pareigūnams daug nerimo sukėlė Kretingos ir Širvintų rajonuose nusileidę balionėliai, atskleidžią tiesos apie sovitinę tikrovę, grindžiamą smurtu ir melu.

GEORGE BEN

Toronto Bracondale rinkiminės apylinkės liberalų kandidatas į Ontario provincijos parlamentą.

Tai palyginus jaunas advokatas, turįs savo įstaigą pačioje šios rinkiminės apylinkės širdyje. Pats yra kilimo slovakas, kalba bent keliomis centro Europos kalbomis ir yra gerai susipažinęs su šitoje apylinkėje gyvenančių torontiečių reikalais.

P. Ben augo ir mokėsi Toronte, lankė centrinę technikos mokyklą. Dar neturėdamas pilnų 18 metų jis stojo į Kanados aviaciją, o būdamas 19 m. buvo jau Europoje veikusiame bombonešių dalyny. Grįžęs iš kariuomenės jis baigė vidurinį mokslą ir stojo į universitetą, o vėliau į Osgoode Hall, nes pasirinko teisininko darbą.

Iš p. Ben politinių nusistatymų yra minėtina susirūpinimas apylinkės butų problema, ir valstybinio sveikatos draudimo reikalu. Jis turi reikšmingą poziciją jaunųjų liberalų sąjūdy, yra buvęs Toronto ir Yorko jaunųjų liberalų vicepirmininku, o dalyvaudamas Kanados liberalų konvencijoje Otavoje buvo rezoliucijų komisijos narys. Bracondale rinkiminei apylinkei tai būtų stropus ir sąžiningas kandidatas.

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA
"Tėvynės Prisiminimai"
kiekvieną šeštadienį nuo 3 val. iki 4.15 po pietų iš
iš galingos TORONTO stoties CHUM BANGA 1050.
Programos vedėjas
J. R. SIMANAVIČIUS
77 Salem Ave., Toronto. Telefonas OL. 1274.

ROSE HEATING & TINSMITH CO.
Įrengia naujas, visų apšildymo rūšių krosnis: vandens, oro ar kombinuotas, kūrenamas anglimis, alyva ar gazu. Daro pagrindinius krosnių išvolymus (vacuum), nes nevalytos krosnys sudegina daugiau kuro ir neduoda šilumos. Atnaujina senus oil burnerius, krosnis, tvarko ir pravedo naujas apšildymo šakas. Atlieka visus skardos darbus, deda vamzdžius nuo stogų vandeniui nubėgti. Įrengia vėsintuvus (fans) restoranams, dirbtuvėms, prausykloms ir virtuvėms.
DIDELIS PASIRINKIMAS. IŠSIMOKĖJIMO SĄLYGOS. DUODA GARANTIJAS.
543 Sherbourne St., Toronto. WA. 1-9758
SAV. E. J. ZALECKIAI.

SAVI PAS SAVUS ! !
Sąžiningas ir greitas patarnavimas: taisome auto mašinas, keičiame alyvą, aprūpiname degalais ir kt. auto reikmenimis, taip pat plauname ir dedame mašinoms stiklus. Darbas garantuotas.
BROLIŲ DUNDŽIŲ GARAŽE
(WHITE ROSE GAS STATION)
35 SCARLETT RD. TELEFONAS RO. 2-6591
(Dundas St. W - St. Clair Ave. W. susikirtime)
REMONTO DARBUOSE LIETUVIAMS 10% NUOLAIDOS.
Įsitikinkite — neapsivilsite.
JONAS ir VYTAUTAS DUNDŽIAI.

Bolševikai vykdo "Sniego akciją"

Garsiųjų iš Pabaltijo deportacijų 1941 m. vykdytojui bolševikinio saugumo vadovui Sierovui buvo pavesta su laiku išstudijuoti užsienyje gyvenančius bolševikinių kraštų pabėgėlius bei emigrantus ir, atėjus tinkamam laikui, pradėti prieš jūos atitinkamą akciją, pavadintą "Sniego operacija". Toji operacija turi apimti ilgesnį laikotarpį ir išvystyti veiksmus prieš užsienyje gyvenančius pabėgėlius bent per kelerius metus. Baltų laisvinimo veiksniai skelbia turį duomenų, kad toji "Sniego akcija" jau pradėta vykdyti. Sierovo planą patvirtino Maskva ir pavedė jį realizuoti buv. Sovietų ambasadoriui JAV-se Paniuškinui. Tos akcijos rezultatas — neseniai Vokietijos sovietinėje zonoje buvo įkurtas gen. Michailovo vadovaujamas komitetas, kuris pasiėmė uždavinį pravesti plačiausią akciją pabėgėliams ir emigrantams "savanoriškai" grįžti į gimtuosius kraštus. Prie komiteto veikia iš Vokietijos prieš kiek laiko grįžęs ukrainiečių socialistų veikėjas Kruty, gruzinų gen. Maglakelidze, neseniai pabėgęs pas bolševikus ukrainiečių veikėjas prof. Vasiliakis ir kt. Svarbiausias centras yra rytiniame Berlyne Behrenstrasse. Tos "Sniego akcijos" išdava — per sovietinius radijus, spaudą ar Augščiausios Tarybos Maskvoje posėdžius pasipylė Vakarų adresu, ypač plūstant amerikiečius, visokie Lacio, Paleckio, Sniečkaus ir kitų pareiškimai, kuriais norima amerikiečius ar britus diskredituoti kaip "imperialistus", "naujo karo kurstytojus", siunčiančius į "taiką mylinčią Tarybų šalį savo agentus ir diversantus", etc. Tuo pačiu metu

ypač vakarinėse Europos šalyse gyveną pabėgėliai pradėjo gauti palyginti gana tiksliais adresais, surinktais bolševikinių ryšininkų ar komunistų partijos narių, laiškus, dažniausiai parašytus už geležinės uždangos esančių artimųjų, arba tam tikrus sovietinius spaudinius, kuriais kaip įmanoma giriamas gyvenimas "tėvynėje ir visi kviečiami "grįžti namo",

pažadant visokią paramą ir garantijas, kad ir grįžus "nieko neatsitiks, visokios bausmės bus dovanotos", jei tik grįžusieji toliau nesivers antisovietine veikla. Turimi duomenys rodo, kad vykdant "Sniego operaciją" stengiamasi infiltruoti bolševikinio elemento į įvairias pabėgėlių organizacijas, siunčiami į Vakarus pabėgėlių vardais paruošti bolševikų agentai, kurie ten stengiasi tarp emigrantų didinti nesantaiką, skleisti neapykantą, kurstyti jų vienus prieš kitus, ypač naudojantis šimtaprocentiniais nacionalistiniais ar patriotiniais šūkiais. Drauge rūpinamasi visokiais būdais diskredituoti amerikiečius ir kitus pavergtųjų globėjus. Su laiku tenka laukti, jog prieš pabėgėlius bei emigrantus nukreipti veiksmai bus dar daugiau sustiprinti.

Ta pačia proga tenka pažymėti, kad komunistai taip pat

stiprina savo ardomąją akciją Vak. Vokietijos dalyse,

siųsdami į ją ne tik gerai paruoštus savo agentus, bet taip pat bolševikinei propagandai turinčius pasitarnauti visokius menininkus, muzikus, rašytojus, sportininkus, "taikos gynėjus" etc. Krikščioniškajai Kultūrai Ginti Tarptautinio komiteto vokiečių sekcija balandžio 30 d. aplinkraštyje nurodo, kad tokių

nekaltais vardais veikiančių komunistinių ar prokomunistinę mintį turinčių skleisti organizacijų V. Vokietijoje yra iš viso 226.

Jos stengiasi prisidengti tokiais patraukliais vardais, kaip "Katalikų ir evangelikų krikščionių veiklos bendruomenė", "Demokratinių juristų darbo bendruomenė", "Esperanto sąjunga", "V. Vokietijos žurnalistų darbo bend ruomenė", "Laisvamanių proletarų sąjunga", "V. Vokietijos pabėgėlių taryba" ir visa eilė kitų. Visais tokiais rateliais ir turinčiais Sovietų vardą pakelti propagandininkais, sportininkais, menininkais etc. stegiamasi sudaryti apie bolševikus kiek galint geresnį vardą plačiosiose žmonių masėse, draug stiprinant "koegzistencijos mintį".

Gyvu koegzistencijos pavyzdžiu nori padaryti Austriją. Šiuo metu tebeina derybos dėl jos sutarties. Patys austrai, jų vidaus reikalų ministerio Helmerio pareiškimu, stengiasi išsiderėti, kad 1946-47 m. įrašytas į sutarties projektą §16, kuriuo buvo numatyta leisti sovietinėms repatrijacinėms misijoms laisvai lankyti Austrijoj gyvenančius pabėgėlius (jų dar liko ten apie 46.000), būtų visai panaikintas kaip neatitinkąs šių dienų dvasios. Jei tai padaryti nepavyktų, tai tuo atveju jie žada pravesti tik savanorišką, bet jokiu būdu ne prievartinę Austrijoj esančių pabėgėlių repatriaciją. Tačiau visi žino, ką reiškia bolševikams "savanoriška repatriacija" ir sovietinių repatriacinių misijų lankymasis. Dėl tokių galimumų

tiek patys pabėgėliai, tiek laisvinimo veiksniai kelia didelį triukšmą, darydami visų reikalingų žygių, kad ir Austrijoje esantiems pabėgėliams, lygiai kaip V. Vokietijoje, būtų taikomi politiniams pabėgėliams pripažįstami Ženevos konvencijos nuostatai.

Kuo visa ši istorija pasibaigs — parodys artimiausia ateitis. Iš dabartinių duomenų sprendžiant, reikia daryti išvadą, kad padėtis po truputį gerėja. Nors Austrijos neutralizavimu būtų įvartas labai svarbus kylis į Vakarų saugumo ir gynybos sistemą, tačiau, kaip paskiausieji atsakingų Vakarų valstybininkų pareiškimai rodo, Vakarai sutiks padaryti tokią auką, džiaugdamiesi dėl dar vieno krašto iš bolševikų vergovės išlaisvinimo, nes jis rodo kelią kokiuo teks eiti stengiantis išlaisvinti ir kitus bolševikų pavergtuosius kraštus.

Bolševikai norėtų, kad Austrijos pavyzdžiu būtų sprendžiamas ir visos Vokietijos klausimas. Tačiau neatrodo, kad su tuo sutiktų Vakarai. Jau ne viena poga ypač amerikiečių buvo pabrėžta, kad V. Vokietijos problemos ir visų vokiškųjų žemių sujungimas į vieną valstybinį junginį negali būti sprendžiamas austrų pavyzdžiu. "Neutralizavus" V. Vokietiją, ji su laiku neišvengiamai būtų nuvairuota į Sovietų įtaką. Su tuo Vakarai niekad nesutiks, nes ji sudaro vieną iš esminių Vakarų gynybos šulų. Sutikus amerikiečiams tiesiai derėtis su Raudonąja Kinija dėl Formozos, kai kurie vokiečių laikraščiai ir radijo komentatoriai daro išvadą, kad

amerikiečiai, nusileisdami Rytuose, reikalaus tam tikrų iš bolševikų nuolaidų Europoje.

Ir čia ryšium su Vokietijos suvienijimu bei taikos sutarties su ja pasirašymu iškils visas gretimųjų valstybių bei Rytų Europos likimo kompleksas. Galvojama, kad per numatytuosius Rytų - Vakarų problemoms spręsti 4 Didžiųjų pasitarimus gali būti paliesti visi svarbiausi esminiai klausimai, kurie neleidžia Rytams su Vakarais susitarti. Bolševikai yra žūt būt pasiryžę įpiršti "koegzistencijos" mintį (tam tikslui reikalingos akcijos imasi net ir indų Nehru, siūlydamas bolševikams uždaryti — dėl akių, suprantama — kominformą, kaip kadaise bolševikai buvo pažadėję Rooseveltui nesikišti į JAV vidaus reikalus ir nevaryti jose komunistinės agitacijos, nors netrukus tą savo pažadą ir vėl sulaužė), bet ypač amerikiečiai laikosi kietai ir negalvoja "nurašyti pavergtųjų".

Tuo tarpu britų politikoj pastebima tam tikrų veiksmų, rodančių siekimą panaikinti geležinę uždangą Europoje, vienu ar kitu būdu legalizuojant dabartinį status quo. Tai, be abejo, pavergtisiems nieko gero — bent tuo tarpu — nežada. Kaip būdingą faktą galima pažymėti ir tai, kad ar tik ne daugiausia britų "patarimu" ir Strasburge numatytoji gegužės mėnesį Pavergtųjų Jungtinių Tautų seimo sesija numatytuoju laiku neįvyks. Pasiaiškinta: reikia palaukti britų parlamento rinkimų"... Britai, mat, jos sušaukimą laiką "dar per ankstyvu". Tam tikro spaudimo esama šiuo atžvilgiu ir į vokiečių politiką. Tačiau, iš kitos pusės, taip pat girdėti balsų, kad vokiečiai iš anksto ruoštųsi sutvarkyti savo santykius su kaimynais rytuose ir rūpintųsi ne tik išlaisvinti savąsias žemes (žinoma, taikiais būdais) rytuose, bet ir prisidėtų prie bolševikų pavergtųjų tautų laisvinimo. Tai, be abejo, pavergtųjų simpatijas vokiečių vyriausybei ir tautai tik sustiprintų. **V. R.**

ĮSPŪDŽIAI IŠ VILNIAUS

Washington, DC (LAIC) — Maine senatoriui F. G. Payne pasiūlius, balandžio 26 d., Congressional Record priede išspausdinta žinomos JAV žurnalistės May Craig įspūdžiai iš kelionės į Sovietų Sąjungą, kurie buvo paskelbti Portland, Maine Press Herald. Lietuviams šie įspūdžiai įdomūs tuo, jog autorė keliavo pro Vilnių ir pateikia apie jį truputį žinių.

Mrs. May Craig į Vilnių atskrido iš Varšuvos dvimotoriu sovietiniu lėktuvu. Kelionės metu buvęs audringas oras, ir lėktuvas turėjęs apie pusę valandos sukti aplink, kol surado aerodromą.

Vilniaus orinio susisiekimo stotis esanti sovietų naujai pastatyta ir neblogai įrengta. Daiktų tikrinimas buvęs paviršutiniškas. Tačiau iš pasakojimo galima spėti, jog jie galėjo būti patikrinti ir anksčiau, patiems tų daiktų savininkams ir nedalyvaujant — visą rankinį bagažą keleiviams buvo liepta palikti lėktuve, o kai keleiviai susirinko į muitinę, ten buvo jau atsiradę ir jų daiktai. Kaip Sovietuose įprasta, po bagažo tikrinimo, keleiviai turėjo užpildyti ilgas anketas, kuriose reikėjo pasisakyti, kiek turi pinigų, ar nesiveža kokios spaudos, filmų ir t.t.

Pietūs buvo nekokie. Pradžioj paduoti kaviaras ir viščiukas su ryžiais buvę geri. Tačiau tolimesni patiekalai buvę prasti — menkos kokybės dešra, pakepintos bulvės, virti raudoni kopūstai ir ryžių. Desertui buvę "compote" (taip autorė rašo), kur rausvam skystime pluduriavo trys maži gabalėliai obuolio ir mažytė slyva. Kavos nei arbatos nedavę. Keleiviai vyrai gėrė alaus, kuris buvęs įmanomo skonio, tačiau visai "skystas".

Maskvos kursai direktoriams

Jau antras mėnuo, kaip eilė Lietuvos vidurinių mokyklų direktorių lanko vad. "kvalifikacijos kėlimo kursus" Maskvoje. Iš tikrųjų, kursai skirti komunistinių pažiūrų įdiegimui. Minimos sekančių dalyvių pavardės: Balčius (Šilutė), Šreiberis (Varėna), Kantauskas (Šeduva), Jonuška (Kupiškis), Ragauskienė (Pagėgiai), Dabušinskas (Pilviškiai) ir kt. **Bkl. (ELI)**

Akies nuotraukos Ispanijoje

KAZYS GEČYS

(1941. II. 12. -- 1941. IX. 25.)

Likimo blaškomas

Dėka simpatingam Ispanijos ambasados sekretoriui Berlyne pavyko gauti migracinę vizą.

Vasario 11 dieną už 275 Mk. įsigijau orlaiviokartę į Don Kichoto šalį.

Keturių motorų orlaivis - milžinas, galįs, neskaitant įgulos, paimti 43 keleivius, puikiai įtaisytas, pakilo 10 val. ir 15 minučių. Skrendame ruožu Berlynas - Stuttgartas - Lijonas - Barcelona - Madridas. Diena ūkanota. Orlaivis visą laiką skrenda ne žemiau 3000 metrų. Žemėje matyti miškai, laukai, nepažįstamos vietovės ir gan augšti kalnai. Minutė po minutės vis toliau atsitolinu nuo savo tėvynės. Kelios vietos orlaivyje tuščios, matyti, formalumai sutrukdė žmonėms išvažiuoti.. Keliauja vokiečiai, ispanai, rumunė su dviem vaikučiais, kurie visą laiką bėgioja, klega, visai nepaisydami kas aplinkui dedasi.

Ilgai skridome Vidužemio jūros pakraščiu. Jūra, kurioje eina kovos, ramiai plazdeno. Iš tolo galima buvo matyti gražų milijono gyventojų Ispanijos pramonės centrą — Barcelonos miestą. Mėlynas dangus, miesto bažnyčių didingi bokštai, pajūrio rausvas smėlis — saulėleidžio metu sudarė nuostabų varsų žėrėjimą. Ispanai džiaugiasi ir balsiai kalbasi. Ką sako, negaliu suprasti. Naujas vargas. Žmogus visą gyvenimą mokaisi ir vis apikvailis.

Pirmą kartą savo gyvenime atsiradau garsioje įžymiais karaliais, dailininkais, bažnytine inkvizicija, bulių rungtynėmis, savotiškais papročiais, dažnomis revoliucijomis, pagarsėjusiais teologais, filozofais, mistikais ir nesuskaitomais šventaisiais, ispanų žemėje.

Gražus saulėtas pavakarys. Medžiai pasipuošė lapais, žydi gėlės, tyriame ore palmės. Žaliuojančiose pievose, baltos ir rudos ožkos, su paršiais po kaklu skambučiais, rupšnuoja žolę. Pavasaris. Aštuonios valandos skridimo o koks oro skirtumas. Lietuvoje dar šalta, sniegas, žiema ... ir labai niūru.

Gan ilgą laiką užtruko formalumai. Valdininkai nerodė noro paskubėti. Žandarai, charakteringomis blizgančiomis napoleoniškomis kepurėmis maišėsi be mažiausio reikalo tarp keliautojų. Važiuojame į miestą nakvynei. Nepaprastą įspūdį padarė apšviestos miesto gatvės. Seniai panašų vaizdą bemačiau. Aišku, ramiai miegosime. Nakvojau "Victoria" viešbutyje. Rytą kitu, jau trijų motorų orlaivių išskridau į Madridą, kurį pasiekėme po trijų valandų kelionės. Čia apsigyvenau pačiame miesto centre (c. Larra 3), ir norint nenorint išgyvenau — nežinau kelintoje iš eilės savo gyvenime sostinėje — virš septynių mėnesių, retkarčiais, progai pasitaikius, aplankydamas kitus Ispanijos miestus.

Esu vienų vienas, be draugų, pažįstamų, mokėjimo ispanų kalbos. Mano laukiamas draugužis neatvažiavo. Miunchene įklimpo.

Didmiesčio gatvė

Ispanijos namai be krosnių, su bevėik plokščiais stogais, ispanų arba moderniškame stiliuje statyti. Pasitaiko namų ir arabų stiliaus. Kiekvienas langas turi siauruti geležinį balkoną.

Miestuose daug su plačiomis ir gražiomis alėjomis ir pietietiška augmenija parkų. Juos ir gatves puošia imperatorių, karalių, dailininkų, vadų, kunigų, vienuolių ir Don Kichoto meniški paminklai. Nuo ankstyvo ryto dulkėtos miestų gatvės prisigrūdusios ir triukšmingos. Vaikai — nesant namų kiemų — ištisą dieną žaidžia, rėkia, pešasi, juokiasi. Iki pietų, be pertraukos, vienas paskui kitą, kiek tik išgalėdami šūkaudami, praeina: senų daiktų supirkėjai, kėdžių taisytojai, peilių galastytojai, medaus pardavėjai. Smuikininkas, gitaristas ir tenoras, sustoję vidurgatvy, užtraukia naujausią šlagerį. Girdėti žodžiai: amor, noche — meilė, naktis... Minia jaunų mergaičių, kareivių ir kitokių žioplių auga. Pertraukos metu čia pat parduodamas naujausio šlagerio leidinys. Visi sutartinai, dar kartą, pabalinę akis į viršų, užtraukia. Gatvė dainuoja... Vakarop, atvėsti nuo kaitros, daugumoje moterys susėda šaligatviuos ir balsiai kalbasi be jokių paslapčių. Naktį, per plonas sienas, girdėti delnų plojimas ir monotoniškas šauksmas, gitaros muzika, jaunimo juokas, daina. Ilgai nesupratau — kam delnais plojama ir šaukiama. Pasirodo šaukiamasi, kur tai į taverną užlindusio, namų sargo. Iki senis nugirsta, išsikrapšto, ir jiems duris atidaro, praeina daug laiko. Per tą laiką naktiniai paukšteliai turi progos gerai gatvėje pašūkauti.

Nuo gegužės iki spalio mėnesio pabaigos visoje Ispanijoje didelės kaitros. Saulė it geležis, įkaitusi. Kiekvienas dejuoja — mucho calor — labai karšta. Dieną be reikalo nevaikščiojama. Langai užleidžiami medinėmis užuolaidomis, pro kurias prasiskverbia užtektinai šviesos. Viešose įstaigose, kaip pragare kenčiančios sielos, nuolatos ūžia ventiliatoriai. Lietus labai retas svečias. Oras sausas, prakaituojama mažai. Vakare sunkoka užmigti. Be švarko ir kaklaryšio nepadoru pasirodyti, moterims išimtis — jos gali vaikščioti pusnuogės.

Gatvių ir požemio traukinio sienos išpieštos Jose Antonio Prime re Rivera ir gen. Franco atvaizdais ir nurašytos: Viva Espana, Viva Franco, Arriba Espana, Gibraltar, Oran. Aišku, ko norima. Gatvės nepasižymi švara: šaligatviuose primėtyta popiergalių, bananų ir apelsinų žievelių. Nenormalybę sudaro virtuvių atmatų išvežiotojai. Anksti rytą ateina į virtuvę su pintine išsimurzinęs vaikėzas ir pasiima atmatas. Gatvėje jo laukia "bendrovės" nariai ir asiliukas pakinkytas į dviejų ratų augštą vežimą. Atmatas išpila gatvėje. Draugai pradeda jose kapstytis, rūšiuoti, sukeldami debesis pelenų ir nepakenčiamą smarvę. Išsirinkę iš pelenų vaisių žievėles, konservų dėželes, supilia į maišus, ant jų suséda, ir traukia galas žino kur. Radę ką nors valgomo, čia pat, nešvariais pirštais, kemša į burną...

Asilu beveik viskas atliekama. Ant jo kupros vežami į turgų puodai, malkos, mėšlas; odiniuose maišuose, kaip Dovydo laikais, išvežiojamas vynas, pienas ir pan. Jeigu asiliukas yra pakinkytas, tai jau būtinai ant kaklo turės virtinę brazgučių užkabintą ir pakinklą papuoštą metaliniais papuošalais.

Kavinių, tavernų ir restoranų kiekviename Ispanijos mieste pilniausia. Nenuostabu — tai šalis gero ir pigaus vyno, visokių

(Nukelta į 9 psl.)

Malonūs prisiminimai

HAMBURGO MIESTO ROTUŠĖ

Nors paskutinio karo metu ji buvo visiškai sunaikinta, kaip ir pats Hamburgo miestas, tačiau miesto piliečių noru ir kietu pasiryžimu ji vėl atgimė kaip kultūrinis ir ekonominis vakarų Vokietijos centras. Išdidžiai tarnaudama miestui kaip demokratinės miesto savivaldybės namai, miesto rotušė stovi kaip didingas Renesanso architektūros paminklas.

Būdamas visai arti pavergtosios Rytų Vokietijos sienos, Hamburgas stovi kaip laisvės ir vieningos jėgos simbolis abiems tautos dalims — rytinei ir vakarinei ... tai buvusios Vokietijos priminimas ... tai senųjų laikų priminimas ... laikų, kurie grąžina malonius prisiminimus.

Jūsų malonumui skiria.... **BRADING'S**
Tariama "BREDINGS"
BRADING BREWERIES LIMITED
Ottawa · Windsor · Montreal · Hamilton

MŪSŲ NEUTRALIŲJŲ REIKALU

Šių dienų pasaulyje neutralumas tai neišeinančios mados dalykas. Kad ir viskas perdėta, kreivojon pusėn išversta, visvien, neutralizmas gyvuoja. Pirmieji, aišku, čia reiškiasi akligatvį priėję ir kelio galą pametę politikai, bet einant žemyn, pasirodo, neutraliųjų matome ir savo tarpe. Ir tai, ne kur kitur, bet mūsų spaudoje, kuri yra pasišovusi ne tik atvaizduoti tremties lietuvių gyvenimą, bet neretai bando jį ir bent kiek nuspalvinti vienu ar kitu keliu pasukti.

Gi šį kartą tenorima trumpai paliesti mūsų laikraščių bendradarbių pasirenkamas temas Deja, jos yra daugumoje neutralios. Taip, neutralios temos. Mes kalbame ir rašome pirmoje eilėje apie visą pasaulį, bet tik paskutinėje vietoje ir mažiausiai apie mus pačius, apie lietuviškuosius reikalus ir visą kitą, kas juos liestų. Sunku būtų tarti, kodėl. Lietuvybės išlaikymas, kova už lietuviškosios dūšios tautinį išsilaikymą emigrantų visuomenėje, pastangos išlaisvinti nelaimingąją tėvų šalį, rodos, pateikia neišsemiamas temas ir nesibaigiančią medžiagą aptarti, išgvildenti, išryškinti, iškelti ir priminti. Bet mes visvien teberašome apie mums visiems gerai pažįstamą bolševizmą, jo įsikūrimą, veiklą, kartais pateikiame vieną kitą prielaidą apie numatomą jo žlugimą. Mes perteikiame savajai spaudai gana pigius ir nesunkius vertimus iš anglų ar kitų kalbų laikraščių (bet niekad, arba labai retai tebandydami tai atlikti atvirkščiai: iš lietuvių į anglų spaudą), mes smulkiausiai žinome apie žymių ir nežymių tautų politikus, jų jaunystę ir būtas ar nebūtas nuodėmes, žinome, kuris ministeris pirmininkas iš ryto atsikėlęs geria pieną ar vyną, bet tuo pačiu metu, tik vienas kitas teįstengiame pakalbėti savojo kiemo reikalais, savaisiais rūpesčiais. Beroda, reikėtų laukti, jog tokiomis kritiškomis mūsų tautai valandomis, turėtume visi daugiau parodyti ryžto ir susirūpinimo lietuviško darbo dirvonais. Aišku, gera ir naudinga karkartėmis paklaidžioti ir po pasaulio įvairenybes ir jų nebrangius nuotykius, bet kažin ar dera tam reikalui skirti savo pagrindinę energiją ir pastangas.

Lietuvių išsilaikymo ir tautos kovoje, visi žinome, negali būti nei stebėtojų nei neutralių, bet tokių yra. Gal, dalinai, pabartinos ir kai kurios redakcijos, kurios lyg ir turi tendenciją rašinius pasiūlytų gal ir tinkamus receptus bendrajai vienybei atstatyti, mintys, kurios pajėgtų uždegti kai kieno blėstančias vilties ir pasitikėjimo tautos ateitimi žarijas. Išsiaiškinkim viską, atvirai ir nuoširdžiai, juk tam ir yra lietuviškoji spauda. Čia iškelkime mūsų negalavimus, čia pasidžiaukime savaisiais laimėjimais, aptarkime būdus ir priemones, kaip būtų galima lietuviškąjį gyvenimą dar pagyvinti, kaip ir kokiu būdu galima būtų priartinti Tėvynės išlaisvinimo valandą. Ir tos pareigos ne vien tik vadovaujantiems, bet visiems, visiems be išimčių, kurie save lietuviais laiko ir tokiais nori ir likti. Dalyvaukime visur ir visuomet kur tik sprendžiami lietuviškojo gyvenimo reikalai, jei ir ne sprendžiamuoju, tai bent patariamuoju, įspėjančiu ar nurodančiu balsu. Papildykime vieni kitus ir nebijokimės daugelio nuomonių. Tas tik rodo, kad lietuviškoji visuomenė yra gyva, gaji ir galvojanti.

O tam reikalui geriausia priemonė, puikiausias forumas — lietuviškoji spauda. Tad, ir mūsiškiai neutralieji, neturėtų bijoti užkabinti ir bent truputį panagrinėti, kad ir jautresniuosius reikalus. Tylėti, nevisada išeina į gerą, o ypač tuomet, kai sprendžiami didieji reikalai, kai eina kalba apie visos tautos likimą. Tylintieji tokiu metu gali būti laikomi tik nesančiais, pasyviais ir nedalyvaujančiais. Ir tas tegali būti tik nepataisoma žala visam sprendžiamajam momentui, kuris yra reikalingas galimai didesnės talkos ir supratimo iš visos lietuviškosios visuomenės.

Al. Gimantas.

Vokietijai suverenumą atgavus

Vokietijos karinių jėgų besąlyginės kapituliacijos aktas buvo pasirašytas Reimse 1945 m. gegužės 6 d. To didelio ir svarbaus pasaulinio įvykio dešimties metų sukaktis jau galėjo būti atšvęsta. Tačiau šiemet tos sukakties niekas nebeminėjo, nes lygiai po dešimties metų (be vienos dienos), teko pasauliui nukreipti žvilgsnį į kitą labai svarbų įvykį. 1955 m. gegužės 5 d. Vakarinė Vokietija, kuri sudaro ⅔ visos Vokietijos ploto ir turi 74% viso krašto gyventojų, atgavo visišką suverenumą ir pilną nepriklausomybę. Nuo tos dienos JAV, Didž. Britanijos ir Prancūzijos karinės jėgos Vak. Vokietijoj nebeskaitomos "okupacinėmis jėgomis", bet "gynybos armija", teikiančia Vak. Vokietijai apsaugą nuo galimo Sovietų įsiveržimo. Vadinasi, buvusi okupacinė kariuomenė Vak. Vokietijoj pasilieka kaip drauginga ir sąjunginė kariuomenė, turėsianti tikslą apginti dar neginkluotą V. Vokietiją nuo betkokių raudonųjų kėslų, taip lygiai ji turės suteikti apsaugą ir visai V. Europai bent ligi tol, kol V. Vokietija atsiaugins ir sutvirtins savo karinį kumštį...

Kaip matome, Vokietijos "nuhitlerinimo" procesas tęsėsi trimis metais ilgiau, negu jos "nukaizerinimo" po I-jo D. Karo. Alijantų kariuomenė, kuri buvo okupavusi Vokietiją anuo metu, buvo ištraukta 1925 m. gruodyje, t.y. po septynerių okupacijos metų, o šiuo kartu — po dešimties metų...

Kokios viltys pavergtiesiems V. Vokietijai atsigaunant

Tiesioginės ir apčiuopiamos naudos iš atsikūriančios V. Vokietijos, be abejonės, niekas iš pavergtųjų negali tikėtis, nes ir pas vokiškasis kolosas amžių bėgyj niekad nepasižymėjo taikiomis intencijomis ypač mažesniųjų atžvilgiu. Priešingai — Vokietija, kaip ir Japonija, nuo senesnių laikų yra laikomos pripūstomis pūslėmis, kurios anksčiau ar vėliau ir dar kartą turės plyšti ir veržtis vienokiomis ar kitokiomis kryptimis. Tie kraštai begaliniai tirštai apgyventi ir didelio vitalumo prieauglio atžvilgiu. Vokietijos šioi meto statistiinai duomenys nežinomi, tačiau Japonijoj — nūn kas minutę gimsta 3.000 japonukų, o ir šiuo metu tenai gyvena 590 gyventojų kvadratinėj mylioj, gyventojų skaičius siekia 86 mil. Iki 1970 m. Japonija turėsianti 100.000.000 gyventojų. Kai galutinai bus susitvarkyta — ir Vokietijoj reikalai gyventojų prieaugliumi ir erdvės stoka, be abejonės, vyks ta pačia kryptimi, kaip geltonojoj Japonijoj...

Nežiūrint šitokių ateityje galimų perspektyvų, nūdien Vokietijos atgavimas laisvės tegalės būti geru faktoriumi ir, galima pasakyti, naujo kraujo doze į apsilpusį, apkerpėjusį, apsnūdusį ir neryžtingumo balon benuklimpstantį Vakarinių demokratijų organizmą...

Šio meto gigantiškose rungtynėse tarp Rytų ir Vakarų, kitais žodžiais tariant tarp barbariškojo komunizmo ir demokratijų bloko, ypatingai reikalinga bent kiek didesnė ryžtingumo persvara. Ligšiolinės politikos ryžtingumo ir iniciatyvos savininkai, deja, beveik visur buvo tik raudonieji.

Nors JAV visą laiką buvo linkusios į didesnį ryžtingumo kursą, deja, impotentiškieji Amerikos sąjungininkai — visą laiką jos iniciatyvą stabdė ir tebestabdo. O toks reiškinys — visada išėjo ir išeina raudoniesiems į naudą.

Į demokratinio pasaulio valstybių eiles įsijungus V. Vokietijai, reikia manyti, tas reikalas pasikeis į geresnę kryptį.

Vokietijos padėtis — panaši į daugelio kitų

Atgavusi suverenumą ir beatstatanti nepriklausomybės rūmą, Vak. Vokietija, be abejonės, lū-

(Nukelta į 9 psl.)

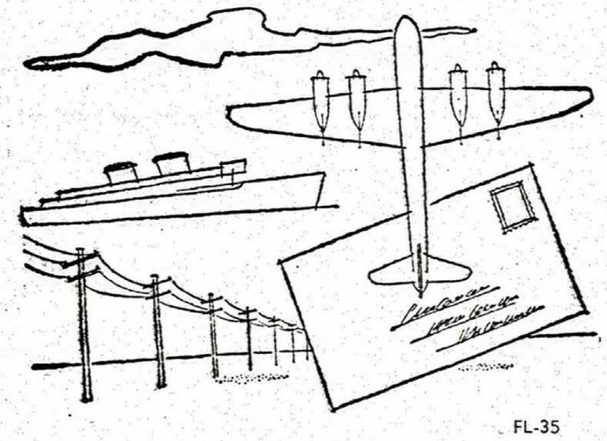

FL-35

Koks geriausias būdas siųsti pinigus?

Siunčiant pinigus į Europą jūs galite pasinaudoti saugiu, greitu ir taupiu keliu — taip pat į kitą miestą — per The Canadian Bank of Commerce.

- **Pinigai, kuriuos siunčiate per šį banką, negali būti pavogti ar dingti.**
- **Mes tuojau pakvituojame — taip pat skubiai Jums pranešame, jei pinigų negalima išmokėti.**
- **Siunčiant pinigus per banką — gaunama greit, jei siunčiama paštu ... skubiau, jei siunčiama oro paštu ... skubiausiai, jei siunčiama telegrafu.**
- **Už pinigų pasiuntimą bankas ima nepaprastai mažą mokestį.**

Kai norite siųsti kur nors pinigus — nesvarbu kokią sumą, mažą ar didelę — atvykite į artimiausią banko skyrių — kiekvienas mūsų tarnautojas mielai jums patarnaus.

The Canadian Bank of Commerce

ĮSTEIGTAS 1867 METAIS
VIRŠ 680 SKYRIŲ VISOJE KANADOJE

KAIP GIMĖ LITAS?

Šių metų gegužės 15 d. sukako 35 metai kaip laikinoj Lietuvos sostinėj Kaune, buvusiuose rusų gimnazijos rūmuose, susirinko atstatytos Lietuvos šeimininkas — Steigiamasis Seimas.

Šiai istoriškai dienai paminėti paduodu žiupsnelį savo atsiminimų. Iš svarbesnių Steig. Seimo išleistų įstatymų pažymėtini: Konstitucija, Žemės Remormos ir savos valiutos įstatymai.

Ties savo valiutos, arba Lietuvos piniginio vieneto įstatymu aš čia ir norėčiau kiek ilgiau sustoti, nes man kaip tik šį įstatymą svarstant teko suvaidinti ne paskutinį vaidmenį.

Įvedimas savo valiutos buvo ilgai vilkinamas, nes ostmarkės, likusios Lietuvoje iš vokiečių okupacijos laikų ir buvusios apyvartoje, davė didelį pelną vokiečių "Darlehnskasse" bankui, o kadangi jų kursas karui pasibaigus visą laiką buvo nepastovus, tai buvo varoma stambi spekuliacija ostmarkės svyruojančiu kursu, buvo pelninga ir Lietuvos privatiems bankams, bet kraštui nešė milijoninius nuostolius.

1922 m. liepos mėnesį Steig. Seime buvo svarstoma valstiečių liaudininkų ir socialdemokratų griežta interpeliacija savo valiutos įvedimo vilkinimo klausimu, privertė finansų m-ją visa sparta paruošti ir St. Seimui pateikti Lietuvos piniginio vieneto įstatymo projektą, kurį St. Seimo prezidijumas perdavė ekonominei komisijai.

Piniginio vieneto įstatymo projekte buvo du pagrindiniai dalykai, butent nustatyti jo vertę ir jo pavadinimą. Vertė buvo gana greit Ekonominės k-jos priimta 0,150462 gramo gryno aukso, kas atitiko 0,1 Amerikos J. Valstybių dolerio.

Būdamas ekon. k-jos prezidijume, kurį sudarė kun. J. Vailokaitis, pirmininkas ir V. Vaidotas, sekretorius, svarstant piniginio vieneto įstatymo projektą visi siūlomi piniginio vieneto pavadinimai man nepatiko dėl jų ilgumo ir dėl to, kad jie visi svetimtaučiui būtų sunkiai ištariami.

Norėdamas sugalvoti naują lengvesnį ištarti pinigo pavadinimą aš paėmiau pagrindan mūsų krašto pavadinimą kitataučių kalbose ir pastebėjau, kad pirmos trys raidės visose kalbose prasideda vienodai "LIT", išskyrus lietuvių kalbą, kur trečia raidė yra "e". Prie pirmųjų trijų raidžių pridėjau galūnę "as" ir gavau LITAS.

Išdėsčiau visus savo įrodymus, kad toks pinigo vardas ir lietuviui ir kitataučiui bus lengvas ištarti ir populiarins mūsų tėvynės tada mažai kur žinomą vardą. Balsuojant ekon. komisijoje mano pasiūlymas nepraėjo, žymią daugumą gavo "auksinas", refer. Akmenskio remiamas.

Tada padedant tiems, kurie iš karto balsavo už mano pavadinimą, frakcijų posėdžiuose ir kuluaruose man pasisekė gauti daugiau įtakingų šalininkų — J. Vailokaitį ir kun. Mileišką. Prieš siunčiant plenumui, įstatymo projektą balsuojant II skaitymu ekon. komisijoje mano siūlomas vardas gavo daugumą ir po to Steig. Seimo plenume LITO vardas ir buvo priimtas. Tai tokia yra trumpa "LITO" gimimo istorija.

Kad Lietuvos piniginis vienetas dalomas į 100 smulkiųjų vienetų, ekonominėje komisijoje ginčų nebuvo. Buvo ginčų tik dėl vardo. Komisijos referentas Akmenskis, kuris buvo rėmęs auksino vardą, smulkųjį vienetą tebesiūlė pavadinti skatiku ir po to, kai jau buvo priimtas lito vardas. Pagaliau buvo priimtas mano pasiūlytas cento vardas. Savo siūlymą aš rėmiau tuo, kad lito vertė yra išvesta iš JAV dolerio, kur taip pat yra centai ir kad šis vardas bus artimesnis Amerikos lietuviams, kurie tada nemažai dolerių prisiųsdavo savo giminėms. Skatikas man nepatiko, kaip lenkiško "grosz" vertimas.

Steig. Seimo pirmininkas, laikinai einąs respublikos prezidento pareigas, A. Stulginskis piniginio vieneto įstatymą pasirašė. 1922 m. rugpiūčio 16 d. Vyriausybės Žiniose įstatymas paskelbtas rugsėjo 25 d. Ostmarkių keitimo į litus data buvo nustatyta spalio 1 d. tos dienos kursu, kiek atmenu, 170 ostmarkių už vieną litą. Pirmi laikini litai ir centai buvo spausdinami Čekoslovakijoje popieriniai ir tik 1925 m. buvo nukalti metaliniai pinigai. Taip ilgai ir sunkiai gimęs Litas nuo pirmos dienos ir iki galo išlaikė jam nustatytą aukso kursą ir kas iš pradžių nepasitikėjo Litu, turėjo didelių nuostolių.

V. VAIDOTAS

TAIGI, IŠ ESMĖS KALBĖKIME

"T. Žib." Nr. 12(272) straipsny "Iš esmės prašyčia", p. Almus, atsakydamas į mano iškeltas "TŽ" Nr. 9 (269) pastabas, tendencingai puola vilniečius ir jų rėmėjus, nepagailėdamas pasišvaistyti su panašiais išsireiškimais: "būrelis", "honoravos ambicijos", "blogas politinis skonis ir taktas", gailisi, kad nenorima įsisąmoninti, jog yra gera lenkų tauta, tik jų vadai blogi" ir "žvelkime ateitin ir neardykime pastangų su lenkų tauta garbingai susitarti". Kaip į neaktualius žodelius, atsiduodančius kaimyno dūmais atskirai neatsakinėsiu, o iškelsiu tik suglaustai bendrus reikalus.

Oponentas, ieškodamas priežasties nesutarimo su lenkais, vietoj teisingai iškėlęs tikrąjį kaltininką ir priežastį, meta kaltę lietuviams. Nejaugi lietuviai buvo kalti, kad Litvinovui pasisekė supiūdyti Lietuvą su Lenkiją ir užkirsti kelią sudaryti Baltijos bloką? Kas tam viskam davė pradžią? Ar Lietuva tam privalėjo atsižadėti ⅓ savo žemių ir savo sostinės? Esu tikras, kad kiti dar aštriau būtų pasielgę, jeigu kas nors smurtu ir apgaule būtų pasisavinęs jų žemes ir miestus.

Lenkai savo imperialistinės politikos ir šiandien neatsižada, nors ir yra prispausti tos pačios letenos, kaip ir lietuviai. Jų egzilinė vyriausybė su politinėmis partijomis ir įvairiomis organizacijomis varo didelę propagandą svetimųjų tarpe, tam panaudodami spaudą, radiją ir visas kitas priemones. Kad lenkai taip elgiasi, tai yra suprantama, bet kaip suprast kai kuriuos lietuvius, jų tarpe ir p. Almų, kad tai politikai pritaria ar ją pateisina? Nemanau, kad jie to nesuprastų. Griečiausia, savo švelniais žodžiais sąmoningai stengiasi sumažinti mūsų budrumą. Išeina, tegul priešas ruošiasi, o mes ramūs sėdėkime ir laukime, kada į jo rankas nukris obuolys. Žaiskime gyvybinėmis tautos problemomis. Aiškų ir suprantamą reikalą stenkimės daryti neaiškiu.

"Visų gerovei ir labui", tikrumoje, ne lietuviai, bet lenkai privalo parodyti gerą valią ir eiti prie susitarimo ne su imperializmo siekiais, o daugiau teisėtumo savo kaimynams. Deja, matome priešingai. Mūsų politinių diplomatinių veiksnių karo metu sudaryti susitarimai, kad nebūtų viešai judinami ginčytini klausimai paliekant jų sprendimą pokariui, lenkų seniai yra sulaužyti.

Vilniaus reikalu jokių sutarčių! Girdi, pirma bendromis jėgomis nugalėkime bendrąjį mūsų priešą komunizmą, o tada jau svarstysime tarpusavyje santykių klausimą. Kitaip sakant, atsistačius Lenkijos valstybei ir Vilnių okupavus. Dabar belieka "garbingų susitarimų" ieškotojus užklausti, kokių santykių ir kieno sąskaiton? Turbūt už lietuviškas žemes dar kartą norime nusipirkti uniją. Juk mes gerai žinome, kiek pirmoji atnešė mums skriaudos ir kaip skaudžiai teko nukentėti Lietuvai. Mes kartais prikišam lenkams, kad jie iš istorijos nieko nepasimokė. Pasižiūrėkime patys į save, ką mes išmokom? Lenkai istorines klaidas kartoja apakinti savanaudiškumo. Lietuviai praeityje unijas sudarinėti buvo priversti tuometinės politikos, bet visą laiką stengėsi atsikratyti, o dabar mes patys savanoriškai siūlyjamės į jų glėbį, kurie per amžius tykojo ir tyko pasiglemžti po savo jungu. Nesvarbu, kokioje eroje gyventumėm ir kur bebūtumėm **Vilniaus klausimu lietuviai negali turėti jokių kompromisų ir jokių nuolaidų. Reikia "įsisąmoninti", jeigu kam dar trukdo mūsų sostinės klausimas, tai bendrai tam dar daugiau trukdys ir visos Lietuvos klausimas arba net lietuvių tautos egzistencija.** Kodėl gi "tu-

(Nukelta į 6 psl.)

NAUJA KNYGA

Dr. A. Šapokos

Vilnius

Lietuvos gyvenime

nagrinėja visą Vilniaus ir Vilniaus krašto problemą. Tai mums visiems labai rūpimas klausimas. Susipažinkime su juo!

•

Knyga iliustruota, turi 96 psl., kaina $1.50. Gaunamą pas visus knygų platintojus. Užsisakyti paštu pas autorių "Tėviškės Žiburių" adresu.

•

Vilniečiai rūpinasi šią knygą išleisti anglų kalba. Autorius labai prašytų, kad kiekvienas su ja susipažinęs parašytų savo nuomonę dėl angliškos laidos paruošimo — ką dar reikėtų pridėti, ir ką išleisti.

Iš "Tiesos" puslapių

Maskvos papūgos Vilniuje

Čiulba Kremliaus įsakyti.

Kovo 10 d: buvo paskirta kovai prieš Paryžiaus konferencijos nutarimus ir Vak. Vokietijos apginklavimą. "Tiesa" skelbia, kad tos dienos vakare LTSR valstybinio dramos teatro salėje Vilniuje susirinko darbo pirmūnai, mokslininkai, rašytojai, studentai, partiniai ir nepartiniai darbuotojai. Susirinko jie pasmerkti Paryžiaus konferencijos, kuri atidaro duris Vakarų Vokietijos apginklavimui. Žinoma, "Tiesa" nepaminėjo, kad įsakymas šiam susirinkimui buvo atsiųstas iš Maskvos. Kalbėtojų mintys mums skamba feljetoniškai, nes jos rodo visišką jų nesiorientavimą užsienio politikoje ir besąlyginį prisitaikymą Kremliaus linijai. Nelengva čiulbėti pagal Kremliaus įsakymą. Štai charakteringas sovietinio jumoro pavyzdys — LTSR profesinių sąjungų tarybos pirmininko B. Baranausko žodžiai: "JAV valdančių sluogsnių siekimai, kaip ir buvusių hitlerinės Vokietijos valdovų užmačios — viešpatauti visame pasaulyje. Mūsų šalies vyriausybė vykdo nuoseklią taikos politiką. Ji kovoja už tai, kad būtų sustabdytos ginklavimosi varžybos, išspręstas apsiginklavimo sumažinimo klausimas, uždraustas atominis ginklas ir kiti masinio naikinimo ginklai"... Pagal drg. Baranausko žodžius išeitų, kad JAV visuose pasaulio kraštuose, taigi, ir sovietijoje turi viešai ar slaptai veikiančią amerikonų partiją, kuri ruošia sukilimus, mezga intrigas ir bando jėga užgrobti krašto valdžią, tokius kraštus tuojau pat pavadindami kapitalistine JAV respublika. Išeitų taipogi, kad atominės energijos panaudojimą tarptautiniu mastu taikos pramonės reikalams pasiūlė ne prez. Eisenhoweris, bet drg. Kruščevas. Dėl atominių ginklų neužtraudimo taipogi kaltas Eisenhoweris, nes jis sutinka tarptautinei kontrolei leisti kontroliuoti amerikiečių ginklų atsargas, o Kruščevas apie kontrolę Sovietų Sąjungoje nenori nieko girdėti...

Pragydo drg. Rybakovas

Dar gražiau užgieda Vilniaus Statybos Tresto tinkuotojų brigados brigadininkas drg. Rybakovas: "Angliškieji - amerikiniai imperialistai nori atgaivinti vokiškąjį fašizmą ir nukreipti fašistinius mogžudžius su atomine bomba rankose prieš mūsų liaudį, prieš mūsų liaudies demokratijos šalis, kad žudikai sėtų mirtį ir griautų miestus"... Tovarišč Rybakov, kas užpuolė Korėją?... Tovariščiui Rybakovui taika, aišku, nerūpi, nes ką gi jis, grynakraujis rusas, veiktų Vilniuje, jeigu nebūtų suinteresuotas Lietuvos kolonizacija.

Už Vilniaus elektros skaitiklių gamyklos darbininkus kalba Rybakovo draugas tovarišč Pidlisnij: "Mes pilnutiniai pritariame mūsų Tarybinės taikos politikai, ryžtingai pasisakome prieš vokiškojo militarizmo atgaivinimą. Mes nutarėme pirma laiko — iki gruodžio 5 d. — įvykdyti penkmečio planą"... Bravo, tovarišč Pidlisnij, rusas visada pirmiausia privalo žiūrėti, kad penkmečio planai būtų įvykdyti pirma laiko ir kad daugiau elektros skaitliukų būtų išgabenta į plačiąją tėvynę...

Panašias mintis posmuoja duonos gamykla nr. 3 brigadininkė Petrovskaja: "Tarybiniai žmonės kupini pasiryžimo neleisti, kad pasikartotų Osvenčimo, Maidaneko, Panerių ir kitų mirties stovyklų baisybės"... O kaip gi bus su Katynu, Pravieniškėmis, Rainių miškeliu? Į šį klausimą drg. Petrovskaja mums neatsako.

Vilniaus šeštosios vidurinės mokyklos mokytoja drg. Čubarova apibūdina tarybinės inteligentijos uždavinius: "...kasdien demaskuoti imperialistų kėslus, kovoti prieš vokiškojo militarizmo atgaivinimą, už tolesnį mūsų socialistinės Tėvynės — viso pasaulio taikos tvirtovės — sustiprinimą"...

Žodis priklauso lietuviškiems Maskvos pakalikams

Pašnekėjus rusams, į sceną užlipa lietuviškieji Maskvos pakalikai. Komjaunimo Vilniaus miesto Stalino rajono sekretorė drg. Giedraitytė labai ryžtingai įspėja amerikiečius: "Tegul žino amerikiniai šakalai, kad mes, jauni patriotai, neleisime, jog mūsų puikūs miestai, mūsų komjaunuoliškos statybos patirtų karo baisenybes"... Sovietinio propagandinės literatūros šlamšto kritikas drg. Korsakas: "Lietuvos sūnūs ir dukros petys į petį su visa tarybine liaudimi, su visomis taikos ir rdemokratijos stovyklos tautomis nepagailės jėgų, o jeigu reiks, ir gyvybės niekšingoms imperialistų užmačioms sužlugdyti"...

Po visų šitų pasišūkaliojimų, aišku, buvo priimta Kremliui skirta rezoliucija, kurioje "su visu pasipiktinimu smerkiami niekšingi naujo karo kurstytojų ir pravokatorių kėslai Paryžiaus susitarimų pagalba atkurti vokiškąjį militarizmą. Respublikos sostinės darbo žmonės karštai remia Tarybinio taikos gynimo komiteto kvietimą vieningai padėti savo parašus po Pasaulinės Taikos Tarybos kreipimusi dėl atominio ginklo uždraudimo"...

Vyt. Kastytis.

Geresniam atsigaivinimui namuose pirk Coke kartonais

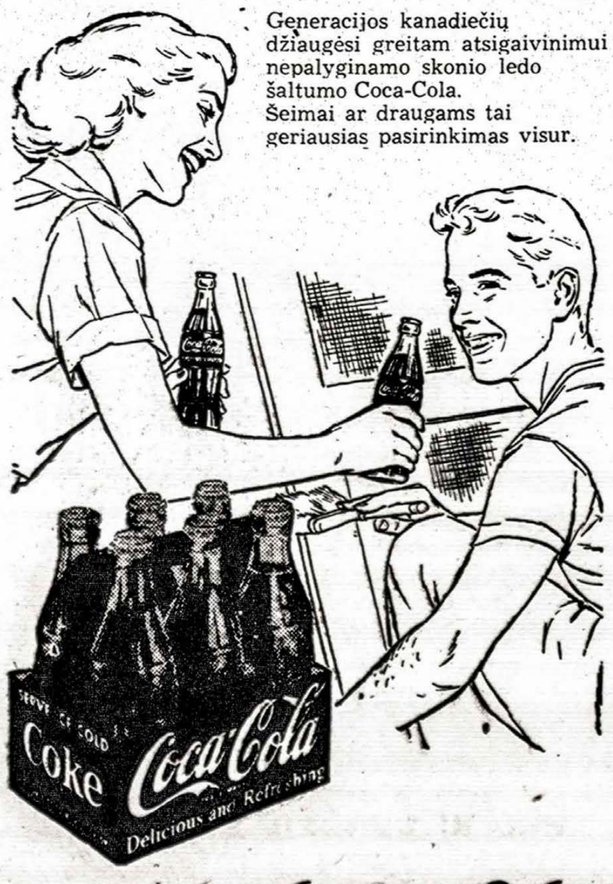

Generacijos kanadiečių džiaugėsi greitam atsigaivinimui nepalyginamo skonio ledo šaltumo Coca-Cola.
Šeimai ar draugams tai geriausias pasirinkimas visur.

6 BONKŲ KARTONAS 36c

Įskaitant federalinius mokesčius, plius 2¢ depozito už bankutę.

"Coke" yra registruotas ženklas.

Pavergtoje tėvynėje

Marijampolės rajono vykdomojo komiteto pirmininkas P. Dobrovolskis.

Apie Cvirkos kūrybą jau rašomos knygos. V. Galinis parašė "Petro Cvirkos apsakymai". Išleido grožinės lit. leidykla 1954.

Į Kazachijos Kustanajo sritį kovo 26 d. iš Vilniaus išsiųstas traukinys su daugiau 800 naujoviškų trenitinių, išsiunčiamų dykroje kurti naujus valstybinius dvarus.

Ką rinko? Kartu su Augšč. Taryba vasario 27 d. buvo renkamos: 87 rajonų tarybos, 71 miesto taryba, 7 miestų rajonų tarybos, 1226 apylinkių tarybos ir 9 gyvenviečių tarybos. Išviso išrinkta 27.752 deputatai į vietines tarybas ir 209 į augšč. tarybą.

Turėjusių teisę balsuoti buvę 1.650.116, balsavę 1.649.039. Prieš kandidatus balsavę tik 1.214. O kandidatai buvę "komunistų ir nepartinių bloko". Partijos narių ar kandidatų deputatų tarpe esą 8.156. nepartinių 19.596.

Kėdainių rajono kp sekretor. Jasaitis, vykd. kom. pirm. Ilčinskas; "Aristavos" kolūkio pirm. Lubinas, "Piliakalnio" — Nekrošius! Šetos MTS zootechnikas Jurevičius, direktorius Šargorodskis; "Ždanovo" kol. pirm. Chlopotinas, "Vienybės" — Virmauskas. Dėl Nekrošiaus kitoje vietoje pastebima, kad jis komunistas.

Prienų rajono kp sekr. Supronas; "Pergalės" kolūkio pirm. Liudvinavičius, "Lenino keliu" — Mačiulis.

Į Čkalovo sritį dirvonų plėšti pernai iš Garliavos MTS išvykę 5 mechanizatoriai — A. Budrevičiūtė, jos brolis Vincas, J. Kriaučeliūnas, o kitų pavardžių "Tiesa" neduoda. Šiemet Budrevičiūtė atvyko "atostogų" ir dar atsivežė Kriaučeliūno laišką, kviečiantį ten daugiau vykti. Pasisiūlę vykti traktorininkė Kepežinskaitė, ir traktorininkų lankytojai Talka ir Danielius. Budrevičiūtė taip pat traktorininkė ir gyvenimą dykroje vaizduoja šviesiom spalvom.

Gydytojas Kudirka yra Alytaus rajoninės ligoninės vyr. gydytojas. Korespondencijoje apie balsavimus vasario 27 d. sakomą, jog ten jis dirbąs beveik 20 metų ir šimtams žmonių išgelbėjęs gyvybę. Ypač vargingas jo darbas buvęs tarybiniais metais. Beabejo, tai yra žinomasis chirurgas.

Alytaus raj. partijos sekretorius yra Šimonis. "Dainavos" kolūkio pirm. Suchockas, "Domantonių" kol. pirm. Urbonavičius. Rajono vykdom. komiteto pirm. yra Noreika, MTS direktorius Joneliūnas, vyr. zootechnikas Čekavičienė, rajono prokuroras Kvedaravičius.

Blogai su sėklom. "Tiesos" korespondentas sielojasi, kad Alytaus rajone "tik dabar susigriebta, kad kolūkiuose supilta vos pusė vasarojaus sėklos, daugeliui kolūkių trūksta bulvių sėklos". Dar, esą, nieko nedaroma padėčiai atitaisyti.

Gydytojai ginasi. Gydytojai V. Siemaška, Vl. Minius ir M. Kazokaitė pasirašo laišką "Tiesoje", kuriame pasmerkia J. Dovydaičio "apsakymą" žurnale "Tarybinė moteris" Nr. 1, "Vasaros klaida", kur esą neteisingai atvaizduoti ir suniekinti gydytojai. Visi parodyti juokingi ir nejautrūs ligonims, ypač jaunesnieji, girdi, jau tarybiniais laikais paruošti. Žurnalas tokį straipsnį išspausdindamas padaręs klaidą.

Gegužės pirmos proga Tarybų Lietuvoje jau kovo mėnesį pradėta skelbti kolūkių ir įmonių varžybos bei pasižadėjimai padirbti viską virš normos. Tai dar viena proga džiovinti ir taip jau girgždančius žmonelių sąnarius.

Pasižymėjusias melžėjas "Tiesa" skelbė net kelias kovo mėn. savaites, kasdien nors po 10 ar iki puskapio. Nurodoma, kiek kuri melžia karvių ir kiek klg pieno primelžia. "Labai geros LTSR melžėjos" titulas suteikiamas primelžusioms ne mažiau 2 000 klg ir iki 3 500 klg pieno.

Kukurūzų auginimą "Tiesa" kalė visą žiemą, primindama, kad tai geriausia žaliava silosui gaminti. Kovo mėnesį apie kukurūzus, atrodo, viskas ir tesisuka. Apie juos rašoma dar daugiau, negu apie traktorių remontavimą. O prieš porą metų taip pat karštai rašė apie koksagizą. Jis jau visai neprisimenamas. Gumos plantacijų, matyt, jau nebesitikima Lietuvoje užvesti.

Aspirantūra yra naujas, iš Rusijos atneštas, reiškinys Lietuvos moksliniame pasaulyje. Tai yra kandidatai moksliniam darbui arba, sakytume, disertacijas ruošią įvairių mokyklų absolventai. Mokslų akad. turi tam reikalui specialų skyrių, kuriam vadovauja A. Bulota. Pasak jo, aspirantūros institucija esanti įkurta 1947 m. Tada aspirantų buvę 11, dabar visuose 12 akademijos institutų jų esą 107. Pramonėj dirbančių ir ten besiruošiančių, t.y. "neokivaizdininkų", esą 50, į Maskvą ir Leningradą komandiruotų esą 30. Akademijos "kontingentuose" priimti esą aspirantūron 7. Be to, išaugs aspirantų skaičius ir augštosiose mokyklose.

Bulota skundžiasi, kad disertacijų ruošimas vykstąs per lėtai, o doktorato laipsniui disertacijų būną vos po 1 per metus. Institutai darą klaidas kaitaliodami temas. Taip V. Dudenaitei buvusi pakeista tema istorijos ir teisės institute, kur mokslinis vadovas esąs istorijos mokslų kandidatas G. Koninchovas. Skundžiasi, kad "pamažu apmirė" ir anksčiau visuose instituose veikę partinių organizacijų vadovaujami teoriniai seminarai". Respublikoje labai stokoją "kvalifikuotų filosofijos dėstytojų", tad esą komandiruota į Maskvą ir Leningradą "šios specialybės aspirantų".

Prof. P. Mažylis per "Tiesą" padėkojo visiems jį sveikinusiems sulaukus 70 metų amžiaus.

HAMILTON Ont.

Apylinkės valdybos pranešimas

1. "Tėviškės Žiburiuose" š.m. balandžio 28 d. Nr. 17 buvo paskelbta, kad galima užsisakyti ir įsigyti Čiurlionio ansamblio koncerto Hamiltone įvykusio š.m. kovo 19 d. įrašytas plokšteles pas p. A. Šimkevičių. KLB Hamiltono apylinkės valdyba praneša, kad Čiurlionio ansamblio vadovas muz. A. Mikulskis Hamiltono B-nės v-bos prašomas leido koncertą įrašyti į juostelę tik su sąlyga, kad nebus plokštelės gaminamos ir pardavinėjamos.

KLB Hamiltono apylinkės valdyba už plokštelių pagaminimą ir pardavinėjimą nėra atsakinga.

2. Lietuviškas pusvalandis, per radio stotį CHML, banga 900, bus duodamas gegužės 24 d. vakare nuo 9 val. iki 9.30 val. Programoje Mrs. E. Hyder įžanginis žodis ir plokštelių muzika.

3. KLB Hamiltono apylinkės v-ba reiškia gilią padėką Iz. Matusevičiūtei už įdomią paskaitą skaitytą Motinos dienos minėjime. Hamiltono liet. vysk. M. Valančiaus vardo šeštadieninės mokyklos mokiniams už atliktą programą. Ypatiinga padėka tenka mokytojams: Ant. Grajauskaitei, J. Mikšiui ir A. Mikalauskui, kurie atsisakydami savo laisvu valandų nenuilstamai dirba su mažaisiais.

Taip pat dėkojame visoms organizacijoms ir prekybininkui Vl. Kybartui už prisidėjimą pagerbti gausingų šeimų motinas iteikiant joms po dovanėlę. Nemaža padėka tenka ir visuomenei už gausų atsilankymą minėjime, bei aukas surinktas prie įėjimo Vokietijoj esančioms motinoms sušelpti.

KLB Hamilton apyl. v-ba.

Pirmoji gegužinė jau ateinantį pirmadienį, gegužės 23 d. 7 v.v. Brant Inn, Burlington, prie Lake shore kelio, apie 10 mylių nuo Hamiltono ir apie 40 mylių nuo Toronto.

Idealiausia ir gražiausia vieta Toronto ir Hamiltono lietuvių susitikimui. Didelė salė vaizduojanti laivą sutalpins visus, nors ir visu tūkstančiu suvažiuotumėme. Lauke prie ežero puiki šokių aikštė su staliukais aplinkui, kuria, jei oro sąlygos leis, bus irgi galima naudotis.

Jūrų skautai (matot, gegužinė vyks "laive") rengia turtingą loteriją ir, jai gerai pavykus, tikisi pasistatyti kitam sezonui tikrą ir savo laivą. Padėkime jiems!

Visi paremkime šią pirmąją gegužinę, kurią rengia TF Hamiltono sk., mūsų skaitlingų atsilankymu. **Sk. St.**

Atidaryta nauja lietuviška valgykla 187 James St. W. Iki šiol Hamiltone buvo tik viena lietuviška valgykla, Niagara restoranas 242 James St. N., kurią jau kelinti metai laiko patyręs prekybininkas Juozas Girdvainis.

Ateitininkų suorganizuota biblioteka Hamiltone turi didelį pasisekimą, nes daugelis ne tik jaunimo, bet ir senimas noriai ima knygų pasiskaityti. Be to, daug gerų žmonių bibliotekai yra paaukoję atliekamų jau perskaitytų knygų. Būtų gera, jei ir kiti lietuviai nepagailėtų nebereikalingų knygų, jas padovanotų bibliotekai. **M. M-das.**

Apyl. V-ba praneša, kad iš Motinos Dienos minėjimo gautas pelnas apie 40 dol. yra skiriamas Vokietijoje gyvenančioms motinoms sušelpti. Šie pinigai bus perduoti Šalpos Fondui, kuris maloniai sutiko pinigus persiųsti Vokietijon. **A. M.**

Padėka

Atsiprašydami už praleidimą p. Kotrynos Meškauskienės, mūsų padėkoje sąryšy su "Čiurlionio" koncertu, pavardės, šia proga tariame mielajai poniai nuoširdų ačiū už pernakvydinimą ir gražų priėmimą čiurlioniečio.

Mūsų ketvirtasis metinis koncertas, sutraukęs 184 svečius, laikytinas pavykusiu. Jo programą išpilde: prof. Zankov, Karin Zankov, L. Šturmaitytė, L. Šukytė, E. C. Edwards, D. Zankov - Lepinskie ir S. Lukoševičiūtė. Visiems šiems menininkams nuoširdžiai dėkojame.

Ačiū K. Baronui už konferavimą!

Labai dėkojame mūsų geriesiems talkininkams: J. Kazlauskienei, A. Matuzienei, E. Grovienei, Br. Šopiui, L. Palčiauskui, P. Balakauskui ir P. Leilioniui.

Atskira padėka V. Panavaitei už šokių paįvairinimą gražioja lietuviška daina!

Didelė padėka visiems svečiams už Tamstų, palyginti, skaitlingą atsilankymą!

Visus maloniai kviečiame į mūsų pirmąją gegužinę Brant Inn, Burlington, kuri įvyks ateinantį pirmadienį, gegužės 23 d. **TFA Kanadoje H. sk. v-ba.**

Šv. Povilo liuterionių bažnyčioje, Gore ir Hughson gt. kampe, gegužės 22 d. 1 val. pp. lietuvių pamaldos.

Kun. dr. M. Kavolis.

Pilietybės savaitė. KLB Hamiltono apyl. v-ba praneša, kad gegužės 16-23 d. Hamiltone yra pilietybės savaitė. Ta proga gegužės 20 d. 7.30 val. vak., Forum salėje, Barton St. E. (Wentworth St. kampas), įvyksta tautybių pasirodymas. Šioje programoje dalyvaus ir lietuviai su savo programa. Įėjimas nemokamas. Visi hamiltoniečiai prašomi dalyvauti. **Apyl. v-ba.**

Padėka

Hamiltono AV parapijos klebonas ir bažnytinis komitetas reiškia didelę padėką mūsų brangiems svečiams J. Matulioniui, dr. Šapokai ir I. Matusevičiūtei, atvykusiems į parapijos pobūvį balandžio 30 d., visiems hamiltoniečiams paaukojusiems maisto produktų šiam pobūviui ir visiems atsilankiusiems, tiek seniesiems imigrantams, tiek naujajai išeivijai.

Be to, širdingai dėkoja visiems prisidėjusiems prie programos: sesėms skautėms, aukuriečiams ir akordeonistei p-lei Kaniavaitei.

Taipgi didžiai dėkojame mūsų mieloms šeimininkėms, ponioms Šukaitienei, Apanavičienei ir Gurgždienei, kurios paaukojo net po 12 val. savo laisvo laiko viskam paruošti ir sutvarkyti.

Dar kartą visiems lietuviškas ačiū!

VISI Į NIAGARĄ!

GEGUŽĖS 28 D., ŠEŠTADIENĮ, 7 val. vak.
Niagaros apylinkės Skautai Rėmėjai
NIAGAROJE, Stamford Centre Memorial Hall,
154 Portage Road North, rengia

DIDELĮ ŠOKIŲ VAKARĄ.

Gros geras orkestras iš Amerikos.
Turtingas bufetas su skaniais užkandžiais ir stipriais gėrimais.
Pelnas skiriamas skautų reikalams.

TAUTIETI, savo atvykimu paremsi Niagaros skautus tinkamai reprezentuoti lietuvius pasaulinėje skautų Jamboree, kuri įvyks š.m. rugpiūčio mėn. pabaigoje prie Niagaros.

Rėmėjai.

Niagara Falls, Ont.

Rugpiūčio 18-28 d. prie Niagara on the Lake (tuoj už Niagaros) įvyks Pasaulinė Skautų Jamboree. Tikimasi, kad iš įvairių pasaulio kraštų atvyks apie 10.000 skautų. Niagaros apylinkės lietuviai skautai be abejo turės daug svečių lietuvių skautų ir skaučių bei jų bičiulių iš JAV ir Kanados. Jau dabar pradedame spręsti, kur tuos svečius patalpinti nakvynėms ir kaip pamaitinti. Tam reikalui bandoma šutelkti lėšų. Niagaros skautai yra laimingi turėdami veiklų skautų rėmėjų būrelį. Štai gegužės 28 d. Niagaroje, Memorial salėje, 154 Portage Road North, skautų rėmėjai rengia šaunų šokių vakarą, kuris visą pelną skiria skautų reikalams. Tikimasi, kad atvyks daug svečių iš JAV ir artimesnių Kanados vietovių. **P. B.**

WINDSOR, Ont.

Šaunios vestuvės. Gegužės 7 d. Šv. Pranciškaus bažnyčioj jaunavedžių Juozo Jakubausko ir Alvyros Bašaitės moterystės ryšį palaimino kun. V. Rudzinskas. Jaunoji Alvyra buvo evangelikų tikybos, bet su didele meile perėjo į katalikų tikėjimą. Per 3 savaites buvo parengta prie tikėjimo tiesų ir pakrikštyta. Ji yra lietuvaitė iš Kauno. Krikšto tėvais buvo Juozas Mikelskis ir Eugenija Pakauskienė iš Windsoro miesto.

Vakare p. Januškų bute įvyko vestuvinis pokylis. Susirinko apie 30 svečių. Vaišės buvo didelės ir gražios. Pasakyta daug kalbų, linkėta jaunavedžiams šviesios ateities. Buvo atvykusi ir jaunojo sesutė iš Čikagos. Visi dalyviai linkime jaunavedžiams ilgiausių ir laimingiausių metų. **Z. T.**

WINNIPEG Man.

Liet. Kat. Moterų D-jos skyr. metinis susirinkimas įvyko sekmadienį, gegužės 1 d., El. Januškienės bute, prie skaniais valgiais apkrauto stalo. Išrinkta nauja valdyba: Elena Januškienė — pirm., Bronė Bujokienė — ižd., Elena Špilčakienė — sekr.

Jadvyga ir Vytautas Kriščiūnai netoli Osborn kino nusipirko antruosius namus.

Radzevičių šeima pradėjo antrųjų namų statybą netoli šv. Ignacijaus bažnyčios.

Kontraktorius Šmaižys sau namus pradėjo statyti ant gražaus upės kranto Riverside.

Kračikai nusipirko namus Yale gatvėje.

Juozas Biliūnas gegužės 2 d. išvyko į JAV pas savo dėdę.

Povilas Jauniškis, po ilgokos ligos, jau sustiprėjo ir vėl pasirodo visuomeniniame gyvenime.

Lietuvaitė laimėjo I vietą. Lidija Dargužaitė baigė pirmąją šv. Kryžiaus mokyklą ir laimėjo Jėzaus ir Marijos vardo seserų vienuolyno provinciolės skirtą dovaną. Mokyklos užbaigimo iškilmės įvyko gegužės 6 d. šv. Kryžiaus mokyklos auditorijoje, kurių metu Lidija pasakė baigiamąją kalbą.

Lidija yra aktyvi lietuvių šv. Kazimiero parapijos narė, jaunimo būrelio mergaičių vadovė. Ji yra pasiryžusi studijuoti Manitobos universitete, Winnipege, socialinius mokslus.

Gegužinės pamaldos yra kas vakarą 7.30 val. šv. Kazimiero bažnyčioje.

Bravo "viengungiai"! Gegužės 7 d., šeštadienį, parapijos salėje, Winnipego ateitininkų pastangomis suvaidinta linksma 2-jų v. operetė "Viengungiai". Tai pirmas tokio didelio masto scenos pasirodymas Winnipege. Pasirodo, kad nugalėjus baimę ir tvirtai pasiryžus galima pasiekti didelių dalykų, tai įrodė šios operetės pastatymas, kuris tikrai buvo geras ir augšto meninio lygio. Buvo miela žiūrėti ir malonu klausytis. Ne iš vieno, ypač iš seniau atvykusiųjų teko išgirsti: "Kaip gražu, iki šiol tokių dalykų dar nebuvome matę"...

Vaidino: Balanda, našlys — J. Sodaitis, bosas, Irena ,duktė — J. Kurauskienė, sopranas, Daugėla, studentas — J. Vidžiūnas, baritonas, Onutė, tarnaitė — E. Federavičienė, mezzo-sopranas, Zikaras, viengungis — J. Činga, tenoras, Paukštelis, viengungis, — St. Bujokas, baritonas, Serbentas, viengungis — K. Stonkus, bosas. Kaukių balių — L. Šmaižytė, Gr. Zavackaitė ir L. Radzevičius. Režisavo — V. Šmaižienė. Dainavimą paruošė J. Sodaitis, akompanavo J. Shigeta, grimavo L. Šmaižytė.

Po vaidinimo V. Šmaižienei J. Kurauskaitė įteikė gėlių ir J. Sodaičiui cigarų dėžę. Padėkos žodį pasakė St. Ramančauskas ir J. Sodaitis. Po to smagiai pasišokta.

— Roma. — Tarptautinis Marijologinis kongresas 1958 metais įvyks Liurde. Popiežius savo sutikimą jau pareiškė.

Dr. Ona Valaitienė

Priima ligonius ir gimdyves

Darbo valandos:
1-3, 6-8 val. po pietų ir pagal susitarimą.

57 Burris St., Hamilton, Ont.
Telef. JA. 8-8275.

Hamiltoniečiai!

Š.m. gegužės 1 dieną naujai atidaromas
LIETUVIŲ RESTORANAS
su maloniu lietuvišku patarnavimu
MAPLE LEAF
187 JAMES ST. W.
HAMILTON, ONT.

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBĖS

Steigiamąjį Seimą Čikagos lietuviai paminės Lietuvių Auditorijoje šį sekmadienį, gegužės 22 d. Minėjimo komitetą sudaro: St. Seimo nariai: V. Šmulkštys ir J. Bildušas, dr. P. Grigaitis, adv. Vl. Šimaitis, adv. L. Šmulkštys, Ant. Repšys, St. Rauckinas ir M. Gudelis.

Illinois Liet. Prekybos Rūmai gegužės 15 d. įvykusiuose pietuose Bismarck viešbuty paminėjo ir Steigiamojo Seimo sukaktį.

Čikagos priešbolševikinio tautų bloko koncertas įvyko gegužės 1 d. Orchestra Hall. Lietuvius atstovavo A. Stephens moterų choras, sudainavęs 5 dainas.

Gediminas Galva grįžęs iš Europos gyveno Baltimorėje. Dabar persikėlė į Čikagą.

Kazys Grinius, buv. Lietuvos gen. št. pulkininkas, dabar Amerikos Balso radijo rusų skyriaus programos vedėjas Muenchene, yra atvykęs porai mėnesių atostogų į Niujorką. Jo sūnus Algis studijuoja Oberlin, Ohio, kolegijoje meną.

"Terra" leidykla pakeitė adresą: 3333 S. Halsted St. Čia bus ir knygynas, kuriame bus ir senų knygų.

Terros leidyklos savininko V. Civinsko dukrelė Kristina grįždama iš mokyklos buvo pervažiuota sunkvežimio. Jai sulaužyti 4 kojos kaulai.

A. Rimydis neseniai iš Gabijos pirktą knygyną, kurį pats buvo pavadinęs "Laimos" vardu, pardavė B. Jacikevičienei.

VOKIETIJA

Liet. katalikų veikimas Europoj

Ateitininkų iniciatyva balandžio 23-24 d. Koenigsteine, Vokietijoje, įvyko Europoje gyv. liet. katalikų veikėjų suvažiavimas, kuriame dalyvavo 44 asmenys. Jų tarpe: Prel. M. Krupavičius, prel. L. Tulaba, prof. A. Maceina, prof. Z. Ivinskis, min. E. Turauskas ir kiti. Paskaitas skaitė: V. Natkevičius — "Gyvenamasis laikas katalikо akimis", kun. A. Bunga — "Kat. Akcija", dr. P. Karvelis — "Visuomeniniai mūsų uždaviniai". Po diskusijų buvo nutarta sudaryti Kat. Veikimo centrą Vokietijoje. Jin išrinkti: gyd. A. Damijonaitis, mokyt. V. Natkevičius ir L. Skeivelienė. Kat. Misijos Direktorius Vokietijoj T. Alf. Bernatonis į centrą paskyrė prof. A. Maceiną ir kun. A. Bungą. Centro pirm. išrinktas A. Maceina. Prie jo veiks visuomeninės veiklos komitetas, kurio pirm. išrinktas V. Natkevičius.

Suvažiavimas pavedė min. E. Turauskui rūpintis suorganizuoti vyr. ateitininkų sąjungą Europoj. Tam padaryta pradžia Vokietijoj, kur jau sudaryta vyr. ateitininkų valdyba iš: dr. P. Karvelio, inž. Naručio ir inž. Padleckio. **K. Liesis.**

D. BRITANIJA

"Europos Lietuvio", Londone leidžiamo vietoj "Britanijos Lietuvio", leidžiama tik 1800 egz. Jis iš savų pajamų nepajėgiąs išsiversti.

Jašinskų šeima, gyvenusi Prostic Mansions pastate, labai nukentėjo nuo ten kilusio gaisro. Jų sudegė visas turtas, vos spėjo išgelbėti gyvybes. Londono spauda įsidėjo p. Jašinskienės sūnelio Alfonso, 4½ mt., nuotrauką.

AUSTRALIJA

Dail. A. Rūkštelės parodoje Melbourne buvo išstatyta 50 paveikslų. Parodą ruošė L. Kultūros Fondo skyrius. Tai jau ketvirtoji dail. A. Rūkštelės paroda Australijoje. Pirmosios trys vyko Adelaidėje, kur A. Rūkštelė taip pat yra dalyvavęs bent keliose vietos dailininkų parodose. Parodos metu dailininkas skaitė paskaitą "Lietuvių meno keliai".

Sydnėjuje - Rydes įsteigta šeš. liet. mokykla. Mokyti sutiko A. Savickienė. Savickai, beto, pasižadėjo reikalui esant perleisti vieną kambarį mokyklai savo namuose. Atidarymas įvyko Holy Cross College mokyklos patalpose. Tuo tarpu, deja, tebuvo vos 6 mokiniai.

Canberra apyl. išrinktoji valdyba pasiskirstė pareigomis: pirmininkas Ant. Butavičius, vicepirm. Ant. Čeičys, sekr. Br. Jerašius, iždin. J. Deknas, Kultūros reik. narys Rita Misevičiūtė.

Lietuviai dailininkai Firinauskienė, Kabailienė, Vaičaitis ir Zikaras dalyvavo kovo 15-20 d. "The Herald" dienraščio parodoje. Dviejų Zikaro kūrinių nuotraukos tilpo tame dienrašty. Iš dailininkų jauniausioji Kabailienė pirmą kartą išėjo viešumon.

SUDBURY Ont.

Motinos Dienos minėjimas įvyko šeštadienį, gegužės 7 d., naujoj gražioj ukrainiečių salėj. Minėjimą atidarė apylinkės pirm. L. Kasperiūnas. Paskaitą skaitė J. Valančius. Dienai pritaikytą papildomą žodį - sveikinimą tarė Aug. Jasiūnas. Meninę dalį gražiai atliko R. Bagdonė sumaniai vadovaujama tautinių šokių grupė grakščiai pašokdama Kalvelį, Malūną, Kubilą ir Rugelius. Šoko R. ir R. Bagdonai, V. Kapočius ir N. Indrulytė, A. Jankus ir A. Poderytė, St. Tolvaiša ir L. Remeikienė, V. Valaitis ir I. Vaškelytė, J. Gudelevičius ir B. Dženkaitienė, J. Čebatorius, E. Šimkienė ir Daveikis. Akordeonu grojo A. Kusinskis. Tumo - Vaižganto vardo šeštad. mokyklos mokiniai taip pat prisidėjo prie meninės dalies paįvairinimo. Eilėraščius pasakė R. Jakubonytė, V. Jasiūnaitė, Danguolė ir Virginija Kriaučeliūnaitės, G. Kručas ir A. Kusinskis. R. Bagdonienė ir V. Jasiūnaitė labai vykusiai ir įspūdingai inscenizavo motinos gyvąjį paveikslą. Ypačiai gražiai pavyko tautiniai šokiai. Kaikurie iš toliau atvykę lietuviai susijaudino iki ašarų pirmą sykį po 26 metų pamatę tautinius šokius. Tai jiems priminė gražiąsias jaunystės dienas, praleistas laisvoj Lietuvoj. Svetimtaučiams taip pat šokiai labai patiko ir prašė pakviesti, kai vėl bus panašus pasirodymas. Erdvi puiki salė su aplinkui pastatytai staliukais su gyvai besisukančiomis poromis viduryje darė tikrai gražų įspūdį. Tik vienas dalykas minėjimo nuotaiką kiek sudrumstė, tai kad pakviestas orkestras nesilaikė sutarties. Tarp meninės dalies ir šokių pasidarė perdaug ilga pertrauka, o paskiau šokiams grojo tik vienas akordeonas. Žmonių rinkosi šokiams ir daugiau, bet dėl geros muzikos stokos nuo durų grįžtavo atgal. Pelno gauta $114.

Antroji minėjimo dalis įvyko rytojaus dieną bažnyčioje. Buvo atlaikytos iškilmingos pamaldos už visas lietuves motinas su dienai pritaikytu pamokslu ir po mišių Libera ir Viešpaties Angelas už visas mirusias motinas. Nors bažnytinis minėjimas buvo po smarkaus parengimo ir šokių vakaro, tačiau žmonių prisirinko labai daug, nes kiekvienas taurus ir susipratęs lietuvis negalėjo tą dieną lovoje dribsoti ir užmiršti žemiškos gyvybės ir pirmojo auklėjimo davėją.

Įsigijo puikią vasarvietę. K. ir I. Balčiūnai, didelės ir gerą vardą turinčios vyrų kirpyklos ir moterų grožio saliono pačiame miesto centre savininkai, prie Panache gražiojo ežero, apaugusio pušaitėmis ir berželiais, 30 mylių į pietų vakarus nuo Sudburio, nusipirko didelę vasarvietę su geru sklypu aplinkui. Šią vasarą dar šiektiek pridėjus darbo bus tikrai gražiausia lietuviška vasarvietė, kuri puoš mūsų padangę.

Sudburio apylinkės valdyba labai atsiprašo visuomenę, kad paskelbtasis pakvietimuose orkestras nedalyvavo Motinos Dienos proga suruoštuose šokiuose, sulaužydamas padarytą susitarimą. **Apylinkės valdyba.**

Perkant ar parduodant namus
HAMILTONE
kreipkitės į mūsų atstovą
Zigmą Didžbalį
1294 KING ST. E., HAMILTON
Telefonas LI. 9-3558
R. TESLIA Real Estate

TĖVIŠKĖS TAUTINIAI ŠOKIAI
Serijos Nr. 5
RUMUNIJA

Sârba

POPULIARUS VYRŲ ŠOKIS

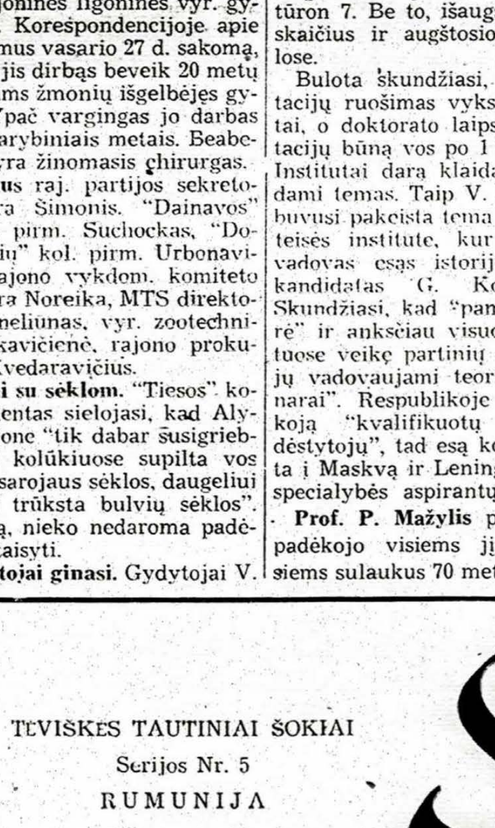

Vienas iš populiariausių rumunų šokių yra SÂRBA — judrus šokis, šokamas dažniausiai vyrų. Petys į petį šokėjai laiko rankas ant kaimynų pečių, suformuodami vingiuotą liniją. Tai yra gyvas, energingas šokis, užtrunkas kartais visą valandą, vis didėjančiu tempu, kad kartais beskubėdami muzikantai visiškai susimaišo. Nors Sârba yra jaunų vyrų šokis, bet kartais į ratelį įsimaišo keletas merginų. Tada Sârbos šokis pavirsta į uždarą populiaraus šokio — HORA ratelį.

Tautiniai šokiai, kartu su kitomis Rumunijos kultūros formomis, atsiveždinis dabartinių imigrantų Kanadon, be abejo turės didelės reikšmės jūsų naujojo krašto kultūrinėje raidoje. Atsiminkite tai, kai prisimenate savo tėvynę.

O'Keefe's
OLD VIENNA
BREWERY LTD

SEKMINIŲ DVASIOS TARNYBOJE

(J. EM. KARDINOLO McGUI GAN 25 M. VYSKUPAVIMO JUBILIEJAUS PROGA)

Gegužės 15-22 d. J. Em. Toronto arkivyskupas kardinol. James Charles McGuigan švenčia savo dvidešimt penkerių metų vyskupavimo jubiliejų. Eminencija yra gavęs daug sveikinimų ir linkėjimų iš visos Kanados ir užsienių. Bent trumpais bruožais šio rašinėlio rėmuose yra bandoma nušviesti ryškesnieji jojo biografijos ir veiklos bruožai.

Kardinolas McGuigan yra airių kilmės, kurio senelis imigravo į Kanadą. Gimė prieš 61 metus Prince Edward provincijoje, Hunter River miestelyje. Teologijos studijas su pagyrimu baigė Quebeco Lavalio universitete teologijos daktaro laipsniu. Vėliau savo studijas gilino Vašingtono universitete JAV. Kunigu įšventintas 1918 m. Kaip kunigas darbavosi įvairiose pareigose, nepaprastai greit iškildamas į herarchijos viršūnes. Štai jis garsiosios Dunscan kolegijos profesorius, po metų — vyskupo sekretorius, paskiau kancleris, seminarijos rektorius ir, 1930 m. vos 35 metų — Reginos arkivyskupas. Po penkerių metų perkeliamas į Torontą, kur per dvidešimt metų sekmingai administruoja vieną didžiausiųjų Ontario provincijos vyskupijų, nusitęsiančią nuo Midlando iki Niagaros. 1945 m. Kalėdų išvakarėse arkivysk. McGuigan popiežiaus Pijaus XII pakeliamas kardinolu.

Jo Em. kard. McGuigan pasižymi dideliais administratyviniais gabumais. Atvykęs į Torontą, vyskupiją randa didelėse skolose. Per gana trumpą laiką jis padarė ją viena pažangiausių ir pajėgiausių. Jo ganytojavimo metu Toronte katalikų skaičius pakilo dvigubai. To pasekoje buvo įkurta virš 50 naujų parapijų ir tiek pastatyta naujų bažnyčių, pastatyta daug naujų mokyklų. Vien Toronto mieste pastatyta keturios naujos modernios kolegijos.

Toronto arkivyskupijos administravimas yra komplikuotas ir labai sudėtingas. Čia ne tik įvairių konfesijų skirtumai, bet ir pačių katalikų tarpe. Dėl nuolatinės imigracijos pastoracijos darbas yra labai sudėtingas. Arkivyskupijos bažnyčiose naudojama 21 kalba. Kardinolo asmenyje Apvaizda yra parinkusi tikrai tinkamą ganytoją, kuris šiame Kanados istorijos imigraciniame laikotarpyje tautinių mažumų pastoracinius klausimus sprendžia didžiosios Sekminių Dvasios malonėje. Beveik kiekviena tautinė mažuma, JE Kardinolo tėviškoje globoje, turi savo parapijas ar bent kapelionijas. Pats ganytojas ne viename iškilmingame savo arkidicezijos kunigų susirinkime ragina kunigus rūpintis ir mylėti naujuosius ateivius: "Padėkite jiems. Nelaikykite jų svetimtaučiais, bet broliais... Ir jei naujai atvykusieji nesupras jūsų kalbos, kalbėkite į juos širdies kalba: šią pastarąją be žodžių jau tikrai kiekvienas supras"... Net dar daugiau: viename iš paskutiniųjų konferencijų, esant pilnutėlei salei dvasiškių ir pasauliečių, JE Kardinolas pareiškė, kad jis neesąs kanadiečių vyskupas, bet **katalikų vyskupas**, atseit, ne tik čia gimusių, bet ir visų imigravusiųjų į Kanadą. Šią Eminencijos dvasios platumą visi žino ir įvertina. Quebeco prancūzai katalikai kard. McGuigan asmenyje mato vieną šviesiausių ir plačiausiai ateiti numatančių asmenybių Kanados bažnytinėje herarchijoje. Kardinolo plati politika imigrantų atžvilgiu gerai yra žinoma ir Romoje. Kardinolo Jubiliejaus proga savo sveikinimo laiške Pijus XII kard. Mc Guigan vadina "brangiausiuoju sūnumi", kuris ypatingu nuoširdumu savo vyskupijoje laikosi enciklikos "Šeima tremtyje" dvasioje.

Garbus Jubilijantas didelio nuoširdumo parodo ir Toronto lietuviams. Didesnių religinių ar tautinių iškilmių progomis Eminencija beveik visada yra mielas lietuvių svečias, randas šiltą paguodos ir vilties žodį lietuviams ir Lietuvai šių dienų žūtbūtinėje tautos laisvės kovoje.

Eminencija yra kuklus. Savo garbingo sidabrinio vyskupavimo proga nesutiko priimti jokių asmeninių dovanų nei iškilmių. Savo vyriausiajam Ganytojui pagerbti Toronto arkivyskupijos katalikai yra pasiryžę sukelti tris milijonus dolerių naujų bažnyčių statymui, ir naujų parapijų kūrimui. Tam paskelbtas specialus vajus Džiaugsmingojo jubiliejaus proga ir mes lietuviai garbingajam Ganytojui nuoširdžiai palinkėkime Viešpaties palaimos dar ilgus ilgus metus darbuotis Dievo, Bažnyčios ir žmonijos gerovei savo vyskupavimui paties pasirinkto ir į herbą įrašyto šūkio: "Ambulate in dilectione" dvasioje — veikti ir darbuotis meilėje.

K. P. A.

Taikus išlaisvinimas?

Praėjusių JAV rinkimų metu prez. Eisenhoweris skelbė garsiąją "išlaisvinimo politiką". Gyvenimo praktika vėliau priverte ją patikslinti: "išlaisvinimo siekšią "taikingomis priemonėmis". Amerikiečiai, išklausę mūsų priekaištus, nesiteisindami dėl padarytų klaidų, sakė negalį dėl lietuvių ar korėjiečių pyktis su sąjungininkais ar bet ką pradėti iki nebus vieningos Europos su Vokietija. Vėliau gi dažniems siūlytojams "taikingai sugyventi" su Maskvos tironais, generolas "išlaisvintojas" trumpai drūtai atsakydavo:"JAV norą padėti artimui įrodė nekartą. Lai sovietai, sakysim, pasitraukdami iš Austrijos įrodo savąjį". Ponia May Craig, atstovaujanti Maine valstijos laikraščius, užklausė paskutinėje spaudos konferencijoje ar Prezidentas manąs, jog sovietai jau bus šią sąlygą patenkinę. Prezidentas: "Now... teisybė, kad jie iš tikro lyg nori įtikinti mus savo taikingais užsimojimais. Well, bet aš dar norėčiau visai pasitikrinti ar jie iš tikro yra nuoširdūs". Centrinės Europos padėties atitaisymas galįs būti amerikiečių antroji sąlyga — prezidentas atsargiai išsitarė atsakydamas į labai suktą kito korespondento klausimą.

Austrijos išlaisvinimas

Visaip galvojama dėl "taikingo išlaisvinimo" galimybių. Salomėjos Narkeliūnaitės žiniomis, Centr. Europos Krikšč. Demokratų Sąjunga patyrusi, kad 70% Centro Europos egzilų užklausti atsakė, norį jų pavergtų šalių išlaisvinimo taikingai; 26% mano — be karo nieko nebus; 2% svajoja apie revoliucijas prieš Maskvą pavergtuose kraštuose, o 1% — kad patys rusai tironus iškars ir demokratiją įsives. Kaip ten bebūtų, visi turbūt sutinka su Austrijos užs. reik. ministeriu

Niujorko bendradarbio ALMAUS

Leopoldu Figl, kad Austrijos išlaisvinimas reiškė istorinę datą ne tik Austrijos istorijoje, bet ir naują erą viso pasaulio istorijoje". NYTimes akylusis publicistas Paryžiuje Sulsberger išvedžiojo ypač gudriai. Girdi, "palengva, susilaikydami ir vieni kitais nepasitikėdami, pasaulio politikai bando pereiti iš **de facto** paliaubų į **de jure** taiką".

Dulles iškels Lietuvos bylą?

Matyt, noras padėti Edenui laimėti rinkimus prieš darbiečius - socialistus privertė Mr. Dulles pritarti "Didžiųjų" susitikimui. Atrodo, Mr. Dulles su savo gabiais patarėjais patikėjo, kad būsimoj konferencijoj nieks nebus pralošta, o "truputį paspaudus" sovietai gal net atsitrauktų iš Centrinės Europos! Iš Vašingtono pranešama, kad čia stipri grupė reikalauja su bolševikais kalbėti be ceremonijų. Sovietai turi būti įtikinti, kad jų imperializmo dienos baigės. Tad arba, arba! Neišvengiamas susikirtimas, arba "naujosios" jėgos Tarybų Sąjungoje lai ieško **realistiško susipratimo su Vakarais"** (?). Iš Vašingtono taipgi patvirtino, kad pats Mr. Dulles dar būdamas Vašingtone užtikrinęs jog keturių konferencijoje jis ne tik reikalausiąs laisvų ir demokratiškų rinkimų visoj Vokietijoje, bet taipgi kalbėsiąs **"apie žmonių teises Rytų Europos satelitinėse valstybėse"** (Ar Pabaltijys Vašingtone priskiriamas prie satelitų — yra visokių aiškinimų). Amerikiečiai, rusams pasiūlius, suorganizuoti "Cordonne Sanitaire" nuo Jugoslavijos iki Suomijos, iš savo pusės pasiūlytų ją praplėsti įimant ir Pabaltijo valstybes. Kitas žurnalistas, prieinąs prie Mr. Dulles žmonių, praneša apie pastarojo taipgi griežtą nusistatymą prieš teisę "didiesiems" nuspręsti mažųjų likimą, šiems nedalyvaujant. Mr. Dulles konferencijoje reikalausiąs, kad palietus mažųjų valstybių likimo reikalus į konferenciją būtinai būtų pakviesti tų valstybių atitinkami veiksniai (Ar lietuviškieji veiksniai suspės sutarti kas šitokiu atveju gins Lietuvos spalvas, turės greit paaiškėti).

Sarnoff reikalauja "veiksmingesnio laisvinimo"

Spaudoje pranešta, kad pas JAV prezidntą lankėsi RCA korporacijos pirm. Dovydas Sarnoff su pasiūlymu kaip "taikingai laimėti šaltąjį karą". Pastebėta. kad vyriausybė juos studijuojanti. Praėjusios spaudos konferencijos metu laikraštininkai panoro sužinoti daugiau. Prezidentas suktai atsakė, kad jis "principe" Sarnoffui pritariąs. Mr. Sarnoff siūlė sudaryti "Strategy Board for Political Defense", kuris turėtų Generalinio štabo reikšmę. Taip pat reikalavo, kad šiai tarnybai būtų skiriama į metus nors 3 milijardai dolerių; kad JAV skatintų Sovietijoje pasyvųjį pasipriešinimą; ruoštų sukilimus "Kremliaus vergijos silpniausiuose retežiuose"; finansuotų sukilėlius, pabėgėlius ir remtų visus, kurie prisidėtų prie tironų nuvertimo. Mr. Sarnoff taip pat reikalavo prieš tironus panaudoti visus moderniausius išradimus, net televiziją, plaštakos didumo patefonus ir t.t., o tai kainuotų JAV tik centus. Mr. Sarnoff mano, kad prieš sovietinę propagandą reikia veiksmingesnės kovos (Niujorke Pavergtųjų Seimo politikai manė kad Sarnoffo pasiūlymai, nors labai įdomūs, negalės būti įgyvendinti iki Amerika pasiskelbs kovojanti už galutinį tironų pašalinimą! Neramumų kurstymas anapus geležinės uždangos, siekiant išlaikyti **"taikingą sugyvenimą su bolševikais"** būtų lygus nusikaltimui prieš žmoniškumą!)

Nėra geležinės uždangos?

N Y Times kalbėdamas apie vykstantį diplomatų mūšį ir būsimąją jų konferenciją pastebi, kad svarbiausia kliūtis Vakarų - Rytų susitarimui — geležinė uždanga. Tik ją visiškai pašalinus, esą žinosime, jog "Rosija" keičiasi. Maskva dėlto kaip įmanydama bando savo tezę įrodyti. Vienas paskutiniųjų jos triukų: organizavimas ekskursijos į Tarybų Sąjungą iš Paryžiaus visų tų, kurie pajėgs už dviejų savaičių pasivažinėjimą sumokėti 250.000 frankų pirma klase, arba 87.000 turistų klase. Galimė užtikrinti, jog ekskursija nelankys Lietuvos...

"Nėr spaudos laisvės Vakaruose"...

Kopenhagoje vyko Tarptautinio Spaudos Instituto metinis suvažiavimas, kuriame redaktoriai ir leidėjai iš Colombijos, Indijos, Prancūzijos, V. Vokietijos, Turkijos ir Danijos skundėsi ir reikalavo budėti prieš jų vyriausybių spaudos cenzūrą. Spauda nepranešė, kad pavergtųjų kraštų žurnalistai būtų prašę Tarptautinį Institutą prisiminti spaudos būklę Lietuvoje, Latvijoje, Albanijoje...

Maskolberniai vaidina

Jungt. Tautos ateinantį mėnesį švenčia 10 metų sukaktį. Ši pasaulinė organizacija išleido nemaža gražių konvencijų, įstatymų principų, kuriuos iki vieno sovietai ir komunistai yra pasirašę ir sulaužę. Jungtinės Tautos net savo posėdžiuose leidžia sovietams tvirtinti, kad Lietuva yra "laiminga ir patenkinta"! Nei vienu žodžiu JT dar nepaminėjo pačių pabaltiečių pagalbos šauksmo. Tik atsitiktinai, svarstant tokius dalykus kaip "Priverstinį darbą", jų šauksmas išgirstamas, bet tuoj visi mandagiai sovietams nusišypso: "Žinot, mes ta ausimi neprigirdim"... Štai Jungtinių Tautų biuletenis ir vėl pranešė, jog "Albanija, ne JTautų narys, ratifikavo tautžudystės konvenciją. Už ją pasirašė čekas Ullrich". Albanija, kurią jau beveik išnaikino sovietiniai kolonistai!

Tuo pačiu metu Varšuvoj, pasirašant sovietų "Š. Atlanto sąjungą", užpakalyje draugų Žukovo, Bulganino, Molotovo ir Konevo matėsi delegacijos pastumdėliai Pabaltijo ir tik Pabaltijo respublikų "galvos" — Gedvilas, Lacis ir kažkoks "estas". Suprask, pabaltiečiai irgi prieš Vokietijos apginklavimą! Nebuvo net ukrainiečių!

Išdavė 2 estus?

Amerikietis laikraštininkas D. Day pranešė iš Helsinkio, jog ten atbėgę du estai. Laisvėje esantieji estai bandė juos Suomijoje surasti, bet nesurado net pėdsakų. Bijomasi, kad suomiai buvo priversti bėglius sugrąžinti.

— **Bonna.** — Kancl. Adenaueris pareiškė netrukus atsisakysiąs nuo užsienio r. min. pareigų ir prašysiąs prez. Teodorą Heuss paskirti naują užsienio reik. ministerį. Manoma, juo bus paskirtas Von Brentano, artimas Adenauerio bendradarbis.

— **Vašingtonas.** — Washington Naval Observatory pasiūlė pavadinti Einšteino vardu vieną mėnulio kraterių, kurio skersmuo esąs 28 myl. Panašių kraterių mėnulyje esą 65.

ELTOS žinios

— Ryšium su Vokietijos suverenumo atgavimu š.m. gegužės 5 d., kai Vokietijoje buvo baigtas okupacinis režimas, VLIKo pirmininkas M. Krupavičius pasiuntė VLIKo vardu sveikinimą Vokietijos prezidentui Heussui, palinkėdamas, kad ir toliau toks pat sėkmingumas lydėtų Vokietijos žygius ir prisidėtų prie visos Europos išlaisvinimo.

— Numatomosios Keturių Didžiųjų konferencijos reikalais į Paryžių pasitarti VLIKo pirmininkas buvo pakvietęs min. St. Lozoraitį, ALT ir LLK atstovus. Iš ALT gautas atsakymas, kuriuo jie reiškia pasitenkinimą VLIKo pradėtaisiais žygiais ruoštis Keturių konferencijai, kuri, kaip atrodo, netrukus turės įvykti.

— Lietuvos ministeris Londone B. K. Balutis ryšium su numatoma Keturių Didžiųjų konferencija balandžio 29 d. kreipėsi į D. Britanijos užs. reik. ministerį McMillaną, išryškindamas Lietuvos nusistatymą dėl Sovietų agresijos ir prašydamas, kad nieko nebūtų padaryta, kas galėtų įteisinti arba užvilkinti Sovietų okupaciją Lietuvoje.

— Balandžio 30 d. Tuebingene posėdžiavo Baltų Taryba. Šį kartą jai pirmininkavo VT pirm. K. Žalkauskas. Iš lietuvių pusės dar dalyvavo URT valdytojas Dr. P. Karvelis, iš latvių — min. R. Liepinš ir A. Šildė, iš estų — pulk. Jakobsenas. Buvo tariamasi dėl bendros politinės padėties. Šiemetines birželio mėn. deportacijas sutarta plačiau paminėti Berlyne. Taip pat nutarta įspėti visus laisvajame pasaulyje esančius pabaltiečius dėl bolševikų vykdomos Sietovo paruoštosios vad. "Sniego operacijos".

— Kaip kovotojams prieš bolševikinį imperializmą, užsistojantiems pavergtuosius ir drąsiai tarusiems žodį 29 Azijos ir Afrikos tautų konferencijoje Bandunge, Baltų Tarybos vardu buvo pasiųsti padėkos raštai Tajo delegacijos pirmininkui princui Wan Waithayahonui, Irako — Dr. Mohamedui Fadhil el Jamdi, Libanono — Charles Malikui, Turkijos — Fatin Rustu Zorlu, Pakistano — Mahomedui Ali, Irano — DjihidAldekui, Filipinų — gen. Carlos Romulos, ir kt. Visiems jiems, be padėkos raštų, taip pat pasiųsta medžiagos, iš kurios išryški Sovietų imperialistinė agresija ir jų vykdomas Pabaltijo kraštuose genocidas. Ceilono ministeriui pirmininkui Kotelavalai padėkota ypatingai dėl jo aiškaus pasisakymo per konferenciją Pabaltijo valstybių užgrobimo reikalu. Ceilono, Pakistano, Irako ir Filipinų atstovams savo padėkos pareiškimus taip pat pasiuntė Tarptautinė Valstiečių Sąjunga ir kiti tarptautiniai sąjūdžiai, padėkodami už beatodairišką sovietinių pavergimo metodų atskleidimą ir drąsų tiesos gynimą.

Ryšium su indų min. pirmininko Nehru pareiškimu Bandungo konferencijos metu, kad Rytų Europos satelitiniuose kraštuose ir Pabaltijo valstybėse nesą jokio kolonializmo, jam Baltų Tarybos pasiųsta dokumentinės medžiagos, nušviečiančios Sovietų politiką Pabaltijo valstybėse. Ta proga tenka pažymėti, jog bolševikai deda ypatingų pastangų suklaidinti Indijos viešąją opiniją, vesdami labai plačią propagandą ir įtikinėdami, esą, Pabaltijo valstybės, nepaprastai vargdamos karo pradžioje, pačios pasiprašiusios priimamos į Sovietų Sąjungą, o jų prašymą patenkinus, išsilaisvinusios iš visokio vargo ir dabar gyvenančios laimingos...

Jaunimo studijų diena

Gegužės 29-30 d. Bad Godesberg, netoli Bonnos, Tarptautinė Jaunųjų Krikščionių Demokratų Sąjunga, remiant Vokietijos jaunųjų krikščionių demokratų sąjūdžiui, kuriam vadovauja parlamento narys E. Majonica, suorganizavo pirmąją Vokietijoje studijų dieną, praėjusią su dideliu pasisekimu. Vokietijos vyriausybė, parlamento atstovai, provincinė valdžia šiam įvykiui parodė susidomėjimo ir pritarimo. Vokietijos parlamento CDU frakcijos pirmininkas dr. von Brentano pasakė reikšmingą atidaromąją kalbą ir pagyrė reikšmingą jaunųjų iniciatyvą.

Studijų dienose tikrais nariais dalyvavo ir Vid. Europos Krikšč. Demokratų Sąjungos jaunimo sekcija, kuriai vadovauja lietuvis Adolfas Venskus. Pavergtiesiems Europos kraštams buvo parodyta didelio dėmesio ir buvo diskutuota ne tik laisvosios Europos, bet ir pavergtų europinių kraštų politinės, ekonominės ir kultūrinės problemos. su tvirta viltimi, kad tie kraštai bus išlaisvinti iš komunizmo pančių.

Iš lietuvių studijose aktingai dalyvavo A. Venskus ir kun. F. Jucevičius, abu atvykę iš Paryžiaus.

Ta pati Tarptautinė Jaunųjų Krikščionių Demokratų Sąjunga balandžio 3-6 d. Wartholzo pilyje, Austrijoje suorganizavo studijų dienas istorikams, kurių pagrindinė tema buvo: "Europos bendruomenės idėja istorijos mokyme". Čia paskaitas skaitė Austrijos švietimo ministeris dr. Drimmel, dr. Jedlicka, prof. Westphalen ir kt.

Rusai Vienoje nusima savo ženklus

Sovietiniai okupantai nusistatę pasitraukti iš Vienos tad jau iš anksto naikina savo ženklus. Buvusiuose imperatoriškuose rūmuose jau pašalino milžiniškąją penkiakampę žvaigždę ir didžiuosius Lenino bei Stalino portretus.

Gerai, kad susiprato. Nebereikės austrams tą padaryti. O tai dar galėtų išeiti tarpvalstybinis konfliktas.

Steigiamojo Seimo minėjimas Toronte

Toronte paminėta pereitą sekmadienį pirmiausia abiejose parapijose iškilmingomis pamaldomis, viešu aktu ir buvusių atstovų pagerbimo vakariene.

Viešas aktas įvyko College teatro salėje. Scenoje tarp gėlių buvo matyti pastatytas vytis su dviem ryškiom datom: 1920. V. 15. — 1955. V. 15. Minėjimą pradėjo Krašto Valdybos pirm. J. Matulionis, primindamas įvykio reikšmę. Min. V. Gylys priminė kaikuriuos praeities faktus iš Lietuvos kūrimosi laikų. Pasveikino minėjime dalyvavusius St. S. atstovus: torontietį V. Vaidotą, Valaitį ir Valickį iš JAV; sergantį p. Kupčiūną atstovavo ponia.

Paskaitą skaitė adv. R. Skipitis, buvęs vidaus r. ministeris K. Griniaus kabinete. Jis vaizdžiai nupasakojo Lietuvos politinį kelią, kuriuo reiškėsi tautos valia būti nepriklausoma. Kaip dalyvis Petrapilio seimo, priminė, kad tam seimui daromi priekaištai nesą teisingi. Jo nuomone, abi ten susidūrusios grupės siekusios to paties tikslo Lietuvos nepriklausomybės, tik skirtingais keliais. Vieni norėję tiesiai skelbti jos nepriklausomybę, kiti gi — teisę tautai laisvai apsispręsti pagal prezid. Wilsoon deklaraciją. Kaip esą negalima įtarti bloga valia norėjusių kviesti Lietuvos karalium Urachą, taip lygiai negalima įtarinėti ir Petrapilio Seimo grupės, siekusios Lietuvos nepriklausomybės kitu keliu.

Vaizdingai nupasakojo prelegntas savo pergyvenimus iš St. Seimo laikų. Pvz. jis pats buvęs paskirtas į Šiaulius trijų apskričių tardytoju ir teisėju, ir vienos apskr. mokyklų inspektoriumi. Tai daręs neturėdamas patirties, vos baigęs teisės mokslus. Taip buvę ir su daugeliu St. Seimo žmonių. Visus vedė bendras tikslas. Buvo ginčijamasi daugiausia dėl vykdymo būdų. Pvz. žemės reforma visų buvusi norėta, nors dėl jos pravedimo būdų buvę nuomonių skirtumų. Baigdamas paskaitą prelegentas kvietė į toleranciją. Ir dabar esą visos politinės grupės siekiančios vieno tikslo. Reikią todėl vengti nereikalingo pykčio ir nesiskubėti su kaltinimais.

Dar kalbėjo St. Seimo narys Valaitis. Jis atpasakojo savo įspūdžius, kaip buvo pašauktas nuo obliaus į polit. darbą. Vėliau už tai sėdėjęs bolš. kalėjime, kur jam išmušti dantys ir sužalota dešinė ranka. Minėjimas baigtas Tautos Himnu. Gaila tiktai, kad gražus pavasario oras daugumą bus išvylioję į laukus, ir minėjime dalyvių buvo mažoka.

Minėjimas baigtas Liet. Namuose buv. Steig. Seimo nariams pagerbti kavute. Dalyvavo svečių iš JAV, Hamiltono ir gana skaitlingas būrys torontiečių. Ir čia pasakyta nemažai kalbų, kuriose pasakyta daug ir karčios tiesos, kuri galbūt kai kam ir nepatiktų, nors tų pastarųjų beveik ir nesimatė. Taip ir prisiminė gen. Nagevičiaus žodžiai Petrapilio seime "Šalin zuikiai!".

Pirmasis žodį tarė hamiltoniečių vardu kun. dr. Tadarauskas, jautriais žodžiais pasveikinęs St. Seimo narius, pasidžiaugė jo darbais ir palinkėjo, atėjus laikui, grįžti į laisvą tėvynę ir ten būti antrojo Steig. Seimo nariais. Toliau sekė evang. parapijos klebono kun. dr. Kavolio sveikinimas, kuris priminė, kad valstybės sudaryme yra svarbiausi trys faktoriai: valdžia, įstatymų leidžiamoji įstaiga ir teisingumas iš kurių vieną šiandien ir minime. Steig. Seimo narys gimnaz. mokytojas Valickis priminė, kad paskutiniaisiais nepriklausomo gyvenimo metais tikrasis pavojus Lietuvai nebuvo numatytas. Buvo skelbiama apie pavojus Lietuvai iš lenkų, dar iš vokiečių, o Sovietų Sąjunga buvo liaupsinama, kaip draugiškiausia Lietuvai valstybė, ir galiau-

(Nukelta į 6 psl.)

VISI Į VILNIEČIŲ GEGUŽINĘ ST. CATHARINES!
VKLS ST. CATHARINES sk. ŠEŠTADIENĮ, gegužės mėn. 21 d.
Garden City Beach rengia

PIRMĄ GEGUŽINĘ.

Į gegužinės vietą iš Queen Elizabeth kelio sukti Geneva gatve į Lake Shore ir iš čia į Port Weller pusę iki pat ežero kranto.

Visas pelnas skiriamas Dr. A. Šapokos "Vilnius Lietuvos gyvenime" anglų kalba išleidimui.

Blogas oras gegužinės nesutrukdys! Šokiai vyks gražioje salėje!

VISI KVIEČIAMI DALYVAUTI!

Gera muzika ir bufetas. Pradžia 4 val. p.p.

VKLS St. Catharines sk.

C·C·M·

GERIAUSIAS DVIRATIS kanadiečiams

Dviračiu važinėjimo sąlygos Kanadoje yra skirtingos. Nuotoliai yra dideli, klimatas keičiasi staiga, o be to, ir keliai kitokie.

Bet, nežiūrint kokios bebūtų sąlygos, su C.C.M. važiuosi visuomet puikiai. Mažiau reikalauja jėgos, patogesnis, ilgiau laiko, o operavimas kainuoja pigiai, nes C.C.M. dviračiai gaminti Kanadoje ir pritaikinti šio krašto sąlygoms.

C.C.M. yra aprūpinti žinomu "Herkules" Coaster stabdžiu, kuriuo galima labai greitai sustabdyti. Pas mus yra modelių su įvairiais greičio prietaisais ir rankiniais stabdžiais, jei to pageidaujama. Apžiūrėkite pas savo C.C.M. pardavėją.

SUPER JĖGOS ratai — trigubai sunituoti rėmai, chromo plokštelės, nerūdijančio plieno stipinai.

C.C.M. "HERKULES" Coaster stabdžiai — lengvas stabdymas, veikia saugiai ir staigiai. Žvilga visą amžių, padengti specialiais geležies dažais, gražūs apvedžiojimai.

GERO CHROMO, nikelio plokšteles gamina virš 20 metų.

DUNLOP padangos — geriausios pasaulyje.

Įvedamas naujasis C.C.M. CYCO

Štai naujausios C.C.M. laidos geros rūšies, pigios kainos dviračiai — pagaminti, kad puikiau veiktų, ilgiau laikytų ir parduodami už mažesnę kainą.

Naujasis CYCO, augštos rūšies, žvilgantis, trigubai nituotų rėmų C.C.M. gamybos dviratis . . . gaminys, kurio niekas kitas už šią kainą negali pagaminti..

Apžiūrėkite šiuos naujus gražius, iš žvilgančio metalo pagamintus, dviračius pas savo artimiausią C.C.M. pardavėją.

C.C.M. tarnyba ir dalių sandeliai visoje Kanadoje. Yra virš 3000 C.C.M. pardavėjų.

DVIRAČIŲ, TRIRAČIŲ IR VISOKIŲ KITŲ VAIKAMS VEŽIMĖLIŲ GAMINTOJAI NUO 1899 M.

BRACONDALE Rinkiminėje Apylinkėje

***Balsuokite už* GEORGE BEN**

KANDIDATAS:

1. Yra jaunas advokatas, vedęs, turi įstaigą šioje apylinkėje;
2. Didesnę savo gyvenimo dalį praleido taip pat šioje apylinkėje;
3. Kalba veik visomis slavų kalbomis;
4. Žino jūsų rūpsčius, tikslus ir problemas;
5. Yra energingas ir gali gerai patarnauti jūsų naudai.

Remkite žmogų, kuriuo galite pasitikėti.

PARTIJA:

1. Liberalų partija įvedė gerą imigracinę politiką;
2. Liberalų partija įvedė nedarbo draudimą;
3. Liberalų partija įvedė visuotinę senatvės pensiją;
4. Liberalų partija įvedė geresnį namų statybos planą;
5. Liberalų partija įvedė jums darbo apsaugos įstatymą.

IŠSIRINKITE LIBERALUS ONTARIO PROVINCIJAI!

Balsuokite už GEORGE BEN Bracondale rink. apylinkėje!

Nauja, moderni, europietiška pieninė

Green Vale Dairies

LIMITED

TORONTE, 3156 DUNDAS ST. WEST

TELEFONAS RO. 7-1728

Čia gausite geriausios rūšies pieno, RŪGŠTAUS PIENO, pasūkų, saldžios ir rūgščios grietinės, sūrio, sviesto ir kiaušinių

Prašome aplankyti pieninę ar paskambinti telefonu. PRODUKTUS GALIME PRISTATYTI Į NAMUS.

ADAMONIS & BUDRIŪNAS

"DISTRICT ESTATE BROKERS"

Namai pardavimui — įvairiose Montrealio dalyse;
Paskolos — 5½% užbaigtiems namams ir iš 6% statybos eigoje; Patarnavimas paskoloms iš 6% be atskiro atlyginimo,
Žemė pardavimui — pavieniai lotai ir dideli plotai;
Ūkiai pardavimui — Montrealio apylinkėje;
Draudimas — pastatams ir kitiems objektams nuo nelaimingų atsitikimų.

Pirmosios Montrealy lietuvių Real Estate tikslas — Jums padėti!

Agentai: A. Markevičius – OR. 1-9816
D. N. Baltrukonis, VI. 7634

Įstaiga: 177 SHERBROOKE ST. W., Telef. PL. 8501
Darbo laikas: nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.
Res.: P. ADAMONIS PO. 6-4781. A. BUDRIŪNAS RA. 7-2690

LATVIŲ GĖLIŲ KRAUTUVĖ
802 BATHURST ST. (kampas Bloor)
Telefonas KE. 3884
PAS MUS PUIKIAUSIOS GĖLĖS . . .
★ Puokštės nuotakoms bei įvairioms kitoms progoms — europietiškame ir kanadiškame stiliuje.
★ Įvairiausių rūšių skintos gėlės bei vazonai su gėlėmis.
★ Mes turime gintaro irkitokių išdirbinių dovanoms.
Kalbame taip pat vokiškai ir rusiškai.

LOTUS

Margis Vaistinė

408 RONCESVALLES AVE.
(kampas Howard Park Ave.)

Nuomoju vaikų svarstykles — $1.00 mėnesiui.
Metamorfoza kremas šlakams — $1.35 už 4 uncijas.
Trejos devynerios — $1.50 dėžutė.
KOSMETIKA: Tussy — Du Barry — Chanel — Yardley.
Skubiai paimame receptus iš namų ir pristatome vaistus veltui.

Skubiam pristatymui į namus
Telefonas LL. 1944
Jonas V. Margis, Phm. B.

Dabar galite lengviau, negu Jūs manote, įsigyti naują

Oldsmobile,

Chevrolet

ar vartotą auto mašiną

Weston Motors

LTD.

Kreiptis J. VAINAUSKAS
Telefonas RO. 2-3008

Šimtai mašinų pasirinkimui

NAUJI IR VARTOTI DAIKTAI Į VISUS RYTŲ EUROPOS KRAŠTUS

Muitas ir persiuntimo išlaidos užmokamos čia.

CENTRINĖ ĮSTAIGA:
835 Queen Street W., TORONTO, Telefonas EM. 4-4025.
SKYRIAI: WINNIPEG, Man., 677 Main St. Telefonas 927695.
HAMILTON, ONT., 652A Barton St. Telefonas LI. 5-0264.
ST. CATHARINES, Ont., 78 Geneva St. Telefonas 5-7480.
EDMONTON, Alta., 10649 — 97th St. Tel. No. 23839.
BUFFALO, N.Y., U.S.A., 1162 Broadway, Tel. FI. 1272
Ir kitose vietose.

Taigi, iš esmės kalbėkime

(Atkelta iš 3 psl.)

rint gerą skonį ir taktą" negalima surasti kitų draugų, tikrų bičiulių, o būtinai blokuotis su tuo, kuris turi nesuvestų sąskaitų beveik su visais savo kaimynais. Ar gi negalime rasti bičiulių, kurie padės bendrai netik nugalėti raudonąjį, o taipgi apsisaugoti nuo rudojo ir baltojo imperialistinių užmačių. Einant "Dzien Kowienski" simpatikų pėdomis, galime pilnai susilaukti a.a. prel. Urbanavičiaus pranašavimo, kad "patį kritiškiausį momentą mums iš pasalų vienatauta vėl smeigs peilį į nugarą".

Tiesa, yra keletas pavienių rimčiau galvojančių lenkų be imperialistinių minčių, bet jie negali atsverti savo egzilinės vyriausybės, organizacijų bei partijų. Be to, stengiamasi juos padaryti bereikšmiais arba daugumoje apšaukiami savo tautos išdavikais. Tad suprantama, kad jų balsas negali turėti lemiančios reikšmės.

Vilniaus bylos nereikia slėpti, kad ji būtų nežinoma. Ji dar turės būti sprendžiama ir turės iškilti į viešumą. Mūsų sostinės Vilniaus ir jo srities grąžinimo teisinis pripažinimas yra viena didžiausių mūsų politinių problemų. Tiesa, šiuo metu jis yra Tarybų Lietuvos sostinė ir valdomas Sovietų Sąjungos, bet ateityje smurto aktus panaikinus, pagal 1923 m. kovo 15 d. Ambasadorių Konferencijos nutarimą, kuris iki šiol oficialiai nėra panaikintas, gali būti pilnai mūsų priešų pripažintas status quo 1938 metų ir užskaityta rytine Lenkijos dalimi. Tad faktiškai mes privalėsime Vilnių užvaldyti ir dar išgauti to fakto tarptautinį pripažinimą, o tam sutiksime didelį lenkų pasipriešinimą. O kad tą žygį laimėtumėm privalome atydžiai ir nuodugniai ruoštis. Laimės tas, kas geriau bus pasiruošęs. Nereikia "gailėtis", kad vilniečiai nepila vandens ant svetimos propagandos malūno, tačiau gailėkimės, kad tuo reikalu netik nuo lenkų, bet ir nuo gudų esame atsilikę.

Sekmingesnei kovai su pasikesintojais į mūsų žemes Vilniaus krašto lietuviai išeivijoje yra susibūrę į Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungą (VKLS). Tai yra ne vienos ar dviejų parapijų "būrelis", bet vienintelė organizacija, išeivijoj atstovaujanti vieną trečdalį tautos, apjungianti visus Vilniaus krašto lietuvius išeivijoje tikslu rūpintis to krašto lietuviškuoju likimu. Mus dar įpareigoja ir 20-ties metų visos lietuvių tautos simpatijos ir didelė parama. Mes jos vien dėl to negalime apvilti nuleisdami rankas. Mes norime dalyvauti VLIKe ir kituose politiniuose veiksniuose, kad tuo būdu geriau paruošti lietuvių tautą lemiančiai kovai už Vilniaus lituvišką ateitį. Tokia kova bus nišvengiama, nes jai pilnai ruošiasi lenkai.

Be to, vilniečių dalyvavimas centrinėse lietuvių organizacijose būtų įrodymas svetimiesiems to organinio ryšio tarp Vilniaus ir likusios Lietuvos. Vilniečių nebuvimas tose organizacijose labai susilpnina lietuvių pozicijas kovoje už Vilnių. Tai tik vanduo į lenkų malūną. Jie išnaudos tą faktą savo tezei paremti, kad Vilniuje nesą lietuvių.

Dažnai pasakoma, kad Vilniaus likimas yra bendras visų lietuvių reikalas. Mes su tuo sutinkame ir džiaugiamės, kad visi mūsų tautiečiai rūpinasi Vilniaus likimu. Mes tik nesuprantame, kodėl patiems vilniečiams nenorima leisti tuo reikalu rūpintis, kodėl jie paliekami už durų, kur tas svarbiausias mūsų tautos reikalas svarstomas ir sprendžiamas. Jeigu Vilniaus reikalas yra visų lietuvių reikalas, tai juk ir vilniečiai yra lietuviai ir jau vien todėl jiems priklauso teisė dalyvauti visur, kur tik susirenka kiti lietuviai tų reikalų svarstyti. O juk Vilniaus likimas vilniečiams yra be to dar ir jų gimtųjų namų reikalas ir todėl arčiau širdies, negu žemaičiams, sūduviams ar kitiems mūsų broliams lietuviams. Be to, mes geriau už kitus žinom savo gimtojo miesto ir viso krašto tikrąją padėtį, ilgametėje kovoje už lietuvišką dvasią savajam krašte užgrūdyti, naujai kovai stipriau už kitus pasiryžę ir geriau už kitus pasiruošę.

Formalus mūsų dalyvavimas politiniuose veiksniuose pagrindas yra pakankamas ir aiškus. Jokia politinė partija ir jokia rezistencija, kurios sudaro VLIKą, Laisvės Komitetą ir kitos centrinės organizacijos, mūsų neattstovauja, nes vilniečiai, nei tose partijose, nei rezistencijose nedalyvavo. Mes turime savo rezistenciją, seniausią ir didžiausią Lietuvoje — tai 20-ties metų rezistencija prieš lenkus, kurios kiekvienas mūsų esame dalyviai ir turime teisę ją atstovauti. Tai supranta ir mūsų oponentai. Tik jiems vis dar sunku sutikti su faktu, kad mes neturėdami, nei b. generolų, nei b. profesorių, nei b. ministerių norime šalia jų susėsti ir lygiomis teisėmis bendrus reikalus svarstyti. O mums buvę titulai — tik tušti žodžiai. Mes ir nebuvę generolais esame sunkesnes kovas kovoję ir daug jų laimėję.

Laimėsime ir būsimas kovas.

Juozas Dilys.

— **Otava.** — Čia gyvenanti ponia Honroteau gavo iš Vokietijos $5.700, kaip atlyginimą už 4 metus praleistus kacete.

— **Varšuva.** — Čia pradėjo veikti vaistinė, kuri perka ir parduoda užsieninius vaistus. Kainos esą laisvos rinkos.

STEIG. SEIMO MINĖJIMAS

(Atkelta iš 5 psl.)

siai ta "draugė" Lietuvą prarijo ir žiauriausiu būdu ją virškina. Ir kas svarbiausia, kad tuometinis kariuomenės vadas pasirodė raudonųjų agentas. Steig. Seimo narys Vaidotas papasakojo apie "Litas" vardo atsiradimą (žr. atskirą strp. 3 psl.). Dr. Anysas pabrėžė, kad besąlyginis priėmimas sovietų ultimatumo, nepaleidus net poros pasipriešinimo šūvių labai apsunkino Lietuvos gyvenimo reikalus tarptautinėje plotmėje.

Vilniečių vardu kalbėjęs p. Petkauskas pasidžiaugė turįs progos pamatyti p. Skipitį, buv. užsienio liet. remti D-jos pirmininką ir asmeniškai visų vilniečių vardu padėkoti už teiktą paramą ir baigdamas pareiškė, kad būsimajame sime jau galėtų dalyvauti ir vilniečių atstovai. Prisikėlimo parap. kleb. T. dr. Bernardinas pasveikino seimo atstovus, pasidžiaugė jų atliktais darbais ir išreiškė viltį greitam grįžimui į laisvą Lietuvą tęsti pradėtą darbą. Izab. Matusevičiūtė, įprastu nuoširdumu, pažymėjo, kad Lietuva ilgus dešimtmečius buvo maitinama "falšyvais" įstatymais, o Steig. Seimas, vedamas lietuviško instinkto, išleido teisingus įstatymus, kur buvo sulygintos ir moterų teisės, ko dar šiandien daugely valstybių nėra. Senųjų emigrantų vardu nuoširdų žodį tarė Vekteris, priminęs, kad per dideles aukas buvo atgauta Lietuvai laisvė, gi šiandien jos sūnūs ir dukros vėl išblaškyti po tolimus kontinentus, o Lietuva neša negirdėto žiaurumo okupacijos jungą. Teisininkų vardu padarė pranešimą raštu pirm. Liūdžius, kuris užakcentavo, kad Steig. Seimo priimta konstitucija teisiškai tebegalioja kaipo vienintelė ir lieka pagrindu atsikursiančiai Lietuvai, bet taip pat apgailestavo, kad ta konstitucija — tas kūdikis kuris buvo per ašaras ir kraują pagimdytas, vėliau buvo dulkėmis maitinamas.

Raštu sveikino buv. St. Seimo nariai: Bildušas, Pakalka, Škirpa ir Žukas.

Paieškojimai

Kas žinote kur paskutiniu laiku gyveno p. STASYS KUDULIS, apie 42 m. amž., prieš du metu gyvenęs Toronto, Ont. Turintieji žinių prašomi rašyti: Vincas Urbaitis, 134 Market St., Hamilton, Ont. Yra labai svarbus reikalas.

Vokietijai suverenumą atgavus

(Atkelta iš 3 psl.)

kestingai ir su gailesčiu žiūrės į tebenešančią raudonųjų priespaudos jungą Rytinės Vokietijos dalį. Tas reikalas anksčiau ar truputį vėliau turės būti sutvarkytas. Bereikalo raudonieji tvirtinasi Vokietijos žemėje, be reikalo jie rusina kaikuriuos Vokietijos vietovardžius Rytinės zonos srityje ir be reikalo stato paminklus bolševikiniams stabams, kurie, be abejonės, visi bus nuversti.

Netgi neužsimenant apie vokiečių karingumą, reikiai pripažinti, kad augštos vokiečių kultūros jokiu būdu negali nuveikti, sunaikinti ir ištirpdinti savojoj pusiau azijatiška ir puslaukine bolševikinė kultūra. Ir visdėlto, reikia pripažinti, kad bolševikai šioje srityje yra akiplėšiškai drąsūs. Jie stengiasi visvien ir vokiečius traukt į savo puslaukinės kultūros orbitą, nežiūrint to, kad anie nė nemano persiimti tokio krašto primityviąja dvasia, kur ir apelsinai (pagal jų propagandistus) fabrikuose gaminami . . .

Taigi, kovoje su tamsiomis jėgomis, beslenkančiomis iš Rytų į Vakarus, Vak. Vokietijos atsistatymas, jai grąžinimas suvereninų teisių, reikia laikyti pozityviu veiksniu. Tas reiškinys, galimas dalykas, padės atsverti gėrio svarstyklių pusę ir nugalėti kasdien stiprėjančią žmonijos pabaisą — komunizmą.

Pr. Alšėnas.

TORONTO, Ont.

Augšt. lituanistiniai kursai pereitą šeštadienį užbaigė savo darbo metus šv. Jono Kr. bažnyčioje pamaldomis ir trumpu atsisveikinimu parapijos salėje. Bažnyčioje gražų pamokslą pasakė kun. dr. J. Gutauskas, kuris šv. mišias laikė, o salėje kalbėjo kursų vedėja Iz. Matusevičiūtė, jautriais žodžiais aptarusi lituanistinio mokymo prasmę bei vertę ir mūsų pareigas.

Gaila, kad tuo pat metu katedroje vyko J. E. kardinolo laikomos gegužinės pamaldos, kuriose turėjo dalyvauti kat. vidurinių mokyklų moksleiviai, dėl to ir kursų užbaigime dalyvavo palyginus nedaug lankytojų.

Sol. V. Verikaitis Stratforde

Stratfordo Civic Orchestra 10 metų sukaktuvinio koncerto svečiu solistu buvo mūsų sol. Vacl. Verikaitis. "The Stratford Beacon - Herald" balandžio 26 d. recenzuodamas šį koncertą apie V. Verikaitį atsiliepia gana palankiai, primindamas jo studijų eigą, aptardamas tos dienos dainavimą ypatingai užakcentuoja interpretaciją ir pagiria anglišką tarimą. Laikraštis taip pat primena, kad bisuii V. padainavo ir lietuvių liaudies dainą.

Apie sol. V. Verikaičio dainavimą "Aidų" koncerte Bostone palankias recenzijas išspausdino "Darbininkas" ir "Draugas".

Liepos 14 d. sol. V. Verikaitis dainuos Toronto simfoninio orkestro Promenade koncerte Varsity Arena.

Kūrėjų - Savanorių gegužės 7d. Šv. Jono Kr. parap. salėje suruoštas pobūvis - balius praėjo jaukioje nuotaikoje. Nors tą dieną Toronte pasitaikė net penki pobūviai, tačiau pas savanorius buvo gražios publikos ir davė virš šimto dolerių gryno pelno, kuris bus paskirstytas Laisvės kovų invalidų ir sunkioje būklėje Vokietijoje esančių kūrėjų - savanorių šelpimui.

Kadangi tą dieną išpuolė Stasinių išvakarės, pobūvy esantiems Stasiams bei Stasėms buvo sugiedota ilgiausių metų, o orkestras "Trimitas" jų garbei sugrojo skambų maršą.

Skyriaus valdyba reiškia gilią padėką dideliam kūr. - savanorių bičiuliui Šv. Jono parapijos klebonui kun. P. Ažubaliui už sutikimą pigia kaina salės ir malonų bendradarbiavimą. Taip pat reiškiame nuoširdžią padėką p. Jakimavičienei, paukojusiai loterijai dėžę šokolado; žinomiems "Linksmiesiems Broliams" p.p. Kaknevičiui, Vasariui ir Mickevičiui už gražiai atliktą programą ir orkestrui "Trimitui" padariusiam nuolaidą už griežimą. **Skyriaus valdyba.**

Ligoniai. J. Bilda iš Malton ligoninės vėl grąžintas į Šv. Juozapo ligoninę (III augštas, 356 kamb.), kur ligoniui padaryta antra skaudi kaulo kojoje operacija. O Ropienei toje pačioje ligoninėje (II a. 245 kamb.) padaryta operacija. Moksleivis Ap. Sakevičius iš ligoninės grąžintas į namus. Dar kurį laiką turės būti gipse. Ponas Bilda pasigenda lietuviškų knygų, nemažiau, gal būt, ir lankytojų; ligonis serga virš šešių mėnesių.

Pirmoji gegužinė Narušio ūky ruošiama šį sekmadienį, gegužės 22 d. Grieš puikus orkestras. Šokiai gražioje platformoje ir po stogu. Gegužinės vieta atnaujinta, pagražinta; nauji perdažymai ir papuošimai visos aplinkos. Ūky įvairūs naminiai gyvuliai: arkliai pajodinėti; ožys, asilas ir laukiniai vilkai. **Kl.**

TILLSONBURG, Ont.

Regina ir Dovas Bendikiai, gyv. Courtland (prie Tillsonburg Ont.) gegužės 9 d. St. Joseph ligoninėje susilaukė dukros.

BALTŲ TARYBA PERSPĖJA

Baltų Taryba yra konstatavusi, jog pastaruoju metu Sovietai sustiprino savo aktyvumą, stengdamiesi sukurti tam tikrų tariamai prieš komunistus kovojančių organizacijų ir patys norėdami įsibrauti į pabėgėlių organizacijas. Šia pavojinga paraustine sovietine veikla stengiamasi palaužti antibolševikinių pastangų kovingumą ir jas visokiais būdais ardyti. Šitų bolševikinių ardomųjų kėslų pagrindan dedamas Sierovo paruoštas planas, kuriuo siekiama sukurti tariamai antibolševikinių organizacijų ir į nekomunistines organizacijas Vakaruose infiltruoti sovietinių agentų bei visokių perbėgėlių. Norint paslėpti tikruosius kėslus, einama patriotiniais ir antisovietiniais šūkiais, net kuriamos neofašistinės organizacijos. Naujo repatriacinio komiteto sudarymu ir naujų instrukcijų paruošimu šiam ardomajam darbui rūpinamasi suteikti ypatingą užmoji ir drauge garantuoti, kad jis būtų planingai įvykdytas.

Baltų Taryba laiko savo pariga visus esančius laisvajame pasaulyje lietuvius, latvius ir estus painformuoti apie šį naująjį Sovietų kursą ir drauge kiekvieną įspėti, kad nepasiduotų, nors ir neapgalvotai, šioms Maskvos paruoštoms pinklėms.

Baltų Taryba.

SUSIRAŠINĖJIMO BIURAS

LAIMĖ, TIKRUMAS per draugystę, romantiką ir VEDYBAS. Paslaptį užtikrinanti, tikrai asmeninė tarnyba paštu. Foto, aprašymai, pavardės ir adresai — $1. **MŪSŲ ILIUSTRUOTAS ŽURNALAS** (6 numeriai) — $2. **VISA,** kas nurodyta viršuje, PLIUS nario mokestis, viso — $3. Duokite trumpą aprašymą, amžių

CANADIAN STAR BUREAU 388 William St. London, Ont.,Can.

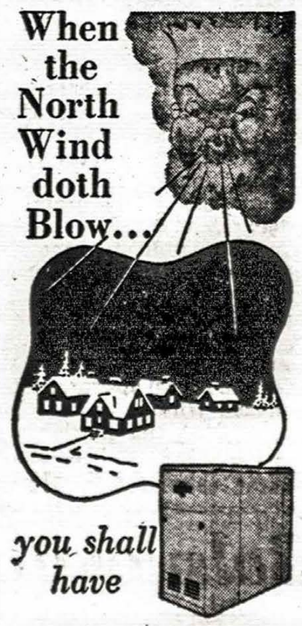

Comfort!

WITH

Waterbury Furnaces

AND AIR CONDITIONERS

Gazas ar alyva

Mūsų užsiėmimas — automatinio šildymo įrengimas.

KREIPTIS:

GARNEY & CO.

15 BARTON AVENUE
Telefonas ME. 2554

SINGER

PILNA KAINA $19.50.

išsimokėjimas dalimis.
Imperial Sewing firmos prityrusių specialistų perdirbta
IŠPARDAVIMAS
Nauja mašina

TIK DABAR! apvali špulė su apdangalu $29.50.
5 metams garantija!
★ Nauja šviesa ★ Naujas dangtis
★ Naujas motoras ★ Nauja kojinė kontrolė

Paskambinkite, pademonstruosime Jūsų namuose veltui.
WA. 1-5161
Nemokamai skylių dirbėjas pirmiems 25 pirkėjams.
IMPERIAL
Sewing Machines Co. Ltd.
289 College St.
TORONTO, ONT.

PILNI VYRŲ IR MOTERŲ IŠEIGINIAI RŪBAI VESTUVĖMS IR KITOMS PROGOMS
IŠNUOMOJAMI PAS

Freeman

Vestuvinių rūbų nuomavimas
256 COLLEGE at Spadina
556 YONGE at Wellesley

**

Oshawa — Johnston's Men's Wear, 8 Simcoe St. N.
Hamilton — Mel Allan Limited, 127 King St. E.
Kitchener — Sauder's Men's Wear, 38 King St. W.
Guelph — Lord's Men's Wear, 160 Wyndham St.
Niagara Falls — Gold's Men's Wear, 334 Queen St.
St. Catharines — Jack Nash 298 St. Paul St.
London — Jack E. Thomson 421 Richmond St.
Windsor — Richman Clothes 1235 Ottawa St.
Welland — Jack Rogers, 133 East Main St.
Chatham — Gord Wright 105 King St. W.

ŽUKLAVIMO

IR ĮVAIRIUS KITUS SPORTO REIKMENIS SU ATITINKAMOMIS NUOLAIDOMIS GAUSITE TIK

J. Berzinskas

1212 DUNDAS ST. W., TORONTO. TELEF. LA. 9547

Čia pat galima užsisakyti laivams motorus bei įvairius medžioklinius šautuvus.

VL. ANDRIJAUSKAS (W. Andrews)
Active Mortgages Sales Brokeris

1147 DUNDAS ST. W. TEL. LL. 1346
TORONTO, ONT.

MORGIČIAI PERKAMI, PARDUODAMI, ATNAUJINAMI.
TAIP PAT MORGIČIAI STATYBININKAMS 6%.

Lietuvio elektros ir apšildymo kompanija

DEDA NAUJAS APŠILDYMO KROSNIS:

★ Vandens ir oru apšildymo,
★ Paprastas ar "Air Conditionning",
★ Perstato apšildymą iš anglių į alyvą.
★ Taip pat atlieka įvairiausius elektros instaliacijos darbus.

Pigiausios kainos.

Darbas atliekamas gerai ir sąžiningai.

Išsimokėjimo sąlygos — 24 mėn.
Techniški patarimai veltui.

Smitas Electric and Heating Co.

71 BEATY AVE., TORONTO · Tel. OL. 8719.

Kanados Lietuvių Studentų Centro Valybai pavedus veda redakcinis sambūris.
Adresas: B. Vaškelis, 23 Oakmount Road, Toronto, Ont. Telefonas RO. 2965.

Atostogoms prasidėjus

Praėjo, pradundėjo egzaminai kaip gaivalinga pavasario audra. Nevienam ji apkarpė miego valandas, sukėlė virtines rūpesčių, nerimo ir abejonių. Bet viskas jau praeityje. Užrašai, knygos sukraunamos į giliausias lentynas iki sekančio rudens. Su nerimu, viltimi ir baime dar žiūrime į praeitį, laukdami tos audros rezultatų. Tačiau mes laiko srovės jau išnešti į naują gyvenimo etapą — atostogas. Atostogos!... Koks žavus ir patrauklus tas žodis. Kažin ar yra kitas geresnis už jį? Kada žmogus smulkių žemiškų rūpestėlių nugairintas išgirsti tą žodį, jo širdį kažkokia magiška jėga užpila džiaugsmu, o veidą — šypsniu. Atostogos — laisvė... poilsis... laimė... Ir ko mirtingasis galėtų daugiau betrokšti?

Deja, atostogos studentų žodyne gana ironiškai skambąs žodis. Mažai jame poezijos, romantiškumo, o daugiau prozaiškai nusibodusios pilkosios aplinkos. Vieniems studentams jos bėgs kur nors prakaituojant prie alyvuotų mašinų, palinkus prie braižybinės lentos, kitiems beskaičiuojant medžius šiaurinės Kanados giriose, dar kitiems — prie statybos ir pan. Studento atostogos yra pats darbymetis, tai atkakli kova dėl dolerių, kurie rudeniui atėjus atvers universiteto duris.

Be to, studento atostogos yra ne tik dolerio gaudymo, bet turėtų būti tarpusavio ryšių bei bendradarbiavimo sustiprinimo laikotarpis. Padaryta keli sekmingesni žingsniai organizavimosi ir konsolidacijos linkme. Norint išvystyti glaudesnį tarpuniversitetinį bendradarbiavimą, darbas turėtų būti tęsiamas ir vasaros metu. Žinoma, penkios savaitės dienos parduotos už dolerius, o savaitgalių bei šventadienių valandos tokios brangios ir trumpos, kad nedrasu pirštu vienokias ar kitokias idėjas tų valandų sąskaiton. Tačiau kiekvienas po darbo iešk pramogų, užsimiršimo ir poilsio. Todėl Toronto studentai siūlo (ir pasiima organizavimo darbą) susirinkti kur nors gamtoje bent porai dienų iš visų Kanados kampų. Saulė, vanduo ir miškų platybės, senos ir naujos pažintys paįvairins nors trumpam laikui studento dienas, bendros idėjos suburs visus į būrį, nuoširdus nuomonių pasidalinimas bei diskusijos išgriaus didžiąsias kliūtis tebetunančias ant mūsų kelių.

Padarykime tas nors kelias dienas atostogomis tikrąja prasme! Nereikia tam milžiniškų pastangų, o tik šiek tiek noro ir bus realizuota tikrovėje. **B. V.**

Žvilgsnis į ateitininkiją

Ateitininkų organizacijos kilmė, kaip kad išryškina St. Šalkauskis, turi daug bendrų ryšių su mūsų tautos atgimimu. Taip kaip Aušra yra rišama su tautos pabudimu sąmoningėti ir kovoti prieš nutautėjimą, taip Ateitį galima sutapdinti su mūsų tautos dvasiniu - religiniu atgimimu, kuris pasireiškė kova prieš demoralizuojančią rusų valdžios ir rusiškų mokyklų įtaką, t. y. nukrikščionėjimą ir nihilizmą. Kaip pirmajam judėjimui yra charakteringa kova prieš mūsų šviesuomenės sulenkėjimą, taip antrajam judėjimui yra būdinga kova prieš mūsų visuomenės religinį, dorinį sumenkėjimą. Abu judėjimai ėmėsi ginti ir propaguoti tai, kas tautoje buvo sveika ir gražu, kas lietuvio charakteriui yra sava, t.y. meilę gimtajam kraštui ir meilę Dievui. "Aušra" pasistatė tikslą atnaujinti mūsų gyvenimą dieviškame turinyje" — rašo St. Šalkauskis. To paties St. Šalkauskio teigimu, kaip forma yra neatskiriamai susijusi su turiniu, taip neatskiriamai ir organiškai yra tarp savęs susiję mūsų tautos tautinis ir dvasinis atgimimas. Ateitininkų organizacija visa savo kilme ir esme yra katalikiška ir lietuviška organizacija.

Šios organizacijos istorija subėgo vienoda tekme. Nors ji gimė ir formavosi gyvam reikalui verčiant, tačiau nestaigiai ji pasiekė savo pilną formą ir turinį. Ateitininkų organizacijos vardas kilo iš Ateities žurnalo. Pirmą kartą Ateitis pasirodė 1910 m. ranka rašyta vieno ryžtingo jaunuolio — K. Bizausko (vėliau Lietuvos diplomatas, Lietuvos ministeris JAV, pirmaisiais okupacijos metais bolševikų išvežtas į Rusiją). Pirmasis spausdintas Ateities numeris pasirodė 1911 m., suredaguotas P. Dovydaičio. Šito laikraščio skaitytojai, kurie rusų valdymo metu buvo sudarę slaptus būrelius, ir vadinosi ateitininkais. Užsimezgęs ateitininkijos branduolys augo tiek idėjos plėtote, tiek narių skaičiumi. Nepriklausomos Lietuvos metais ateitininkų organizacijos narių skaičius siekė net kelioliką tūkstančių. Organizacinė struktūra, kuri yra šiuo metu, t.y. Ateitininkų Federacija iš trijų sąjungų — moksleivių, studentų ir sendraugių — įgavo šitą formą tik po 1927 m. Palangos reorganizacinės konferencijos nutarimų.

1930 m. to laiko Lietuvos valdžia uždraudė veikti moksleivių ateitininkų organizacijai ir jai priklausyti. Vėliau karo audroms užėjus, visas viešas ateitininkiškasis veikimas buvo suparalyžuotas ir tik po kapituliacijos vakarų Vokietijoje atgimė vėl laisvas organizacijos reiškimosi būdas, bet tik vienos šakos. Visas ateitininkijos medis liko gimtojoj žemėj.

Ateitininkų ideologijos pagrindėjas yra gerai žinomas filosofas St. Šalkauskis. Savo veikale "Ateitininkų ideologija" jis giliai ir plačiai išvysto at-jos esmės ir josios uždavinių klausimus. A. Maceina šį veikalą laiko vieninteliu neturinčiu lygaus katalikiškoje literatūroje. "S. Šalkauskis — rašo A. Maceina — yra tasai didysis ateitininkijos protas, savo sistemos ir logikos galia, savo minties gilumu ir sistematingumu davęs katalikiškajam jaunimui amžinos reikšmės idėjų, kurių gali pavydėti bet kuris sąjūdis, tegu jis būtų ir katalikiškas. Prancūzai savo katalikiškam jaunimui turi sukūrę puikių metodų ir priemonių, tačiau jie nė iš tol negali lygintis savo principų ir pareigų apimtimi, pilnumu, aiškumu ir sistematingumu. Ateitininkija šiuo atžvilgiu yra vienintelė visame katalikiškame pasaulyje. Tai yra mūsų lietuviško genijaus kūrinys, gimęs iš lietuviškosios ir krikščioniškosios sielos".

Ateitininkui yra penki privalomi principai: katalikiškumas, tautiškumas, visuomeniškumas, inteligentiškumas ir žmoniškumas.

1. Katalikiškumas. Ateitininkas laiko katalikiškąją pasaulėžiūrą vienintele tikra tiesos išreiškėja. ir sykiu pripažįsta katalikų Bažnyčios neklaidingumą, vienintele, pilnai autoritetinga apreikštosios religijos saugotoja, reiškėja ir skelbėja, kuri turi teisės reikalauti iš kiekvieno savo nario ne tik tikėjimo išpažinimo ir doros principų laikymosi, bet ir apaštalavimo savo gyvenimu ir darbais.

2. Tautiškumas. Ateitininkas laiko tautybę būtinu gyvenimo veiksniu, nes ji ta individualinė, nors ir sutelktinė lytis, kuria turi pasireikšti visuotinis žmogiškosios dvasios turinys. Būdamas lietuvis katalikas, jis supranta patriotizmą kaip tautinės lietuvių individualybės meilę, kuri reikalauja realizuoti visuotinį krikščioniškosios kultūros idealą tautinės lietuvių individualybės lytyse.

3. Inteligentiškumas. Besiruošdamas eiti visuomenėje tikro inteligento pareigas, ateitininkas remiasi tuo pagrindu, kad inteligentija yra ta nesuriešta nei su vienu luomu, nei su viena kuria profesija, nei su viena kuria partija, visuomeninė grupė, kuri dėl protinio bei dorinio sudarančių ją asmenų vertingumo yra pašaukta tiekti augštąją vadovybę visuomenei, valstybei ir tautai, kuri todėl privalo būti visuotinio susipratimo, visuomenės pusiausvyros, kultūrinės pažangos ir riteriškų užsimojimų veiksnys.

4. Žmoniškumas. Ateitininkas yra įsitikinęs, kad dvasinis lietuvių tautos atgimimas tegali įgyti tvirtas tradicijas ir pastovų pagrindą tik per krikščionišką šeimą, kur tėvai pasireikštų kultūrinio ir religinio pašaukimo pilnumoje.

5. Visuomeniškumas. Ateitininkas yra visuomenininkas jau dėlto, kad jis yra katalikas, kuriam K. Bažnyčia yra reali visuotinio susidraugavimo lytis; dėl to jis laiko augščiausiu pasaulinės visuomenės idealu visuotinį susidraugavimą krikščioniškojo solidarumo pagrindais".

St. Šalkauskio suformuluotas at-ko idealas dažnai pilkoje tikrovėje nevisada yra pasekamas ir išvystomas taip, kaip kad jis spindi mūsų ideologo mintyse. Vienok šis idealas nėra taip pat atsietas nuo tikrovės ir prašokstąs ją. Ateitininkai yra turėję savo eilėse, ir šiandien tebeturi, didelių asmenybių, kurios savu gyvenimu yra išreiškę idealo išpildomumą. **M. I.**

--- KRONIKA ---

— Gegužės 6 d. visiems kolegoms baigus rašyti daug nerimo ir nemigo naktų pareikalavusius egzaminus, KLS S-gos Toronto skyriaus valdyba jaukioje Šv. Jono parapijos salėje suruošė Finis Semestri vakarą. Dalyvavo per 35 studentai ir svečiai, kurių tarpe konsulas V. Gylys ir abiejų parapijų klebonai: kun. Ažubalis ir Tėvas Bernardinas. Abu klebonai ir kons. Gylys pasveikino studentus, paragindami nepamiršti lietuvybės ir visas jaunatviškas jėgas skirti Lietuvos labui. "Jeigu ir didelė dalis šios kolonijos atėjus laikui negrįžtų į Lietuvą, tai jūs visi privalote grįžti ir savo įgytomis žiniomis prisidėti prie tėvynės atstatymo" — pareiškė konsul. Gylys.

Po iškilmingesnės dalies buvo smagiai padainuota ir pasišokta net iki ankstyvo ryto. Tai buvo vienas iš sekmingiausių studentiškųjų pobūvių šiais mokslo metais. Ta proga tenka pareikšti padėką klebonui Ažubaliui už nemokamai suteiktą salę.

— Gauta žinia iš rinkiminės komisijos, kad į Kanados Lietuvių Studentų Sąjungos Centro valdybą išrinkti šie nariai: V. Aperavičiūtė, A. Banelis, B. Petrulytė, A. Pusarauskas ir Br. Vaškelis.

— Prieš porą metų Toronte įsisteigusi studentų ateitininkų draugovė išsirinko naują valdybą. Ją sudaro: K. Manglicas — pirmininkas, V. Šadreika — sekretorius ir I. Goceitaitė — iždininkė.

— Esančiųjų ir buvusiųjų studentų skautų tarpe diskutuojamas akademikų skautų vieneto steigimas. Tai būtų sveikintinas reiškinys studentiškame gyvenime.

— Šiais mokslo metais inžinerijos studijas užbaigė **Pranas Gvildys;** Kanados Liet. Sporto vadovybės jis buvo pripažintas geriausiu lietuvių sportininku Kanadoje. Kol. Gvildys aktyviai reiškėsi visose lietuvių kultyvuojamose sporto šakose, o ypač sekmingai lauko ir stalo tenise.

— Mūsų skyrelis randa vis platėjantį atgarsį ir JAV kolegų tarpe. SK redakcija yra gavusi palankių atsiliepimų ir pažadų bendradarbiauti.

— Sekantis SK numeris skiriamas graduantų paminėjimui. Visi Kanadoje mokslinius laipsnius įgyję akademikai prašomi neatidėliojant pranešti savo adresus SK redakcijai, o gavę KLSS anketas — jas užpildžius skubiai grąžinti.

— JAV Lietuvių Studentų Sąjunga neseniai įvykdė savo valdomųjų organų rinkimus. Daugiausia kandidatų pravedė stud. ateitininkų sąrašas. Į valdybą išrinkti: A. Sužiedelis, A. Barzdukas, Pr. Joga, D. Valančiūtė, RR. Mieželis, B. Juodelis ir A. Dundzila.

Pas mūs kaimynus rinkimai paprastai vyksta su dideliu sujudimu, propaganda ir žinoma, nemenkais ginčais. Sąjungos veiksniai renkami pagal paskirų organizacijų sąrašus, o tas ineša daug nesantaikos bei kartėlio.

Džiugu, kad mes Kanadoje pajėgiame šių nesklandumų išvengti. Argi verta peštis dėl smėlio pilių?

Redakcijai prisiųsta

A. Tyruolis, Aušros žvaigždė, Marijos poezijos antologija, Roma 1954, išleido kun. J. Vaitekūnas, viršelis V. Aleksandravičiaus, tiražas 700 egz., 110 psl., kaina nepažymėta. Parduodama po $2.

Pirmasis nepriklausomos Lietuvos dešimtmetis 1918-1928, pirmoji knyga, Nidos Knygų Klubo leidinys Nr. 7, Londonas, 1955, tiražas 2000 egz. 174 psl.

Laiškai Lietuviams, 1955 m. gegužės mėn., 129-160 psl.

Lietuvių Dienos, 1955 m. gegužės mėn., Nr. 5 (54), 3-26 psl. Šitam Nr. rašo: M. Galdikienė, A. Varnas, Ig. Šeinius, A. Rimydis, Dr. J. Bielskis, J. Parojus, Dr. A. Šapoka, V. Adomaitis, M. Stark, Alė Rūta ir kt.

The Baltic Review, April 1955, Nr. 4, New York, 80 psl.

Iš lietuvių šitam numery rašo: Dr. A. Trimakas, Report on Forced Labor in the Captive European Nations; Vyt. Vaitiekūnas, The Labor System in Occupied Lithuania; Dr. Ant. Musteikis, Freedom of the Press in both Carist and Soviet Russia; Vaclovas Sidzikauskas, On the Seizure and Forced Incorporation of the Baltic States by the USSR.

Mokslas, jaunystė ir skautybė

Dievui, Tau, Tėvyne, ir žmonijai
Skiriam visą meilę mūs širdžių.
Mes teturim mokslo ir jaunystę,
Esam skautai, be savo miškų.
V. Bražėnas

Šiandieną, kai jau didokas mūsų jaunimo skaičius baigia mokslus čia, kai baigiančiųjų eilėse pasirodo vis daugiau ir daugiau diplomantų, kurie Lietuvą prisimena tik kaip per rūkus, kuriems Lietuvos studentijos pulsas ir nuotaikos yra pažįstamos tik iš aprašymų, atsiranda vis didesnis plyšys tarp baigusių anapus Atlanto ir gavusių diplomus JAV, Kanadoj, Australijoj. Kad čia baigusieji nenutrūktų nuo tautos kamieno, kad jie neatitoltų nuo tų, kurie skyrė savo jaunatviška energiją, dirbo, galvojo, kovojo už Lietuvos laisvę, savą žodį, papročius ir tradicijas, kad čia studijuojantieji galėtų pagyventi Vytauto Didž. universiteto rūmų dvasia, Akademinis Skautų Sąjūdis pateisina savo egzistenciją, šalia pareigų individui, Pasaulio Lietuvių Skautų Sąjungai ir visai tremties visuomenei.

ASS skyriai yra išsidėstę po JAV, Kanadą, Australiją, Vak. Vokietiją. Tęsdamas skautavimo idėją universitetuose, Sąjūdis jau 30 metų žengia kartu su studijuojančiu jaunimu, apjungdamas tuos, kurie mokyklose išėjo skautavimo stažą, tuos, kurie panoro skautauti toliau, tuos, kurie panoro savo studijų metus nušviesti skautiškosios ideologijos principais.

Šiu metu Sąjūdyje aktyviai veikia 8 skyriai, gi šalia jų, apjungianti Sąjūdžio narius eina korespondencinė veikla net ir Pietų Amerikoje. Keletas skyrių yra kūrimosi, formavimosi stadijoje. Šalia skyrių veiklos gyvuoja Dr. Vydūno vardo Šalpos Fondas, iki šiol sušelpęs 10 studijuojančių, ruošiamos akademinės stovyklos, leidžiamas periodinis laikraštis "Mūsų Vytis", informacinis biuletenis. Nuo 1948 metų iš viso pasirodė 14 neperiodinių leidinių — nuo skautų ideologinius klausimus liečiančių knygelių iki 30 metų veiklos jubiliejui atžymėti 236 psl. knygos — "Akademinės Skautijos".

Šiuometinis Akad. Skautų Sąjūdis įsikūrė 1924 m. spalio 16 d. Kaune. Šalia įvairiaspalvių tuometinių studentų organizacijų, sambūrių ir korporacijų įsisteigė ir Studentų Skautų Draugovė, pasiryžusi apjungti jaunuolius, šalia gimnazijos išėiusius ir skautavimo mokyklą. Sekė savęs ieškojimo, veikimo formų tyrinėjimo, formulavimosi laikotarpis. Tuo metu buvo priimtas išorinis organizacijos veidas: kepuraitė, juosta, cirkulis, ženklelis, vėliava. Ilgainiui nusistovėjo ir kitos veikimo gairės, vidinė struktūra, kaip kad narių priklausymas kitoms organizacijoms, nepolitinis pobūdis, kuris išliko per 30 metų, kuriuo ir dabar yra vadovaujamasi. Studentai skautai rado pripažinimą visuomenėje, buvo šiltai priimti studentijos ir profesūros. Daugelis šviesių asmenybių sutiko būti ar tai dabartinės Korp. "Vytis" ar tai Studenčių Skaučių Draugovės garbės nariais — kan. M. Morkelis, Dr. Vydūnas, Dr. D. Kesiūnaitė, Dr. J. Alekna, prof. St. Kolupaila, prof. I. Končius, prof. B. Česnys, kun. Juliionas Lindė - Dobilas, prof. J. Žilinskas, kun. K. Čibiras, P. Jurgėla, V. Kamantauskas, V. Jonuškaitė - Zauniene, Pulk. J. Tumas, Pr. Gudas ir J. Bačiūnas tapo mecenatais.

Veikimas buvo sugniuždytas bolševikų. Daugelis Sąjūdžio narių aktyviai dalyvavo pogrindyje, sukilime, daugelis kenčia ar jau savo kančias pabaigė koncentracijos ar įvairiose okupantų vergų stovyklose. Jais didžiuojamės, jų liūdime.

Skautybės dvasia vėl atgijo Vokietijoje. Ji vėl buvo atkurta ir kraštuose, kur tik akademika skauta nešė emigracijos banga. Ir šiandieną ji yra tesiama, tikint, kad ateis diena, kada ja bus galima parvežti į laisvą Lietuvą.

Akademiko skauto gyvenimą dominuoja trys veiksniai: jo ryšys su antgamtine - dieviškąja būtybe, saitai su tėvyne ir bendravimas su žmonėmis. Kiekvienam iš šių principų yra duodamas lygus mastas svarbos, nes tikima, kad tik pilnutinis Dievo buvimo išpažinimas, tik pilnutinis įsipareigojimo, atsakomybės savo tautai ir tėvynei supratimas, tik bendravimas nusistovėjusiais moraliniais, teisiniais, visuomenei įprastais būdais sudaro pilną žmogų — individą. Išsiskirias iš kitų akademinių organizacijų yra akad. skautiios nario pasaulėžiūros kūrimas: AS S-ga šiame klausime sudaro lyg kokią platformą, nuo kurios narys, narė gali niekeno neveikiamas studijuoti aplink pučiančius "vėjus": politines sroves. Nariai gali individualiai dalyvauti politinėje veikloje, tačiau laikantis neginčijamų argumentų ir 30 metų patirties pasekoje nusistovėjusių tradicijų, akademikas skautas nedalyvauja akademinėse ideologinio bei politinio pobūdžio organizacijose. Šiuo būdu yra iškeliamas individualinis apsisprendimas, lenkias asmenybės vienon ar kiton pusėn. Organizacijos įtaka, kuri gal būt augina kurios nors grupės avangardą, lieka už Sąjūdžio sienų.

Pradžioje pacituotos dainos žodžiai apibrėžia mus. Jie mus ir lydi per universiteto klases, kursus, jie mus jungia laužo šviesoje, kai kibirkštys kyla į žvaigždėta dangų ir susikaupę medžiai žiūri į mus, linguoja ir vėjui mūsų troškimus perduoda — kad tėvynėn nunešty.

A. V. Dundzila.

Lietuvių Studentų Santara

1954 m. rugsėjo 8 dieną Tabor Farm vasarvietėje gimė Lietuvių Studentų Santara, vien savo įsisteigimu atkreipusi dėmesį ne tik pačios studentijos, bet ir lietuvių visuomenės JAV-se. Gilesniams Santaros pažinimui bei jos įsikūrimo pateisinimui, trumpas žvilgsnis į lietuvių studentiją JAV-se yra būtinas.

Nuo pat Lietuvių Studentų Sąjungos įsikūrimo pradžios 1951 m. jos gyvavime vyravo dvi grupės. Viena jų — ateitininkiia — iau senai savo gaires buvo išryškinusi ir buvo gerai organizuota. Antroji grupė, žinoma nepriklau somųjų vardu, stengėsi jungti neateitininkiška studentiia, kaip skautus, šviesiečius, varpininkus, tautiniu korporaciju narius, bei visiškai nepriklausomus.

Jei iš pradžiu Nepriklausomuosius junges tikslas buvo tik sąjungos rinkimu laimėjimas, tai iau vėlyvesniojo darbo metu pasireiškęs bendradarbiavimas, vienas kito pažinimas, ideologiniu bruožu panašumas, mūsu krašto tragiškos padėties iššauktas jėgų apjungimo būtinumas, bei noras atsiekta vienybę išsinešti už universiteto ribu — visa tai jau vedė prie didesnio organizuotumo, tikslų ryškinimo; vedė jau prie pastangu steigti vieneta, kuramę visa tai atsišvindėtų ir kuri būtu sudėtos Nepriklausomuiu viltys dėl tolimesnio bendradarbiavimo galimumu.

Jungimosi darbo plačiu mastu nebuvo imtasi tol, kol žymesnieii Nepriklausomųjų žmonės vadovavo studentijai — per daug tai paėmė jėgu, kad tuo pačiu būtu atliktas ir taip didelis bei sunkus nauios organizacijos steigimo darbas.

Visa pasikeitė kai 1954 m. pavasari ateitininkai laimėio rinkimus i centrinius organus studentu sajungoje. Visos jėgos dabar buvo nukreiptos i savo pačiu organizavimasi. To pasekoje jau minėtoje vasarvietėje buvo sušauktas steigiamasis suvažiavimas. Po trijų darbo dienu, dalyvaujant atstovams iš Los Angeles, Čikagos, Urbanos, Niujorko, Clevelando, Detroito, ir kitų vietovių, vienbalsiu suvažiavimo nutarimu studentijai ir visuomenei buvo paskelbtas Lietuvių Studentų Santaros įsisteigimas. Jos pirmąją Centro valdybą sudarė Vyt. Kavolis pirm, Julius Šmulkštys vicepirm., Leonas Sabaliūnas sekr., Zenonas Rekašius iždin. ir Saulius Šimoliūnas.

Kaip statuto preambulėje sakoma, suintensyvinta kova dėl krašto laisvės atgavimo yra jaunos organizacijos kertiniai pagrindai, lygiai kaip dabartinė mūsų krašto padėtis buvo priežastimi pačiam mūsų jungimuisi. Santara yra kultūrinė, visuomeninė, ir politinė organizacija, paskutiniu savo bruožu išsiskirianti iš daugelio kitų mūsų grupių. Pagrindiniais savo tikslais Santara laiko subūrimą tautiniai demokratinio nusistatymo lietuvių studentijos kovoje dėl savo krašto laisvės, minties ir žodžio laisvės nevaržomumo bei dėl organizuoto pasipriešinimo prieš asmens teisių paneigimą tautinėje ir tarptautinėje plotmėje. Santara, būdama veiklos grupe, nepasisako religiniais klausimais — žmogaus sąžinės laisvę ji grindžia krikščioniškosios bei humanistinės moralės principais.

Leonas Sabaliūnas.

VISUS
mielai kviečiame
atvykti ir susipažinti su naujomis
FORD ir MONARCH
1955 metų modelio automašinomis.
Visas informacijas suteiks ir mielai patarnaus
V. PESECKAS
Tel. OL. 2371, namų RE. 0067.
CHURCH MOTORS
1638 BLOOR ST. W., TORONTO

Diplomuotas teisininkas
V. SLEŽEVIČIUS
VERTIMAI IR TARPININKAVIMAS: SUTARTYS, NUOSAVYBĖS DOKUMENTAI, MORGIČIAI, PASKOLOS, EMIGRACIJA IR KT.
Kreiptis šeštadieniais iki 1 val. p.p.:
414 Bay St., Toronto, kamb. 107
tel. EM. 4-0425 arba vakarais:
tel. KE. 4938.

Penmans
WARRANTED PENMANSHIP GRADE KNIT-GOODS
BALBRIGGAN
LENGVI
APATINIAI
BALTINIAI
Vartokite baltinius, kurie palaiko šilumą kūne ir kartu patogūs nešioti. Penmans lengvi medvilnės marškiniai sugeria prakaitą — patogiai pasiūti, nėra surišimų, lengvai išskalbiami. Visų pageidaujamų rūšių, vyrams ir vaikams.
GARSŪS
NUO 1868 METŲ
B-FO-5

Norėdami pirkti ar parduoti nekilnojamąjį turtą kreipkitės į didžiausią lietuvišką įstaigą

JOINT REALTY LTD.

899 BLOOR ST. W. OL. 6381 1609 DUNDAS ST. W. OL. 7996

PASIRINKIMAS ĮVAIRIOSE VIETOSE IR ĮVAIRIŲ KAINŲ BEI STILIŲ NAMŲ, BIZNIŲ, ŪKIŲ, VASARVIEČIŲ IR KIT.

Jums visada patarnaus skambinant telefonu OL. 7996:

F. SENKUS,
V. PLIOPLYS,
P. BUDREIKA,
J. RINKEVIČIUS,
J. BALTAĶYS,
BARCEVIČIUS,
B. POSIUS,
BERŽANSKIS,
B. KRIAUČELIŪNAS,

Jums visada patarnaus skambinant telefonu OL. 6381:

R. ŽULYS,
B. SERGAUTIS
B. MARIJOŠIUS;
S. JUCEVIČIUS,
A. PALECKIS,
P. KRILAVIČIUS,
J. KAŠKELLIS,
J. KARPIS.

Turėdami rūpesčių dėl morgičių sutvarkymo ar įmokėjimo padidinimo nieko neatidėliodami kreipkitės ir viską lengvai išspręsite šiai įstaigai tarpininkaujant. SKAMBINDAMI KLAUSKITE J. KARPIS.

Atliekame visus draudimus prieinamiausiomis sąlygomis. KLAUSKITE B. SERGAUTIS.

PRIKLAUSOME TORONTO, ONTARIO, KANADOS IR TARPTAUTINĖMS REAL ESTATE SĄJUNGOMS.

Mann & Martel

REALTORS

1199 BLOOR ST. W., TORONTO. TELEF. OL. 8481

1. Siūlome plačiausią namų pasirinkimą visame Toronte.
2. Sudarome labai geromis sąlygomis paskolas iš bankų.

$3.000 įmokėti, Roncesvalles rajone, 8 kambarių mūrinis, geras vidus, 3 virtuvės, alyvos šildymas, garažas, geros išsimokėjimo sąlygos. Skambinti J. Tamulioniui.

$4.000 įmokėti, Bloor - St. Clarens, 9 kambarių atskiras, mūrinis, puikus vidus, 2 virtuvės, alyvos šildymas, garažas, namas pirmą kartą pardavimui. Skambinti J. Tamulioniui.

$7.900 pilna kaina, Bloor - Salem, 6 kambarių, pusiau atskiras namas, labai geras vidus, gražiai dekoruotas, moderni virtuvė, pigus išlaikymas. Skambinti J. Tamulioniui.

$12.500 pilna kaina, Bloor - Shaw, 6 kambarių, mūrinis pusiau atskiras, 2virtuvės, vandens alyvos šildymas, 2 garažai, įmokėti apie $3.500. Skambinti J. Tamulioniui.

$16.200 pilna kaina, 8 kambariai per 3 augštus, 3 virtuvės, alyva šildomas, gero mūro namas. Randasi prie Bloor ir Brock. Skambinti Ant. Mičiūnui.

$5.000 įmokėti, 8 kambarių, atskiras mūrinis namas, vandens alyvos šildymas, moderni virtuvė, Bloor - Indian Rd. rajone. Skambinti Ant. Mičiūnui.

$2.500 įmokėti, 8 kambarių, mūrinis namas, 3 virtuvės, garažas. Roncesvalles ir Galley rajone. Skambinti Ant. Mičiūnui.

$14.900 pilna kaina, 7 kambarių, per du augštus mūrinis atskiras namas. Sklypo dydis 50 pėdų iš 150 pėdų. Privatus įvažiavimas, yra vietos 8 mašinoms pastatyti. Tinka kontraktoriui. Skambinti Ant. Mičiūnui.

$2.900 įmokėti, Bloor - Indian Rd., 8 k. mūrinis, alyva šildomas, didelis kiemas, įvažiavimas. Skambinti S. Kuzmas.

$5.000 įmokėti, vakaruose prie Jane St., 5 metų senumo, rauplėtų plytų, 6 k. ir butas rūsyje, vandeniu šildomas, viskas moderniai įrengta, garažas. Skambinti S. Kuzmas.

$4.000 įmokėti, Parkdale rajone, 12 k. mūrinis, vand. ir alyva šildomas, arti susisiekimo ir apsipirkimo, geros pajamos. Skambinti S. Kuzmas.

DĖMESIO NAMŲ SAVININKAMS!
Skubiai reikalingi Roncesvalles - High Park ir Bloor rajonuose 6 - 8 kambarių namai. Dauguma mūsų pirkėjų sutinka duoti gerą kainą su augštu įmokėjimu. Prašome skambinti dar šiandien!

GERIAU PAS LIETUVĮ, NEGU SVETIMTAUTĮ!

Visais auto remonto reikalais mielai pasirengęs padėti

Imperial Auto Collision

Pilnas DUCO ir DELUX užbaigimas. PATARIMAI DUODAMI VELTUI

Mūsų specialybė — auto korpuso (body and fender) darbai
Pakraunamos gazo-alyvos baterijos Sureguliuojami ratai

561 - 567 KEELE ST. **TEL. JUnction 4773**
1½ Block South of St. Clair **Namų tel. CE. 1-3444**
TORONTO, ONT. **Sav. G. KERAITIS**

ŠVARA – GYVENIMO PAGRINDAS!!!

Valymas rūbų naujausiais metodais išsaugo jūsų rūbus.

City DYE WORKS Limited

Specialybė: Cheminis valymas įvairių rūšių užuolaidų.

Garantuotas saugojimas. Mokama atsiimant. Garantuojama.

Pasiimame ir pristatome.

Atsiminkite, kad vasariniai rūbai netinkamai laikomi sugenda. Mūsų sandėliuose jūsų vasariniai rūbai bus rūpestingai saugomi. Kai darysite rudeninį apsitvarkymą, valyti viską duokite žinomai firmai:

138-46 CLAREMONT STR. — TELEF. EM. 8-4557
30 metų valymo patyrimas

R. TESLIA

REAL ESTATE

Seniausia, didžiausia ir patikimiausia firma padedanti nusipirkti arba parduoti nejudomas nuosavybes; sudaranti paskolas; veltui suteikianti informacijas apie parduodamus namus, paskolas, biznius ir tt.

BIURAI:
2390 Bloor Street West, Toronto
863 Bloor Street West, Toronto
575 Queen Street West, Toronto
1294 King Street East, Hamilton

MIELI HAMILTONIEČIAI!

Perkat, parduodat namą? Turit problemų su apdraudimu?

Nepamirškit manęs!

B. KRONAS

R. TESLIA
REAL ESTATE AND INSURANCE
1294 KING ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO
Telefonas: 9-3558

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.
Teisininkas — Advokatas — Notaras
100 Adelaide St. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

DĖMESIO!
Lietuvis Elektros — Radio Technikas
ANTANAS ČEPONIS
Taisau, patikrinu, prijungiu ar perstatau:
europietiškus ir vietinius radijo aparatus, patefonus, visų paskirčių automatus. Kintamos ar tiesioginės srovės motorus.
Be to, apimu namus pilnam instaliavimui ar pakeitimui srovės, duodu techniškus patarimus.
Skambinti telef. KE. 1080
44 GWYNNE AVE., TORONTO

DĖMESIO!
Lietuvio IGNO ASTRAUSKO
batų krautuvė
Parduodu įvairios rūšies vaikų, moterų ir vyrų batus — normalaus ir platauss EE—EEE dydžio.
1414 Dundas St. West. Toronto
Tel. KE. 3881

DAŽAI IR SIENOMS POPIERIS!
Vaškas, šepečiai, terpentinas
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-2715

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KITOKIĄ NUOSAVYBĘ KREIPKITĖS Į LIETUVIŠKĄ BIURĄ

A. MINIOTA

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1333A Dundas St. W., Toronto OL. 8443 – OL. 8444
579 College St. (kampas Manning) OL. 2324, – OL. 2325

Mūsų šios savaitės pasiūlymai:

$3.000 įmokėti, 7 k. mūrinis, 2 virtuvės, alyva šildomas, 2 garažai, namas visai gerame stovyje. Prašoma kaina $15.500. Crawford - College.

$4.000 įmokėti, 6 k. mūrinis, atskiras, kvadratinio plano namas, 2 virtuvės, alyva šildomas, turi privažiavimą. Pilna kaina $15.500. St. Clair - Bathurst.

$4.000 įmokėti, 8 nepereinami k., gerų plytų name; 2 virtuvės, alyvos šildymas, privažiavimas. Prašoma kaina $15.500, Havelock - Bloor.

$5.000 įmokėti, 8 k. mūrinis, alyva šildomas, 3 virtuvės, 2 garažai. Prašoma kaina $16.000, Concord - Bloor.

$5.000 įmokėti, 8 k. mūrinis, pusiau atskiras, vandeniu - alyva apšildomas namas, dvi virtuvės. Prašoma kaina $16.500. Glenlake - Indian Rd.

$2.500 įmokėti, 8 k. / dviejuose augštuose, 2 virtuvės, vandeniu šildomas, garažas. Pilna kaina $12.500, Bathurst - College.

$6.000 įmokėti, 8 k. atskiras, mūrinis namas, alyva - oru apšildomas, pilnas, geras rūsys, privažiavimas Oakwood - St. Clair rajonas.

$2.000 įmokėti, 8 k. dviejuose augštuose, dvi virtuvės, labai erdvūs kambariai, naujai dekoruotas, balansas, vienai atvirai skolai, 10-čiai metų. Pilna kaina $11.700.

$8.000 įmokėti, 9 k. mūrinis, atskiras, kvadratinio plano namas, vandeniu - alyva apšildomas, didelis kiemas su privažiavimu, viena atvira skola balansui 8-iems metams. Prašoma kaina $20.9000. Rusholme Rd. - Bloor.

$5.500 įmokėti, 9 k. atskiras, aštrių plytų namas, alyva apšildomas, 2 virtuvės, garažas. Privažiavimas. Pilna kaina $18.000. Viena atvira skola balansui, 7-iems metams. Rusholme Rd. - Bloor.

$7.000 įmokėti, 9 k. mūrinis, atskiras, vandeniu - alyva šildomas, 3 virtuvės, privažiavimas. Prašoma kaina $19.500. Roncesvalles - High Prk.

$3.000 įmokėti, 6 kamb. mūrinis, kvadratinio plano namas, dvi modern. virtuvės, galimybė garažui. Parkdale rajonas. Prašoma kaina $13.500.

$4.000 įmokėti, 8 kamb. mūrinis, pusiau atskiras, alyva šildomas, mod. virtuvė, 4 dalių vonia, garažas. Bloor - Indian Rd. rajonas. Prašoma kaina $15.5000.

$4.000 įmokėti, 6 kamb. gerų plytų namas, vandeniu alyva šildomas, garažas. $15.300 pilna kaina. Oakwood - St. Clair.

$6.000 įmokėti, 10 kamb. mūrinis, atskiras, kvadratinio plano namas, vandeniu alyva apšildomas, 2 virtuvės, garažas, 10 metų atvira skola. Geoffrey - Roncesvalles. Prašoma kaina $20.900.

$3.000 įmokėti, 8 nepereinami kambariai, mūrinis, alyva šildomas, su garažu. $13.900 prąšoma kaina. Dovercourt Rd. - Queen.

$2.000 įmokėti. 10 nepereinamų kamb. mūrinis namas, 2 virtuvės, 2 vonios, alyvos šildymas, reikia vidaus remonto. Pilna kaina $14.000. Dundas - Dovercourt Rd.

$5-6.000 įmokėti. 7 k. puikus, mūrinis namas, apšildomas vandeniu - alyva, moderni virtuvė, garažas. Viena skola balansui. Rusholme Rd. - Dundas.

$10.000 įmokėti ir daugiau, nauji 14 kambarių tripleksai. Bloor ir St. Clair rajone. Moderniškai įrengti, geruosee išnuomavimui rajonuose, nesunkios išmokėjimo sąlygos. Tikrai verti dėmesio objektai.

$5.000 įmokėti, 6 nepereinamų kambarių, mūrinis, atskiras, vand. - alyva šildomas, moderni virtuvė, geros mokėjimo sąlygos. Rusholme Rd. - College. Pilna kaina $17.000.

$5.000 įmokėti, viena skola balansui, 9 erdvūs kambariai, 2 virtuvės, alyva šildymas, privažiavimas ir garažas. Namas tikrai gerame stovyje. Pilna kaina $18.-700. Beatrice - College.

DĖMESIO STATYBININKAI!

Turime gerą pasirinkimą įvairaus dydžio sklypų, miesto ir užmiesčio rajonuose. Skambinti VLADUI IVANAUSKUI, tel. OL. 8443.

Turime daugelį kitų labai gerų ir įvairiomis kainomis bei įmokėjimais namų, kurių dėl vietos stokos neįmanoma paskelbti.

V. JUČAS OL. 2324
V. PALIULIS OL. 2325
R. Kuprevičienė OL. 2325
Vl. Ivanauskas OL. 8443
D. KAROSAS OL. 8444
J. BUCANTAS OL. 8443

J. J. ELLIS

REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W. Tel. ME. 2471

Perkant ar parduodant betkokią nekilnojamą nuosavybę, paskambinkite į šią lietuviams gerai žinomą firmą. Sukeliami morgičiai bei sudaromos paskolos labai mažu procentu. Turime didelį pasirinkimą namų, biznių, farmų, sklypų ir tt. visuose Toronto rajonuose.

RUNNYMEDE - HIGH PARK,
$2.500 įmokėti, 7 kambarių per 2 augštus, mūrinis namas, alyva šildomas, kietmedžio grindys, dvi vonios, greitas užėmimas.

RUNNYMEDE - HIGH PARK,
$3.000 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, gražus viduje, kietmedžio grindys, garažas, pilna kaina $11.000, skubus pardavimas.

CONCORD - BLOOR,
$3.000 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, kietmedžio grindys, moderni virtuvė, garažas, gražus kiemas.

INDIAN GROVE - DUNDAS,
$3.500 įmokėti, 8 kambarių, mūrinis namas, kietmedžio grindys, dvi virtuves, garažas, pilna kaina $13.900.

EMMERSON - BLOOR,
$4.000 įmokėti, 8 kambarių per du augštus namas, kietmedžio grindys, dvi vonios, dvi virtuvės, garažas, pilna kaina $14.900, viena skola likučiui.

EDNA - INDIAN RD.,
$5.000 įmokėti, 7 kambarių per du augštus, atskiras mūrinis nanamas, dvi modernios virtuvės, alyviniais dažais dažytos, kvadratinis planas, garažas, geras pirkinys.

MARION - RONCESVALLES,
$3.500 įmokėti, 8 kambarių mūrinis namas, su atskirais įėjimais, alyva šildomas, dvi vonios, dvi virtuvės, kietmedžio grindys, gražus dideli kambariai, garažas.

WINDERMERE - BLOOR,
$5.000 įmokėti, 6 kambarių, atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, alyva šildomas, kietmedžio grindys, gražus kiemas, garažas.

COLBECK - BLOOR,
$4.900 įmokėti, 6 kambarių atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, naujas alyvos šildymas, moderni virtuvė, didelis gražūs kambariai, garažas.

ANNETTE - KEELE,
$5.000 įmokėti, 8 kambarių, atskiras, mūrinis namas, kvadratinis planas, alyva šildomas, moderni virtuvės, gražus kiemas, garažas.

WOODSIDE - RUNNMEDE,
$5.500 įmokėti, 10 kambarių, puikus atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vandeniu alyva šildomas, galima įrengti butą rūsyje. 2 modernios virtuvės, labai švarus, geros išsimokėjimo sąlygos, labai geras pirkinys.

YONGE ST. - NO. 7 PLENTO,
$2.000 vienas akras žemės, tinko statyti namams, labai gera vieta, aplinkui apstatyta.

KINPLING - RICHVIEW,
$9.000 keturi sklypai, labai geroje vietoje, aplinkui vyksta naujų namų statyba.

SPADINA - DUNDAS,
$8.000 įmokėti, dešrų ir delikatesų dirbtuvė ir krautuvė, savaitinė apyvarta $1.400, visos mašinos įeina į kainą, taip pat ir krautuvės įrengimai, prašoma kaina $18.000 — geras pirkinys.

P. KERBERIS

Bus.: ME. 2471 - - Res.: LL. 1584

SPORTAS

Pabaltiečių Sporto Federacija

Nuo neatmenamų laikų trys Pabaltijo tautos keliauja tais pačiais likimo keliais. Artima istorija, panaši lemtis praeity ir dabar riša glaudžiais bendradarbiavimo ryšiais estus, latvius ir lietuvius. Bendri išgyvenimai tuos ryšius padaro nenutraukiamais ir tas pasireiškia visose gyvenimo formose. Taip metai po metų trys Pabaltijo tautos susitikdavo sportinėse varžybose ir tai nebuvo vien tik mandagus kaimynų atsilankymas, bet nuoširdus bendradarbiavimo ieškojimas. Ir būdami tremtyje mes to neužmiršome — kad ir būdami tik maža dalis tautos išlaikome senąją tradiciją ir jau kelinti metai Toronte yra ruošiamos Pabaltiečių Olimpijados.

Šių metų Olimpijados svarbiausioji dalis įvyks gegužės 27 - 28 d. centrinės YMCA patalpose. Olimpijadoje bus pravestas vyrų, moterų ir jaunių krepšinis ir vyrų ir moterų tinklinis. Kadangi vienu tarpu yra neįmanoma pravesti įvairių sporto rūšių varžybas, jos yra pravedamos dalimis: stalo tenisas ir šachmatai — vasario - kovo, krepšinis ir tinklinis — gegužės, futbolas — birželio, lengv. atletika ir lauko tenisas — liepos mėn.

Šiems darbams vadovauja Pabaltiečių Sporto Federacija, kuri savo darbais yra tiek pat svarbi, kaip ir kitos kultūrinės ar politinės organizacijos — pabaltiečiai randa sau stiprybės bendravime ir parodo kitiems, kad Pabaltijo valstybės yra vertos laisvės ir nepriklausomybės.

PSF vadovybę sudaro 3 atstovai iš kiekvienos tautybės. Federacijos pirmininku yra R. Plume, nepriklausomybės laikais pasižymėjęs sporto darbuotojas, viso pasaulio studentų konfederacijos nuolatinis garbės pirmininkas. Lietuvius Federacijoj atstovauja A. Supronas, P. Gvildys ir I. Česnauskas.

Baigiant palinkėkime Federacijai geriausios sekmės vykdant savo uždavinius ir atsilankymu į ruošiamus kultūrinius bei sportinius parengimus prisidėkime prie jų veiklos. **A. S.**

Steigiamos pereinamosios dovanos. Per vienerių metų veiklą sporto apygarda stengėsi savo veikimą sukoncentruoti dviem kryptim. Ruošti sportines varžybas, kad suaktyvinti sporto klubų veikimą bei leisti sportininkams daugiau pabendrauti tarpusavy. Steigti įvairioms sporto šakoms pereinamąsias dovanas ir tuomi įgyvendinti lietuviškam sportui artimas tradicijas.

Buvo kreiptasi į visuomenę, organizacijas, bendroves, kad jos simboliškai paremtų sportininkus skirdamos dovanas. Šis kreipimasis nebuvo nustumtas į šalį ir tenka džiaugtis, kad visuomenė bei organizacijos pritaria lietuviškajam sportui Kanadoje.

Iki šiol jau yra įsteigtos šios pereinamosios dovanos: Nepriklausomos Lietuvos taurė, skirta jaunių krepšinio nugalėtojams, Kultūros Fondo dovana skirta vyrų krepšinio turnyro nugalėtojams, statybos b-vės Talka taurė, skirta vyrų stalo teniso komandiniam nugalėtojui, Toronto Lietuvių Namų skirta dovana lauko teniso turnyro nugalėtojams. Be čia suminėtų dovanų sporto apygarda kiekvienais metais skiria šias dovanas: geriausiam lietuvių sportininkui Kanadoje ir jauniui už geriausią tais metais pasiektą pasekmę.

Visiems čia suminėtiems pereinamų dovanų steigėjams, simboliškai parėmusiems lietuviško jo sporto judėjimą Kanadoje, tariamas visų sportininkų vardu sportiškas ačiū. **KSA**

Pabaltiečių sporto Olimpijados Toronte PROGRAMA

Penktadienis, gegužės 27 d.

Vyrų krepšinis — 7 val. latviai - estai, 8.30 val. lietuviai - latviai, 10 val. estai lietuviai.

Moterų tinklinis — 7 val. lietuvės - estės, 7.45 val. estės - latvės, 8.30 val. latvės - lietuvės.

Šeštadienis, gegužės 28 d.

1 val. jaunių krepšinis: latviai - lietuviai; 2.15 — Olimpijados atidarymas; 2.45 — moterų tinklinio finalas; 3.30 — vyrų tinklinio finalas; 4.30 — moterų krepšinio finalas; — Pertraukos metu: sunkumų kilnojimo demonstravimas; 5.15 val. — vyrų krepšinio finalas; 8 val. — Masaryk Hall, Cowan Ave., bendras visų trijų tautybių pasilinksminimas.

Vyties krepšininkai, atsilygindami už Kovo atsilankymą Toronte, praėjusį šeštadienį buvo išvykę į Detroitą ir būdami labai susilpnintos sudėties pralaimėjo kovie čiams 82:63.

Kovie čiai, būdami savo aikštėje, sužaidė savo įprastą Račkos vedamą krepšinį ir nesunkiai nugalėjo vytiečius. Vytis pačioj pradžioj ima iniciatyvą į savo rankas ir veda pirmąjį ketvirtį 19:11, tačiau Kovas išnaudojęs Vyties padarytas klaidas atsigriebia ir puslaikį užbaigia savo naudai. Antrame puslaiky Kovas pasiekia 13 taškų persvarą, bet po truputį toji persvara sumažėja iki 5 ir atrodė kad pergalė priklausys vytiečiams, Tačiau Preikšaičiui už baudas apleidus aikštę Vyties padėtis pasidaro beviltiška. Kasperavičiui negalint sulaikyti Baziliausko ir Vyties gynėjų perdažni perėjimai į puolimą užtikrino laimėjimą Kovui.

Žaidė: Kovas — Baziliauskas 18, Rugienius 6, Armalis, Gerulaitis 13, Mėmėnas, Vitkus 18, Račka 27; Vytis — Preikšaitis 23, Duliūnas 17, Žukas 6, Supronas 13, Gvildys 4, Budreckas, Kasperavičius. **A. S.**

LONDON, Ont.

Gegužės 21 d., šeštadienį Londono lietuvių skautai miesto bibliotekos auditorijoje, Queen's Ave. 305 nr. rengia lietuvių — Motinų pagerbimą ir didelį koncertą.

Dainuos šiemet Toronto karališkąją konservatoriją baigęs solistas Vaclovas Verikaitis, akomponuos p. Bernotienė. Pradžia 7.30 val. v.

Laukiame visų londoniškių ir artimesnių apylinkių tautiečių malonaus atsilankymo.

— Gegužės 7 d. Teismo Rūmuose tarp daugelio kitų, didokas būrys Londono lietuvių gavo Kanados pilietybės dokumentus. Pagal teismo nustatytą tvarką pilietybę jie turėjo gauti tik birželio mėn., bet artėją rinkimai į Ontario provincijos parlamentą reikalą paskubino.

— Londono pabaltiečiai atsidėję ruošiasi paminėti 1941 m. tragiškas birželio dienas. Be pabaltiečių pasitarimuose dalyvauja ukrainiečių, vengrų ir kt. atstovai. Minėjimas numatomas birželio 14 d. miesto bibliotekos auditorijoj, 305 Queen's Ave.

L. E-tas.

ĮSIGYKIME Steigiamojo Seimo prisiminimą

Gegužės 15 d. visi laisvojo pasaulio lietuviai minės Steigiamojo Seimo sukaktį. Tai svarbi sukaktis nes Steigiamasis Seimas padėjo Lietuvos valstybės pagrindus, ypač išleisdamas pirmąją konstituciją.

Ta proga Sp. B-vė "Žiburiai" platina STEIGIAMOJO SEIMO PRISIMINIMĄ — Steig. Seimo išleistosios ir kitų konstitucijų rinkinį.

Patogaus formato knygelė gaunama pas visus spaudos platintojus ir B-vės centre — 941 Dundas St. W. Toronto, Ontario Canada. Kaina $0.70.

GERB. PONIOS IR PANELĖS!

Betkurioje grožio šakoje esu pasiruošusi Jums patarnauti žemiausiomis kainomis;

pusmetiniai, trumpalaikiai sušukavimai ir kt.

IRENA NACEVIČIENĖ
17 Carling Ave., Toronto
Telefonas LO. 7155
(Bloor ir Ossington rajone).

A. MORKIS

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
1077 BLOOR ST. W. TEL. OL. 8450.

Pirmasis ir vieninėlis lietuvis Toronte REALTOR, priklausantis Toronto Real Estate Board & National Association of Real Estate Boards.

TODĖL:

1. Didžiausias pasirinkimas namų ir biznių, nes mes gauname iš Real Estate Board'o kooperatyviniai listinguotus viso Toronto namus, biznius, įvairiais įmokėjimais ir įvairiomis kainomis.
2. Geriausios sąlygos paskoloms gauti ir morgičiams užtraukti.
3. ĮSITIKINIMUI, — prieš perkant ar parduodant namą ar biznį, malonėkite paskambinti.

V. VASIS - Vasiliauskas

REAL ESTATE and BUSINESS BROKER

872 Bloor Street West (prie Ossington Ave.) Telef. ME. 4605 - 4606

PARDUODAMA:

1. Bloor - Crawford, $1.000 įmokėti, 6 gražių kambarių atskiras, didelis kiemas, garažui vieta.
2. Bloor - Dovercourt Rd., $2.500 įmokėti, 8 dideli kambariai, mūrinis, 3 virtuvės, geras pajamų namas.
3. Bloor - Ossington, $3.500 įmokėti, 7 didelių kambarių, atskiras, gero mūro, alyva šildomas, didelis kiemas ir garažas, labai geras pirkinys.
4. Rusholme Rd. - Bloor, $5.000 įmokėti, 9 kambarių, atskiras, gero mūro, kvadratinis planas, alyva šildomas, labai didelis ir gražus kiemas, gražioje vietoje, geras pirkinys.
5. Rusholme Rd. - Dewson, 15 didelių kambarių — 3 atskirų butų — 3 vonios, 3 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, atskiras, gero mūro, privatus įvažiavimas, didelis kiemas ir garažas.
6. Roncesvalles - Wright, $3.500 įmokėti, 6 didelis kambariai, moderni virtuvė, alyva šildomas, labai gero mūro, didelis kiemas.
7. High Park - Roncesvalles, $3.900 įmokėti, 6 dideli kambariai ir 2 apšildomas verandos, 2 augštų, atskiras, apynaujis namas, vandeniu alyva šildomas, 4 gabalų vonia, didelis kiemas ir 2 garažai.
8. Bloor - High Park Ave., $5.900 įmokėti, 10 didelių kambarių, gero mūro, 2-jų butų, 2 vonios, 2 virtuvės, vandeniu alyva šildomas, 2 garažai, prie pat Bloor, geras pirkinys.
9. Dundas - Dufferin, 2 apynauji atskiri namai. Vienas 2-jų atskirų būtų, antras 4-rių atskirų butų, po 4 gabalus modernios vonios, vandeniu apšildomas, geras pirkinys, parduodamas labai geromis sąlygomis.
10. High Park Blvd., 14 labai didelių kambarių, atskiras, labai gero mūro, centrinis planas, vandeniu alyva šildomas, 3 vonios, modernios virtuvės, didelis gražus kiemas ir 2 garažai, parduodamas su visais gerais baldais, mėnesinės pajamos $680, labai geras pirkinys geromis sąlygomis.
11. Indian Rd. - Geoffrey, 11 didelių kambarių, gero mūro, atskiras, 4 modernios virtuvės, 2 vonios po 4 gabalus, vandeniu alyva šildomas, gražus kiemas, šoninis įvažiavimas ir garažas, vertas dėmesio pirkinys.

Priklauso Toronto, Ontario, Canadian ir International Real Estate Board.

Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, biznių, žemės statyboms. Sudarome paskolas, įkainuojame parduodamas nuosavybes. Jūsų patarnavimui. Kreiptis telefonu: ME. 4605.

P. MALIŠAUSKAS V. BŪTRIMAS V. VASILIAUSKAS

AKIES NUOTRAUKOS ISPANIJOJE

(Atkelta iš 2 psl.)

vaisių, vaišingumo, tinginiavimo ir noro kalbėti ir diskutuoti. Kalbamasi apie politiką, karą, biznį, metafiziką ir meilę. Pavargus kalbėti, pasidedamas ant kelių šunelis ir erzinamas, arba žvairuojama į praeinančias lieknas ir grakščias senjoritas.

Kavinės ir tavernos, ypač po piet. prigrūstos žmonių, o sekmadienį greičiau slogą gausi, — nei kavinėje vietą.

Yra kavinių ir arabų stiliuje: pasigavę svetį, pasodina ant žemės, o jeigu jis nesipriešina, užvelka jam viršutinius arabiškus rūbus, ir čia pat nutraukia paveikslą; atvaizdą gali pasiųsti pažįstamiems, tie, nesupratę iš karto tavo sąmojaus, linguos galvomis...; nuo sėdėjimo sukryžiuotomis kojomis išmuš devyni prakaitai; klausysi kaip koks paša, orientališkos muzikos ir stenėsi; atneš puoduką juodos kavos; už pamėgdžiojimą svetimų papročių stambiai sumokėsi, o paskui tavo širdelė pradės, kaip avies uodegėlė drebėti, ir eisi, iš kur atėjai, raišuodamas.

Paprastai kavinėse nėra muzikos, nėra taipgi laikraščių ir žurnalų. Sveikas nusipirk — jeigu nori daugiau laikraštinio proto turėti. Nuobodžiauti — nenuobodžiausi ir į stalą pirštais nebarškinsi: batų valytojas pasiūlys savo patarnavimą, loterijos bilietų pardavėjas — bilietą, kitas pavogtą amžiną plunksną, kaklaraištį, benzino žibintukui, tualetinių reikmenų ir panašiai. Spėk tik kartoti: "Disculpe no!"

Bežiūrint į nuolatos žmonių pilnas kavines kyla klausimas, kada tie žmonės dirba, iš kur jie ima pinigus, ko jie ištisomis valandomis riogso? Ar nėra Ispanijoj valstybinės darbo prievolės? Gaila.

Tavernose galima "užkąsti" ir išgerti visokiausių rūšių vyno, likerių, konjakų. "Užkąsti" gausi jūros žuvies ir vandenyje išvirtų daržovių. Pažadinimui geresnio nori gerti pasiūlys "aceitunas" — alyvų slyvelių, mirkytų acte, arba visokių pikantiškų, karčiai sūrių su raudonais pipirais parengtų sunkelių. Jos savotiškai skanios. Nepratusiam pradžioj ašaros ima byrėti. paskui atsiranda toks troškulys, jog rodos visą statinę vyno išlaktum, pats į ją pavirstum, ir dar būtų maža.

Vynas geriamas iš tam tikrų su labai smailiais snapais molinių arba stiklinių puodukų. Išsižioji, puoduką pakeli virš nosies, akis įsmeigi į lubas, vynas čiurlena stačiai į burną — spėk ritmiškai gurkšnoti. O ritmiškai gurkšnoti reikia išmokti — kitaip tos Dievo dovanos bus visur: ant nosies, barzdos, švarko. Tavernos lankytojai pastebėję nusijuoks. Vienas pagėręs tuo būdu paduoda kitam. Ir taip puodukas eina iš rankų į rankas. Jeigu išgersi malagos ar maderos butelį, tai pasijusi Samsonu ir visą gyvenimą tavo gyslose (jeigu tik jos nesenos) saulė srovens...

Girtą ispaną vargiai sutiksi. Jis ir išgėręs palieka žmogumi: kitam į akis nešoka, neužkliudo, nesikeikia, nepamiršta būti mandagus ir savo draugus vadinti senor. Gyvas — tampa dar gyvesnis, kalbus — iškalbingesnis.

Kur tik žengsi, susidursi su įkyriais skurdžiais. Nuo jų negalima apsiginti. Sekdami iš paskos prašo pasigailėjimo — vienos pezetos. Centų jiems prašyti neapsimoka. Ir pesetą turėdamas nieko nepirksi ir nieko nenustelbsi.

Šaligatvių ūksnyje guli išblyškę ir apdriskę vaikai ir vyrai. Jie praeivių nemaldauja. Iš jų abejingų veidų ir akių be išraiškos, galima suprasti jų panieką gyvenimui ir aplinkai. Spėk, žmogau, ar tai skurdžiai, ar tinginiai, gal savo rūšies profesionalai, o gal per daug vyno paragavo? Auxilio Social — Socialinė Globa — dirba labai daug, kreipdama ypač dėmesį į vaikus, bet neproporcingą skurdą trumpu laiku sunku nugalėti. Skurdas ir badas — opiausi šių dienų Ispanijos vyriausybės klausimai.

(Bus daugiau)

LAIVŲ KAPINĖS

(CSc.) Šimtas mylių į rytus nuo Nova Scotia, toj pačioj geografinėj platumoj kaip didysis Halifax'o uostas, yra vienos iš baisiausių jūros klastų — sala Sable, apie 20 mylių ilgio ir niekur neplatesnė kaip viena mylia. Čia yra kapinynas, kur guli mažiausiai 200 laivų.

Kai audros siaučia apie salą, bangos plauna krantų smėlį nuo laivo likučių, kurie kada tai čia sudužo. Ramumui sugrįžus laivų griaučiai vėl uždengiami. Daugis nelaimingų įgulų, pamatę savo laivą ant salos smėlio, manė esą išgelbėti. Bet klastingas smėlis yra nepastovus, ir vidury audros bejėgis laivas skęsta jame.

18 šimtmety salą net penkiems metams buvo užvaldę jūros plėšikų štabas. Šitie velniai žmogaus pavydale sugalvodavo uždegti švyturius privilioti laivus į klastingą smėlį. Kada laivai būdavo prie kranto, plėšikai juos užpuldavo, vyrus iššudydavo, o moteris pasiimdavo su savimi. Bet Britų laivynas užbaigė tą viską, šią salą užvaldydamas. Rūsčios jūreivių gretos išsikėlė į salą. Juos pasekė ir staliai. Kol jūreiviai medžiojo po salą plėšikus, staliai rengė kartuves. Kai karo laivynas pasijudino nuo salos, sala jau buvo likus be žmonių saugi baisiomis liekanomis, kurios kabojo ir lėtai suposi kartuvėse.

Dabar Kanados vyriausybė ten laiko apie porą dešimčių darbininkų. Jie prižiūri švyturį ir radijo stotį. Užklydusiam laivui pakliuvus į salos smėlį, jie su gelbėjimosi valtimis gelbsti žmones.

Gyvenimas ten nuobodus. Viena iš pramogų yra keista: pasikinkyti arklius į seną pašto karietą ir pasivažinėti po salą. Arkliai čia yra palikuonys prancūzų kavalerijos. 18-tam šimtmety laivas su prancūzų kavalerijos transportu sudužo prie salos krantų ir daugelis arklių buvo išgelbėta. Nuo to laiko jie ten ir veisėsi, tik laiks nuo laiko reikalinga jų dalį iš ten paimti į žemyną, kad likusiems nedidelėj saloj užtektų pašaro.

Pirmoji gelbėjimo stotis Sable saloj buvo suorganizuota vienos bostonietės. Tie žmonės, kurie ir išsigelbėdavo iš sudužusio laivo, mirdavo badu ant nederlingo smėlio. Kitas bostonietis užveisė salą vištomis ir ožkomis — maistui parūpinti. Galutinai Kanados vyriausybė 1873 m. paėmė savo žinion ir švyturį ir gelbėjimo stotį. Ir vistik sala Sable ir toliau didina savo aukų skaičių.

..ŠYPSENOS..

Mainų politika

Sovietų Sąjunga sudarė prekybos sutartį su Rumunija. Rumunai ją šitaip interpretuoja: "Mes jiems duodame savo kviečius, o jie, atsilygindami, paima mūsų naftą"...

Vertėjas

Vilniuje susitinka du seniai nesimatę draugai.

— O! Sveikas Jonai! Ką tu dabar veiki?

— Aš dirbu prekyboje. O tu ką veiki?

— Aš vertėjas.

— O ką verti?

— Visokius valdžios potvarkius.

— Į kokią kalbą?

— Iš lietuvių į rusų.

— Ar tu kvailas? Atgal į rusų?

Mokykloje

Per tikybos pamoką mokytojas klausia vaikų, su kokiuo ginklu Samsonas išmušė filistinus. Vaikai nei vienas nežino. Norėdamas pagelbėti prisiminti, mokytojas pirštu parodo į savo žiauną ir sako:

— Kas čia?

— Žinau! — staiga šūkteli mažasis Petriukas — Asilo žiauna...

Ten nepavyks...

Pagarsėjęs vagis, kuriam nebūdavo tokių durų, kurių jis nemokėtų atrakinti, gulėjo mirties patale. Jo draugas vis dėlto jam patarė pasišaukti kunigą ir susitaikinti su Dievu. Ramindamas jį kunigas kalbėjo:

— Nuoširdžiai gailėkis, kad nerastum dangaus vartų uždarytų.

— Tėve, mane trauki per dantį, — atsakė ligonis. — Nejaugi aš nemokėčiau tų vartų atidaryti? Tai būtų mano didžiausia gėda!

Gaila vaiko

Jauna porelė savo pirmąjį sūnelį stačia dievina. Viskas daroma tik jo malonumui.

— Jūsų vyras yra labai nusišaldęs — kartą sako kaimynė. — Kodėl nepakviečiat gydytojo?

— Mes jau norėjom kviesti, bet mažytis taip džiaugiasi kai tik tėvelis kosti...

Konkurento kerštas

Vienos operos buvo angažuoti du dainininkai — Leo Slezak ir danas Schmedes. Nepakęsdamas dano, Slezak kartą jam šitaip atkeršijo.

Schmedes bute vėlai po pusiaunakčio pasigirdo telefono skambutis. Skambino, žinoma, Slezak. Kai Schmedes atsiliepė, Slezak pakeistu balsu tarė:

— Ar tai ponas Schmedes?

— Taip — atsakė tas.

— Čia kalba Deani Morgan iš Čikagos atvykęs aplankyt Vieną.

— Labai malonu. Kuo galėčiau Tamstai patarnauti?

— Sakykit, ar Tamsta rytoj dainuosit Tristaną?

— O, taip! — maloniai patvirtino Sshmedes.

— Ach šitaip! Tai aš savo bilietą grąžinsiu. Aš norėjau išgirsti Slezaką...

Scyla ir Charybdis

Vilniuje buvo statomas namas. Statybos prižiūrėtojas priešingai partijos įsakymui atsisakė mūryti skliautus, kol betonas nesukietėjęs tinkamai. Jį suėmė ir išsiuntė į darbo stovyklą už įsakymo nevykdymą. Jo įpėdinis dirbo kaip įsakyta, bet po dviejų dienų skliautai įgriuvo. Jį suėmė ir išsiuntė į darbo stovyklą už sabotažą. Abu ten susitikę ėmė svarstyti sunkią problemą — ar geriau yra dirbti pagal sąžinę nebojant instrukcijų ar neboti sąžinės ir dirbti pagal partijos įsakymą. Išvados jie nesurado...

DR. W. K. WLODKOWSKI
buvęs Varšuvos ir Gdynės ligoninių ordinatorium ir Vienos bei Paryžiaus universitetų klinikų asistentu.
DARBO VALANDOS:
10-12 val. ryto ir 3-8 val. vak.
223 SHAW ST., TORONTO
(tarp Queen ir Dundas)
Telefonas KE. 5885.
Bendra praktika, genekologija ir gimdymo pagalba.

Dr. M. Arštikaitytė
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
Pritaiko akinius
167 College (kampas McCaul)
Kabineto Nr. 9
Toronto
Priima iš anksto susitarus
Telef.: offiso WA. 1-3584
namų WA. 3-5555

Dr. Aleksas Valadka
1081 BLOOR ST. W.
(prie Dufferin)
priima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir nuo 6.30-8 val. vak. Ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 2-4 val.
Rentgenas pagal susitarimą.
Telefonas ME. 2933.

Dr. A. Pacevičius
Gydytojas ir Chirurgas
NAUJAS KABINETAS
280 Roncesvalles Ave.
Telefonas OL. 4778.
Priėmimo valandos: 11-1 val. p.p.; vakarais nuo 6-8 val. vak.; trečiadieniais ir šeštadieniais 11-3 val. p.p. Kitu laiku pagal susitarimą.

Dr. Jonas Yčas
Gydytojas ir chirurgas
1390 DUNDAS ST. W.
(tarp Gladstone ir Rusholme Rd.)
Priima ligonius ir gimdyves nuo 2-4 ir 6.30-8, šeštadieniais 2-4. Kabinetas uždarytas trečiadeniais. Kitu laiku pagal susitarimą.
Telefonas LO. 1794
Toronto

Dr. V.P. Baltrušaitis
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
1554A BLOOR ST. W., TORONTO
(kampas Dundas - Bloor)
Bendroji praktika, moterų ligos su gimdymo pagalba specialiai.
Kabineto tel. LL. 9184
Namų WA. 1-0537
Priėmimo val.: 1.30 - 3.30 po pietų, 5.30 - 8 val. vak. Kitu laiku pagal susitarimą.

Dr. J. J. VINGILIS
VIDAUS LIGOS
PERSIKĖLĖ Į
1 BEAVERBROOK - KIPLING AVE.
KAMPAS.
ISLINGTON, TORONTO, ONT.
Telefonas BE. 1-1310.

Dr. N. Novošickis
DANTŲ GYDYTOJAS
Baigęs universitetą Vokietijoje ir Kanadoje
345 BLOOR ST. WEST
(kampas Bloor ir Huron gatvių)
TORONTO
WA. 3-2003
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir nuo 2-9 val. vak. (pagal susitarimą).

Raštinė: OLiver 4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą
1082 BLOOR W., TORONTO 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

Dr. Alexander SZATMARI
NERVŲ LIGŲ GYDYTOJAS
260 St. Clair Ave. W.
Darbo val. 2-7 val. pp. ir pagal susitarimą.
Telef. įstaigos WA. 1-0556
namų LL. 5228.

Bernhard & Scott
Advokatai, Notarai
Bendroje įstaigoje dirba
Ant. Liudžius
buv. advokatas Vilniuje, Tremtinių Reikalams Teisių patarėjas.
73 Adelaide St. W., Toronto
Suite 436
Lietuviškai kalbančius prašoma kreiptis: pirm. ir treč. 6-8 v.v.; antr., ketv. ir šeštad. 10-1 va. p.p.
Office EM. 6-5679. Res. ME. 0636.

STANLEY SHOE STORE
Augščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platūs EE—EEE
1438 Dundas St. W. Toronto
prie Gladstone

Dr. WILLIAM J. ZINCHESIN
B.A., M.D., L.M.C.C.
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Priėmimo val.: 2-4.30 ir 7-9 val. pp.
386 Bathurst St. Toronto
Telef. EM. 8-1344

Dr. L. SIMON
Odos ir veneros ligų specialistas.
3 Spadina Rd., Toronto
(Bloor - Spadina kampas)
Darbo valandos: 10-12 ir 3-7 pp. arba pagal susitarimą.
Tel. WA. 1-6614 arba WA. 2-8015

Dr. A. Ratinow
L.M.C.C.
Dirbęs Europos ir Kanados ligoninėse.
Vidaus ligų specialistas: širdies astmos, reumatizmo, skilvio ir kt.
479½ Euclid Ave., Toronto
Tel. WA. 1-6708

Dr. K. Žymantienė
GYDYTOJA ir CHIRURGĖ
KAMPAS BLOOR IR BROCK AVE., TORONTO
(Įėjimas iš 613 Brock Ave.)
Priima ligonius, gimdyves ir moterų ligomis sergančias kasdien nuo 1-4 ir nuo 5-8 val. p.p., šeštadieniais nuo 11-3 val. p.p., kitulaiku pagal susitarimą.
Telefonas OL. 6851

Dr. John REKAI
Chirurgas ir akušeris
Dr. Paul REKAI
Vidaus ligų specialistas, X RAY (Rentgenas)
219 St. Clair Ave. W., Toronto
Susitarti telefonu WA. 3-2395

Dr. MICHAEL BALKANY
MOTERŲ LIGŲ SPECIALISTAS
Gimdymo pagalba
202 St. Clair Ave. W., Toronto
(prie Avenue Rd.)
Priėmimai pagal telefoninį susitarimą
WA. 1-9632 ir HU. 8-7841

Dr. F. Tickett
Gydytojas ir chirurgas
Priėmimo valandos 2-3 ir 7-9 po pietų
11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef. EM. 8-3754

Dr. Chas. OKUN
DANTISTAS - CHIRURGAS
838 Dundas St. W. Toronto
kampas Euclid Ave.
Priima vakarais pagal susitarimą.
Telef. EM. 8-9822

Akių specialistas
M. STEFANUK
(optometrist)

Patikrina akis ir pritaiko akinius, jei reikalinga
BATHURST MEDICAL BUILDING
312 Bathurst St. Telef. EM. 3-6373
(at Dundas)

DANTISTAS
Dr. ELIAS WACHNA
Priėmimo val. 10-12, 2-6. Pirmadieniais, ketvirtadieniais priima tarp 7-9.
386 Bathurst St. Toronto
Tel. EM. 4-6515

AKIŲ SPECIALISTAS
L. LUNSKY. R.O.
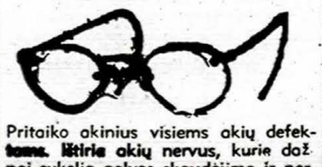
Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištrie akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 College St. W. Toronto
Telef. WA. 1-3924

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto, (arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: EM. 3-7461 Telef. namų: BE. 3-0978

DANIEL D. STOKAL, B.A.
advokatas, notaras ir tt.
PERKĖLĖ
savo biurą į
21 DUNDAS SQUARE
Suite 501 — Herman Building
Toronto
Telefonas EM. 6-1681-2
Ketvirtadienio vakarais:
575 Queen St. W. - 6-8 val. v.
Telef. EM. 8-2646

James B. Trotter,
B.A.
Teisininkas, advokatas, notaras.
Įstaiga: 220 Roncesvalles Ave.
Tel. LA. 0846.
Buto tel. RO. 6-2944
Toronto.
Priimama susitarus iš anksto.

A. STANČIKAS
Baigęs National Radio Institute Radio ir televizijos skyrių.
TAISAU
RADIO APARATUS
Aparatai paimami ir grąžinami į namus veltui.
Darbas garantuotas.
Prašau skambinti ME. 1602, kasdien nuo 6 val. iki 9 val. vakaro ir šeštadieniais nuo 9 val. iki 12 val. ryto.

INTER - CITY Heating Installation
Atlieka namų apšildymo, gazo, vandentiekių, drenažo įrengimus bei pataisymus, pavasario sezonui išvalo krosnis su vacuum cleaner.
JONAS PUTERIS
67 ESSEX ST. Tel. OL. 8010.

VICTOR ELECTRIC CO.
LIETUVIŠKA ELEKTROS CO.
Visi elektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.
SKAMBINTI
telefonu LL. 7714
V. JUŠKEVIČIUS.
251 LAUDER AVE., TORONTO.

OKULISTĖ
B. BEJNAR - BUKOWSKA
dirba nuo 1944 metų.
94 LAWS ST., TORONTO
(prieš 3146 Dundas St. W.)
Telefonas RO. 7-0052
Priėmimo val.: 10 ryto iki 9 vak., sekmad. ir šventad. nuo 2-4 val. popiet.

Seymour Hermant
ADVOKATAS, NOTARAS ir tt.
Suite 410
394 Bay St., Toronto, Ont.
Telef.: EM.4-9912
arba EM. 4-8532.

GEORGE BEN, B.A.
teisininkas — advokatas ir notaras.
Kalba slavų kalbomis.
1147 Dundas St. W., Toronto
Telef.: OL. 8431 ir OL. 8432.

"VIENYBĖJE — GALYBĖ"!
TAUPYK
savo kredito kooperatyve "PARAMA". Indėliai apdrausti. Augštos palūkanos.
Darbo valandos: antradieniais ir penktadieniais nuo 7 val. vak. iki 9 val. v.
Būstinė: Lietuvių Namai, 235 Ossington Ave., Toronto, Ont. Telefonas KE. 3027.

VASARVIETĖ
MERCURY LODGE
Laiveliai, kabinos, kambariai. Autobusai privažiuoja prie vietos. Randasi rytinėje Lake Simco pusėje, 1 mylia į šiaurę nuo Keswick, Ont. 109 Orchard Beach.
Sav. L. P. Krilavičiai
Rochers Point 184-M.

Dėmesio Pohioms ir Panelėms!
Vandos Žukauskienės
MOTERŲ KIRPYKLOJE
Pusmetiniai garantuojami
Šukuosenos pritaikomos kiekvienai individualiai.
ARTISTIC BEAUTY SHOP
Tel. KE. 4731.
219 Roncesvalles Ave,. Toronto

LIETUVIŠKA
moterų kirpykla
JANETS BEAUTY SALON
407 Roncesvalles Ave.
prie Howard Park Ave.
Toronto.
Tel. OL. 6415.
Sav. I. VILIŪNIENĖ

VYRŲ IR MOTERŲ RŪBŲ
Siuvėjas
A. BERESNEVIČIUS
Didelis pasirinkimas importuotų medžiagų moterų ir vyrų kostiumams ir paltams. Užsakymus atlieku žemiausiomis kainomis.
1299 DUNDAS ST. W. TORONTO.
Tel. LL. 3222.

JEFFERY, JEFFERY & FROST
Advokatai, Notarai
91 Yonge St., Toronto
Telef. EM.6-5255
Prašoma kreiptis į
N. ČEPULKAUSKIENĘ

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
Parduodu ir įstatau naujas krosnis ir oilburnerius.
Duodu išsimokėjimui iki dviejų metų.
Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus.
Pranešu savo naująjį adresą:
999 College St., Toronto. Tel. OL. 6123
ANT. JUOZAPAITIS.

TORONTUI, HAMILTONUI IR APYLINKĖMS.
Kontraktorius K. TRUMPICKAS
Įrengiami nauji visų rūšių namų apšildymai anglimis arba alyva. Keičiamos senos krosnys į naujas, moderniškas alyva apšildomas ir pilnai automatiškas. Įrengiami alyvos apšildymai (Oil Burneriai) į senas krosnis ir talšomi seni apšildymai.
Didelis pasirinkimas įvairių firmų krosnių ir Oil Burnerių. Kadangi prekės gaunamos tiesiog iš urmo sandėlių, be jokių tarpininkų, todėl įrengimai duromi žymiai papigintomis kainomis ir išsimokėjimui dviems metams.
Visi patarimai veltui.
Užsakymai priimami:
TORONTE: 693 DOVERCOURT RD. Telef. LO. 8951
HAMILTONE: 18 SPADINA AVE. Telef. LI. 92035.

Kanadoje JŪS galite pritaikyti savo amatą

Kanadai reikia visokių užsiėmimų žmonių — ūkininkų, kasyklų darbininkų, žvejų, amatininkų, menininkų ir prekybininkų — žmonių, kurie turi noro sukurti ateitį savo šeimai. Čia visuomet yra vietos darbštiems žmonėms, ypatingai su geromis rankomis ir gera galva. Kanada žino, kad darbštūs žmonės yra naudingi gyventojai . . . tai žmonės, kurie pakelia Kanados gyvenimo lygį. Štai kodel JUMS yra vietos Kanadoje

MELCHERS SPIRITO VARYKLOS

MELCHERS DISTILLERIES LIMITED

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parap. žinios

Viešpaties dangun žengimo šventėje, kuri yra privaloma šventė, šį ketvirtadienį šv. mišios 8 ir 9 val. rytą; vakarinės mišios 7.30 val. Pamaldų metu dalioma komunija ir klausoma išpažinčių. Nuo penktadienio vakaro gegužinių pamaldų metu novena į šv. Dvasią.

— Šį sekmadienį iškilmingos pamaldos Jo Em. Toornto kardinolo intencija, kuris švenčia vyskupavimo sidabrinį jubiliejų.

— Parapijos vaikų parengimas pirmajai išpažinčiai ir komunijai pradedamas šią savaitę. Pamokos vyks antradieniais ir penktadieniais prieš pat gegužines pamaldas 6.30 val. Parengimą praveda kun. dr. J. Gutauskas.

— Ilgajam savaitgaliui Wasagoj organizuojama talka medelių išretinimui ir pastatams pamatų parengimui. Iš darbo įrankių reikalingi: piūklai, kirviai ir kastuvai. Jei įmanoma, pageidautina pora elektrinių piūklų. Iš Toronto į Wasagą šeštadienį vykstantiems talkininkams yra numatyta susisiekimo priemonės, maistas ir, reikalui esant, nakvynė vasarnamiuose. Graži proga patalkininkauti ir kartu pasidžiaugti smėlėtais George Bay krantais. Talkai registruojamasi Šv. Jono Kr. klebonijoje asmeniškai ar telef. EM. 4-7646. Darbams vadovauja jaunosios kartos kontraktorius Algis Ropė, kuris pirmojo pastato statybai vadovauti sutiko veltui.

— Penktadienį vakare tuojaus po gegužinių pamaldų, klebonijos patalpose įvyksta parapijos komiteto posėdis.

— Sutuokta: Alfredas Kulys ir Regina Mickevičiūtė. Jaunoji šį pavasarį baigė studijas Toronto universitete.

— Pakrikštyta: Rasa Liucija Dilkutė ir Charles Edward Lubraico.

— A.a. muz. Antano Dvariono penkerių metų mirties sukaktuvių proga šį šeštadienį 10 val. ryto už velionio vėlę laikomos gedulingos pamaldos; o 9.30 val. — už a.a. smuik. Stasį Rimšą, mirusį taip pat prieš 5 metus.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Parapijos statyba pagyvėjo. Mūro ir akmens darbai netrukus bus baigti. Pradedami ir vidaus įrengimo darbai. Yra vilčių vasarai turėti įrengtas laikinosios bažnyčios patalpas.

— Dail. V. Kašuba iš medžio drožia tris stovylas naujai bažnyčiai, kurias užsakė T. Provinciolas. Waterburio tretininkų kongregacija tėvams pranciškonams padovanojo iš aukso lietą lituviško stiliaus monstranciją, kurią pervedė Prisikėlimo bažnyčiai.

— Parapijos parengimas praėjo su dideliu pasisekimu. Padėką reiškiame jo rengėjams: parapijos komitetui, PBRM Būreliui ir LASui, parūpinusiam salę. BS Fondui nuo balandžio 1 d. suaukota $10.228,36.

— Moterystės sakramentą priėmė Kojelaitis - Kujalavičius Aleksandras ir Teodora Bagdonavičiūtė.

— Pakrikštytas Juozas Adomas Grigonis.

Pilietybės dienos iškilmės

Pilietybės dienos proga specialus komitetas gegužės 18 d., trečiadienį, 8.30 val. vak. Hart House patalpose (universiteto rajone) rengia naujųjų ateivių priėmimą.

Victoria Day šventė, išpuolanti gegužės 24 d., antradienį, perkeliama į gegužės 23 d., pirmadienį. Tuo būdu kanadiečiai turės tris nedarbo dienas.

"Draugo" romano premijos jury komisijon sutiko įeiti penktas torontietis A. Gurevičius. Tuo būdu ją sudaro: kun. dr. J. Gutauskas, A. Gurevičius, Pr. Kozulis, Iz. Matusevičiūtė ir V. Tamulaitis.

"Dainos" tradicinis balius nukeliamas į gegužės 28 d., šeštadienį 8 val. Top Hat salėje.

Dainietės tikisi, kad gerb. visuomenė ras gerų norų ir malonumo šiame neeiliniame parengime dalyvauti, o rengėjos iš gautojo pelno sušelps nevieną į vargą patekusį.

Dailės paroda

Pereitą sekmadienį atidaryta "Color and Form" dailininkų d-jos paroda Hart House patalpose. Joje dalyvauja 14 dailininkų—kanadiečių ir naujųjų ateivių. Savo darbus yra išstatę skulptoriai: E. Šidlauskaitė - Docienė ir J. Dagys.

T. Liet. Namų bibliotekos vedėjas praneša,

kad nuo gegužės 22 d. sekmadieniais knygos nebus keičiamos. Vasaros metu knygos bus keičiamos tik antradieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. vak.

Atvyksta Čikagos vyrų choras

Birželio 4 d., šeštadienį, į Torontą atvyksta Čikagos vyrų choras diriguojamas sol. Vlado Baltrušaičio. Su choru atvyksta ir solistė Prudencija Biškienė.

Koncertas įvyks Memorial Masaryk salėje 212 Cowan Ave., (Queen ir Lansdowne), 7.30 val. vak. Solistei ir chorui akompanuos muz. St. Gailevičius.

Po koncerto šokiai su bufetu grojant Toronto liet. orkestrui "Trimitas". Koncertą ruošia Radio programa "Tėvynės Prisiminimai".

Laimėjo lietuvaitė

Toronto arcidiecezijos katalikų mokyklos Jo Em. kardinolo McGuigan 25 metų vyskupavimo proga vykdomam vajui populiarinti buvo paskelbusios konkursą tema "Ką Toronto archidiecezijai atneš kardinolo jubiliejaus vajus?" Rašė visi moksleiviai pradedant pradžios mokyklos 5 skyriu. Iš kiekvienos klasės (nuo 5 iki 13) išrenkamas vienas rašinys, kuriam pripažįstama premija $20. Iš 9-jų klasių (augštesniosios mokyklos 1-ųjų klasių) moksleivių premija pripažinta Daliai Kviecinskaitei Loretto Collge mokyklos mokinei.

Baigė architektūros studijas

Toronto universitete architektūrą baigė V. Kvedaras. Ketvirtuosius metus iš eilės su pagyrimu baigė Vacys Liačas — savo kurse šiuos metus jis baigės pirmuoju ir gavo 2 stipendijas. Toje pačioje mokykloje ketvirtus metus baigė A. Banelis ir antrus — V. Petrulis.

Lietuvių Namai parduoda senas vartotas, bet tvirtas ir visai tinkamas kėdes. Jos ypač tinka vasaros metu lauke pastatyti.

Turintiems vasarnamius, o taip pat ir namų savininkams gera proga jas įsigyti. Kreiptis į Liet. Namų administratorių p. Petraitį.

T. Liet. Namų v-bos pirm-kas J. Strazdas dovanojo Liet. Namams puikų pianiną. Dabar yra visose patalpose po pianiną ir chorui "Varpas", o taip pat ir kitoms kultūrinėms organizacijoms sudarys geresnes sąlygas jų darbui.

Reikia pažymėti, kad J. Strazdas, be savo darbo, daug yra parėmęs Liet. Namus ir medžiaginiai, ypač kada jie buvo remontuojami. Jis pirmas ir vienintelis ne tik gerą pundą vertingų knygų padovanojo prie Liet. Namų įsteigtai bibliotekai, bet paaukojo ir $200 grynais. **S. B.**

Gautas laiškas

Ged. Daugėlai iš Kybartų. Laiškas randasi pas J. Grabošienę, Box 543, Malartic, Que.

Radio-Televizijos Technikas
J. STANIONIS
Taisau radijo, televizijos aparatus, patefonus. Darbas garantuotas. Skambinti vakarais po 6 val.
ME. 5142.
115 Montrose Ave., Toronto.

PARKDALE VAIRAVIMO MOKYKLA
419 RONCESVALLES AVE.
Ekspertai teikia instrukcijas įvairiomis kalbomis. Dviguba kontrolė. Daug lietuvių per mus įsigijo šoferio leidimą. Tel. įstaigos KE. 8573, namų RO.
Telefonas įstaigos KE. 8573, namų RO. 7-5663.
HENRY URBANSKI.

KELETAS GERŲ PASIŪLYMŲ:

$3.500 įmokėti, 8 kamb., mūrinis namas, vieta įvažiavimui, 2 virtuves, nepereinami kambariai, Ossington - Davenport.

$2.500 įmokėti, 6 kamb. mūrinis namas su vieta garažui, Bloor - Dufferin.

$1.700 įmokėti, 6 kamb. namas, 2 virtuvės, arti susisiekimo, lengvas išsimokėjimas.

B. Sakalauskas
Telefonai: KE. 3216, namų LO. 1410
Čia Jūs rasite daugybę visame Toronto mieste parduodamų nekilnojamo turto nuosavybių didžiausį pasirinkimą. Nuo mažiausio iki didžiausio.
856 COLLEGE ST. (netoli Ossington)
I. BRKOVICH REALTOR

Pirmadieni
Gegužės 23 d. (Victoria Day), Toronto, Hamiltono, Oakvilles ir kitų apylinkių lietuviai važiuojame į

Pirmąją Gegužinę,
kuri įvyks BRANT INN, Burlington, gražiausioje salėje.
Gegužinės vieta yra prie Lakeshore kelio, ant Ontario ežero kranto, apie 10 mylių nuo Hamiltono ir apie 40 mylių nuo Toronto.
GROS 10 ASMENŲ BENI FERI ORKESTRAS. VEIKS ĮVAIRUS BUFETAS.
Mašinų pastatymas veltui. Pradžia 7 v. v. Įėjimas $1.25.
TFA Kanadoje Hamiltono sk.

GEGUŽINIŲ SEZONO ATIDARYMAS!
Pirmoji gegužinė
ĮVYKS Š. M. GEGUŽĖS MĖN. 22 D. VYT. NARUŠIO ŪKYJE PRIE EŽERO MEDAD, JAU GERAI PAŽĮSTAMOJE VIETOJE. GROS PUIKUS ORKESTRAS. PUIKI ŠOKIŲ PLATFORMA, VISKAS ATNAUJINTA.
Blogam orui esant gegužinė nukeliama į sekantį sekmadienį — gegužės 29 d.
PRADŽIA 2 VAL. POPIET. **Rengėjai.**

PIRMADIENĮ,
GEGUŽĖS 23 D., 2 VAL. P.P., TOJE PAČIOJE VIETOJE ĮVYKSTA GEGUŽINĖ VISOMS TAUTOMS. GROS PUIKUS ORKESTRAS.

SEKMINIŲ gegužinė
įvyks š.m. gegužės mėn. 29 d. 2 val. pp. Ivanauskų ūkyje, 5 mylios nuo Toronto — Queen Elizabeth plentu. Puikus, didžiulis sodas, prie upelio, nauja platforma.
KVIEČIAMI VISI iš arti ir toli jaukiai praleisti Sekminių popietę.
Važiuoti Queen Elizabeth Hamiltono kryptimi ir po pirmo "Supertest" garažo, pervažiavus upelio tiltą, sukti Dixie Rd. į dešinę ir sekti gegužinės rodykles.
Blogam orui esant gegužinė nukeliama į sekantį sekmadienį — birželio 5 d.
Pelnas skiriamas "Vilnius Lietuvos Gyvenime" anglų kalboje išleidimui.
Rengia VKLS Toronto skyrius.

Š. M. GEGUŽĖS MĖN. 21 D., SĮ ŠEŠTADIENĮ, 8 VAL. VAK.
UNF auditorijoje įvyks
PASKUTINIS ŠIAME SEZONE
šokių vakaras
Gros didelio sąstato orkestras.
Veiks bufetas su visų rūšių gėrimais ir kitos staigmenos
Klubas kviečia atsilankyti ir triukšmingai prieš prasidedant piknikams praleisti šį šeštadienio vakarą
Vyties klubo v-ba.

Puiki proga linksmai užbaigti 3 dienų savaitgalį!
PIRMADIENIO VAKARE, GEGUŽĖS 23 D. — Viktorijos dieną
šv. Jono Kr. lietuvių salėje
rengiamas kultūringas
Tulpių vakaras
Malonus gaivinantis bufetas.
Stalai papuošti tulpių ir alyvų žiedais.
Pajamos — lietuvių šalpai.
Įėjimas 50c. **Toronto lietuvių "Caritas".**

VKLS Toronto skyr. vajus

VKLS Toronto skyrius "Vilnius Lietuvos Gyvenime" angliškajai laidai vajaus komitetas skelbia aukotojų ir prenumeratorių sąrašą Nr. 2:

$10 — B. M., JAV; **Po $5** — K. Balčiūnas, I. Preikšaitis, Toronto, J. Kažemekas, V. Kybartas, Hamiltonas; **Po $2** — V. Kažemekas, B. Strumaitis, K. Meškauskas, D. Kazlauskienė, J. Bulionis, J. Mikšys — visi Hamiltono; **Po $1** — S. Pilipavičius, A. Firavičius, K. Zadlauskas, V. Rauckis, J. Ramizaitis, V. Strikas, A. Tėvelis, A. Mingela, A. Paukštys, A. Laugalys — visi Hamiltono, J. M., A. Z., V. Blockis, J. Jotautas — visi Toronto; **Po 50c** — J. Pyragius, E. Meškauskas—abu Hamiltono. Viso $59.

Visiems aukojusiems vajaus komitetas taria nuoširdų vilnietišką ačiū.

Vajaus komiteto adresas: J. Cicenas, 138 Shaw St., Toronto, Ont.

Vajaus komitetas.

Padėka

Nuoširdžiai dėkoju gerb. kleb. kun. Ažubaliui, kun. dr. J. Gutauskui ir kun. Pacevičiui už atlaikytas iškilmingas gedulingas pamaldas už a.a. mano mamos vėlę, mirusios Lietuvoje. Taip pat solistei poniai Ščepavičienei už gražų giedojimą ir jos dukrelei Danutei už akompanavimą. Nuoširdus ačiū ir visiems mano pažįstamiems atsilankiusiems į pamaldas.

Bronius Kašponas.

Dr. Jono Mauruko chemijos mokslų daktarato gavimo proga, praėjusį penktadienį jojo namuose įvyko arbatėlė, kurioje dalyvavo keletas universiteto profesorių ir studijų draugų. Sekančią dieną naujo daktaro pagerbti susirinko lietuviai bičiuliai.

Toronto judėjimo policija praneša, kad pagal "Highway Trafic Act" sk. 17(2) yra draudžiama bet koks nereikalingas trukšmas. Primenama, kad paprotis važiuojantiems vestuvininkams visą laiką signalizuoti yra įstatymo draudžiamas ir bus baudžiamas.

Apgaudinėjo imigrantus

Toronto Spadina gatvėje kažkoks Hans Tkaczyk laikė "Informacijos biurą" vokiečiams imigrantams. Pasirodė, kad tai buvo apgavikas, kuris pasisavino iš naujųjų ateivių pinigų nevaginių kelionėm į Kanadą apmokėti arba persiųsti Europon. Jis kažkur išmovė ir yra policijos ieškomas. Jo padėjėjas Armin Wilenberg suimtas.

Išnuomojamas kambarys 1 asmeniui III augšte, galima virti. 339 Ossington Ave. Telef. LO. 4566.

Išnuomojamas front. kambarys su baldais I augšte vyrui ar mergaitei. Galima naudotis virtuve. 48 Beatrice Str. telef. KE. 7215.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė arba 1 kambarys ir virtuvė. Tel. RO. 9-0917.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė I-me augšte, be baldų. 152 Rusholme Rd. telef. OL. 7286 nuo 6 iki 11 val. v.

Išnuomojama kambarys ir virtuvė su baldais; gali būti su dideniu vaiku. Dundas - Dovercourt raj., 144 Harrison Str.

Išnuomojamas front. kambarys I augšte 1 asmeniui. Telef. LL. 1669.

Išnuomojami 2 erdvūs kambariai ir moderni virtuvė. Naujai išdekoruotas butas. Bloor - Runnymede raj., tel. RO. 7-0318.

Išnuomojamas kambarys su baldais, galima ir garažą; galimybė virtis. Telef. RO. 7-6895, po 5 val. v.

Išnuomojamas kambarys 1 ar 2 asmenims netoli Šv. Jono Kr. parapijos bažnyčios. Telef. ME. 4973.

Išnuomojamas kambarys II augšte viengungiui. 37 Givins St., telef. LO. 6613.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė be baldų II augšte, Bloor - Russett rajone, telef. OL. 4893, skambinti po 6 v.v.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II augšte už žemą kainą. 138 Lappin Ave. Tel. LA. 1298.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė II-me augšte. 21 Soraurcn Ave. Tel. LA. 7134.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė II augšte, vieta mašinai, galima su vaikais. Telef. OL. 9335, 341 Crawford St.

Išnuomojamas kambarys II-me augšte vyrui ar moteriai, galima naudotis virtuve. Tel. KE. 3045, po 5 val. vak.

Išnuomojamas frontinis kambarys su baldais pricinama kaina. Šiltas vanduo. Tel. ME. 7017, po 6 val. vak.

Išnuomojami 2 erdvūs kambariai — miegamas ir virtuvė. 187 Annette St., tel. RO. 7-3412.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė ir 2 kambariai su virtuve II-me augšte. 198 Westminster Ave. Tel. OL. 4583, skambinti betkuriuo laiku.

Išnuomojami 3 kambariai ir virtuvė ir kambarys I-me augšte. Yra garažas. 419 Brock Ave. Skambinti LL. 1597 po 6 v.v.

Išnuomojamas kambarys ir virtuvė porai ir kambarys viengungiui, galima naudotis virtuve. 29 Rusholme Pk. Cres. Telef. KE. 3625.

OAKVILEJE, Ont. parduodamas 1 sklypas, patogus įsikūrimui. Kreiptis telef. RO. 9-7391.

WASAGA BEACH — Springhurst vasarvietės lietuviškame rajone išnuomoju vasarnamį ant ežero kranto. Du ar trys miegami, virtuvė ir valgomasis. Su baldais ir kitais įrenginiais. Skambinti vakarais LL. 9397.

MONTREAL, Que.

Steig. Seimo 35 metų sukakties minėjimas Montrealyje bus šį sekmadienį, gegužės 22 d., AV parapijos bažnyčios salėje tuojau po pamaldų. Paskaitą skaitys apie Steigiamąjį Seimą istorinėje perspektyvoje iš Vašingtono atvykęs prof. dr. Juozas Pajaujis, Steig. Seimo narys. Po to jis padarys pranešimą aktualiais tarptautinės politikos klausimais. Dr. Pajaujis Lietuvoje buvo Prekybos Instituto, o vėliau Vilniaus un-te profesorius; įėjo į laikinąją vyriausybę, o dabar dirba Vašingtono Valst. bibliotekoje.

Visa Montrealio visuomenė kviečiama minėjime skaitlingai dalyvauti.

Kanados Lietuvių Dienos reikalu praeitą sekmadienį posėdžiavo Seimelio prezidiumas ir komisijų pirmininkai. Nutarta L. Dienos ruošimo garbės komitetan pakviesti Kanados min. pirm. L. St. Laurent, Jo Em. kardinolą Leger, Quebec min. pirm. Dupplessi ir Montrealio burmistrą Drapeau. Iškilmingam posėdžiui paimta Plateau salė. Liet. Dienos reikalu Seimelio prezidiumo pirm. inž. Naginionis lankysis Toronte ir Hamiltone.

Liet. Akademinis Sambūris praneša, kad literatūrinės premijos įteikimas rašytojui J. Aisčiui bus gegužės 28 d. AV parapijos salėje.

Programoje numatyta iškilmingas premijos įteikimas, po to koncertinė dalis, kurioje maloniai sutiko dalyvauti op. solistė E. Kardelienė, muz. Smilgevičius. dramos aktoriai B. Pūkelevičiūtė, J. Akstinas ir L. Barauskas.

Po koncertinės dalies — bendros vaišės, šokių muzika ir šokiai scenos platformoje.

Liet. Akademinis Sambūris laukia Montrealio liet. visuomenės, taip nuoširdžiai parėmusios literatūrinės premijos fondo sudarymą, gausaus dalyvavimo premijos įteikime — simboliškame pagerbime kiekvieno lietuvio rašytojo ir lietuviškos knygos.

Pirmoji didesnė ateitininkų šventė Montrealyje praėjo gražioje nuotaikoje.

10 val. vyr. at-kų susirinkime išrinkta nauja valdyba: dr. A. Daukša, pp. Gaputytė ir Gaudzė. Senajai v-bai ir pirmininkui dr. Povilaičiui pareikšta padėka. Jų kadencijos metu praktikuota mėnesinė bendra šv. komunija pagyvino narių religinę praktiką.

10.45 val. gražus 20-ties moksleivių - ateitininkų būrelis davė iškilmingą pasižadėjimą bažnyčioje prie vėliavos. Pirmą kartą AV bažnyčioje skambėjo at-kų himno prasmingieji žodžiai. Vargonais palydėjo A. Piešina. Per šv. mišias bendroje komunijoje dalyvavo jaun. at-kai, jų tėvai ir vyr. at-kai.

Po pamaldų bendruose pusryčiuose dalyvavo nemažai svečių — virš šimto asmenų. Sveikino kleb. kun. J. Kubilius SJ, D. Jurkus, kun. Kulbis, SJ, ilgesniame žody aptarė šventę dr. A. Daukša, dalviams dėkojo at-kų dvasios vadas kun. Raibužis, SJ.

Linksmojoje dalyje pasirodė jaunieji ateitininkai su deklamacijomis ir mergaičių choras, vedamas M. Stankaitytės.

Agapę pravedė A. Pusarauskas. Su Verduno jaun. ateitininkais dirba sesuo Michalina ir J. Jokubaitytė, globėjas iš vyr. at-kų Iz. Mališka, su Rosemounto būreliu dirba p. Gaudzė, globėja iš vyr. at-kų p. Giriūnienė.

At-kų dvasios vadas kun. Raibužis, SJ.

Ona Bendžiūtė ir Vytautas Barauskas susituokė šeštadienį, gegužės 14 d., Aušros Vartų parapijos bažnyčioje. Tai pirmos sutuoktuvės naujoje bažnyčioje. Sutuoktuvių apeigas atliko kun. Tėvas S. Kulbis, SJ.

Būdama viena ir sunkiai kovodama su gyvenimo sunkumais, p. Bendžiūvienė, išaugino tikrai lietuvišką šeimą, kuri visada gyvai dalyvavo lietuviškame gyvenime.

Vestuvės įvyko pp. Petronių bute. Dalyvavo AV parapijos kunigai ir gražus būrelis draugų.

Vytautas Barauskas, lig šiol gyvenęs Hamilftone, žada pasilikti Montrealyje.

Geriausių linkėjimų jaunajai šeimai!

Tėvas J. Kubilius išvyko į Čikagą. Jam nesant visus reikalus tvarko Tėvas J. Aranauskas.

Vyksta užsakai Cliford J. Tooker ir Birutė E. D. Yakšys.

WELLAND, Ont.

Nauja LB valdyba. Gegužės 15 d., sekmadienį, antrą kartą šauktas visuotinis apylinkės susirinkimas buvo sekmingas. A. Kalvaitis atidarė susirinkimą, pakviesdamas dienos pirmininku kun. B. Mikalauską, sekretoriauti pakviestas G. Skaistys. Protokolą perskaitė K. Blužienė; senosios valdybos veiklos ir piniginės apyskaitos pranešimą padarė K. Stankevičius; Tautos Fondo pranešimą — J. Staškevičius; revizijos patikrinimo raštą perskaitė V. Žinaitis. Visi pranešimai buvo priimti be pataisų. Susirinkimas ėjo labai sklandžiai, kol buvo prieita prie naujos valdybos rinkimo. Kandidatai buvo statomi ir braukiami, po užsitęsusios panašios procedūros neliko nei vieno kandidato. Ką daryti? Likviduoti lyg būtų gaila ir gėda. Tada nutarta likti be valdybos iki rudens, po tokios pertraukos dar sykį šaukti susirinkimą. Besvarstant šį klausimą, energingi Port Colborne lietuviai, kurie priklauso Welando LB apylinkei, garbingai sutiko kandidatuoti. Jų ryžtas buvo sutiktas galingu rankų plojimu ir neapsakomu džiaugsmu.

Valdybon išrinkti: J. Paužuolis, J. Staškevičius, A. Stankevičius, A. Pivoriūnas ir V. Eižinas. Nariais liko J. Lekavičius, B. Jackevičius. šie pastarieji iš Welando. Susirinkimas baigtas Tautos Himnu.

BALTIC MOVERS & CARTAGE
Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. ŠALDYTUVŲ pervežimo specialistai. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.
30 DEWSON ST. TEL. OL. 1403
TORONTO

A. Garbenis
NARYS TORONTO REAL ESTATE BOARD.
REKOMENDUOJA
RONCESVALLES - SORAUREN, $2.500 įmokėti, viso $11.500, pusiau atskiras namas, 6 kamb., oro-anglių šildymas, garažas. Namas be skolų.
GARDEN - RONCESVALLES, $4.000 įmokėti, viso $13.800, 7 nepereinami kamb., vandens-alyvos šildymas, be garažo.
PACIFIC - BLOOR, $4.000 įmokėti, viso $16.500, pusiau atskiras plytų namas, 8 did. kamb., apšildymas oru-automatinis, namas geroj tvarkoj, nėra skolų.
BLOOR - HIGH PARK, $6.500 įmokėti, viso $24.000, atskiras, 11 kamb. gražus namas, vandens-alyvos šildymas, 2 garažai, atviras morgičius balanse.
KING - SUNNYSIDE, $4.000 įmokėti, viso $25.000, 13 kamb. su baldais, pajamų namas, vandens-alyvos šildymas, 3 garažai, išmokėjimas ilgam laikui, atviras morgičius.
AL GARBENS
REAL ESTATE
1611 BLOOR STREET WEST. TORONTO, ONTARIO
Telefonai: LO. 2738, LA. 8772. Vakarais HU. 9-1543.
Visais turto pirkimo ar pardavimo reikalais kreipkitės virš nurodytu adresu.
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI